

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare
Datum: 2022-10-25, Diarienummer: 2022-00299

Revisionsbudget för GR år 2023

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås anteckna informationen.

Sammanfattning av ärendet

Enligt revisionsreglemente för GR är förbundsfullmäktiges presidium revisorernas budgetberedning. Förbundsfullmäktiges presidium ansvarar för att revisorernas budgetäskande bereds och samordnas med den övriga budgetprocessen inom GR. Lekmannarevisorerna ansvarar för att uppgift om budgettram för deras arbete lämnas till respektive företag. Kostnaderna för lekmannarevision inklusive biträde belastar respektive företag inom GR-koncernen.

Inför 2023 föreslår förbundsfullmäktiges presidium ett oförändrat revisionsanslag jämfört med föregående år, endast med uppräknings av avtalade belopp med EY samt med den gängse indexuppräknings om 3 procent för övriga poster. Det innebär en sammanlagd revisionsbudget på 898 tkr varav 309 tkr till fördjupade granskningar.

Förbundsfullmäktiges presidium föreslår förbundsfullmäktige att godkänna detta förslag till revisionsbudget 2023.

BESKRIVNING AV ÄRENDET

Bakgrund

Enligt revisionsreglemente för GR är förbundsfullmäktiges presidium revisorernas budgetberedning. Revisorerna ansvarar för att äskande lämnas till förbundsfullmäktiges presidium under hösten. Förbundsfullmäktiges presidium ansvarar för att revisorernas budgetäskande bereds och samordnas med den övriga budgetprocessen inom GR. Lekmannarevisorerna ansvarar för att uppgift om budgettram för deras arbete lämnas till respektive företag. Kostnaderna för lekmannarevision inklusive biträde belastar respektive företag inom GR-koncernen.

Fullmäktige svarar för att revisionen har tillräckliga resurser för att genomföra revisionsuppdraget enligt kommunallagen och god revisionsssed i kommunal verksamhet. Fullmäktige beslutar om revisionens budget, liksom budget för övriga verksamheter.

Historik

Före 2016 fanns inga särskilda rutiner för budgetberedning för revisionen inom GR utan den budgettram som fanns till förfogande inrymdes i den övergripande

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare

Datum: 2022-10-25, Diarienummer: 2022-00299

budgeten för förbundet. Inför 2016 inledde de förtroendevalda revisorerna en dialog med fullmäktiges presidium om ett betydligt högre anslag för revision. Revisorerna menade att det fanns ett uppdämt behov av fördjupade granskningar inom GR. Förbundsfullmäktige beslutade i juni 2015 om en utökning av revisionsbudgeten för 2016 med 80 tkr med tanken att därefter successivt öka anslaget. Följaktligen utökades anslaget för fördjupade granskningar efter beslut i fullmäktige för 2017 om 100 tkr, för 2018 om 150 tkr och för 2019 om 180 tkr.

2017 gjordes en avstämning med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) kring principer för revisionsbudget gällande kommunalförbund och sammanfattningsvis framkom då att utfallet för hela kommunkollektivet nationellt är en revisionsbudget på ca 0,9 promille per kommun. För de mindre kommunerna blir andelen revision högre, ca 1,2 promille. Ju mindre organisation, desto större andel till revision. Omkring 1 promille av omsättningen är således ett riktmärke att ta fasta på.

Inför budget 2020 konstaterade förbundsfullmäktiges presidium vikten av att revisorerna får möjlighet att ytterligare stärka sina insatser genom riktade granskningar mot identifierade risker, och föreslog därför en höjning av revisionsanslaget för 2020 med 100 tkr. Genom denna höjning bedömde presidiet att det uppdämda behovet av revision har mötts och en mer långsiktig grund har lagts för revisorernas arbete under de kommande åren som gör att framtida höjningar av anslaget bedöms bli mindre angelägna.

Fördjupade granskningar 2019-2022

Under 2019 - 2021 genomfördes granskningar av GR:s styrdokument, uppsiktspflicht i bolag, styrande dokument, projektstyrning liksom en förstudie av utbildningsgruppens arbete med gymnasieantagningen. Det har även gjorts uppföljningar kring tidigare genomförda granskningar samt en registeranalys av personalkostnader. Dessutom har det skett granskningar kring förbundsstyrelsens arbete med att stödja medlemskommunernas arbete med kompetensförsörjning samt redovisning av projektintäkter och projektkostnader samt periodiserade projektmedel.

Under 2022 pågår granskningar kring förbundsstyrelsens arbete med IT-säkerhet samt förstudier kring GR:s arbete med klimatanpassning och GR:s ansvar för personer långt ifrån arbetsmarknaden.

Utgångspunkt 2023

En utgångspunkt för revisionsbudget 2023 är en indexuppräknad detaljbudget 2022 för revisionen som framgår av tabell nedan:

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare

Datum: 2022-10-25, Diarienummer: 2022-00299

Förslag till detaljbudget för revisionen 2023

(indexuppräknad med 3 procent utifrån 2022 års budget)

Grupp	Konto	Budget 2023	Kommentar
Förtroendevalda revisorer	6411 Sociala avg. styrelsearv.	66 tkr	Sociala avgifter arvoden 33%
Förtroendevalda revisorer	7131 Styrelsearvode	148 tkr	Fasta arvoden
Förtroendevalda revisorer	7131 Styrelsearvode	42 tkr	Förrättningsarvoden
Förtroendevalda revisorer	7131 Styrelsearvode	10 tkr	Förlorad arbetsinkomst & reseersättning (schablon)
Förtroendevalda revisorer	9410 Tjänster & Produkter internt	5 tkr	Fika vid möten
Förtroendevalda revisorer	9412 Lokalhyra internt	8 tkr	Lokal vid möten
Förtroendevalda revisorer	Sakkunniga biträden förvaltning och redovisning	310 tkr	Sakkunnigt biträde EY
Summa		589 tkr	
Förtroendevalda revisorer	Fördjupade granskningar	309 tkr	Fördjupade granskningar
Summa		309 tkr	
Sammanlagd summa		898 tkr	

Förbundsfullmäktiges presidiums bedömning angående revisionsbudget 2023

Genom den höjning av revisionsanslaget som gjordes inför 2020 bedömer presidiet att det uppdämda behovet har mötts och en mer långsiktig grund har lagts för revisorernas arbete under de kommande åren som gör att framtida höjningar av anslaget bedöms bli mindre angelägna.

Inför 2023 föreslår därför förbundsfullmäktiges presidium ett oförändrat revisionsanslag jämfört med föregående år, endast med uppräknad utifrån upphandling av revision 2023-2026 samt med den gängse indexuppräknningen om 3 procent för övriga poster. Det innebär en sammanlagd revisionsbudget på 898 tkr varav 309 tkr till fördjupade granskningar.

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Gunnel Rydberg
Förbundssekreterare

Tjänsteskrivelse, Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Fredrik Zeybrandt
Datum: 2022-11-07, diarienummer 2022-00293

Avsiktsförklaring mellan Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden kring samverkan om regional kompetensförsörjning i Västra Götaland

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås besluta att anta avsiktsförklaring mellan Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden kring samverkan om regional kompetensförsörjning i Västra Götaland i enlighet med presenterat förslag.

Sammanfattning av ärendet

Genom föreslagen avsiktsförklaring slås fast att kommunalförbunden i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen har ett åtagande att samarbeta och samverka kring kompetensförsörjningsfrågor med inriktning på att åstadkomma en bättre matchning mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden. Avsiktsförklaringen kompletterar inriktningen som beskrivs i VGRs överenskommelser med kommunalförbunden om delregionala utvecklingsmedel, s.k. DRUM-medel.

I olika delar av Västra Götaland kan samarbete och samverkan utformas och genomföras på olika sätt men i varje delregion skall det finnas ett övergripande kompetensråd eller motsvarande samverkansform som är ett aktivt forum för aktörer inom kompetensförsörjning, både på utbudssidan (t.ex. utbildningsanordnare) och på efterfrågesidan (t.ex. arbetsmarknadens parter). Kommunalförbunden processleder och ansvarar för dessa kompetensråd. Genom att gemensamt stå bakom avsiktsförklaringen förtydligas ansvaret för samverkan om kompetensförsörjning och ger förutsättningar för en långsiktig styrning och finansiering av de delregionala kompetensråden.

Beslutsunderlag

Förslag till Avsiktsförklaring mellan Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden kring samverkan om regional kompetensförsörjning i Västra Götaland

Skickas till

Beredningen för hållbar utveckling, Västra Götalandsregionen.

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Fredrik Zeybrandt
Utbildningschef

Förslag till Avsiktsförklaring mellan Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden kring samverkan om regional kompetensförsörjning i Västra Götaland

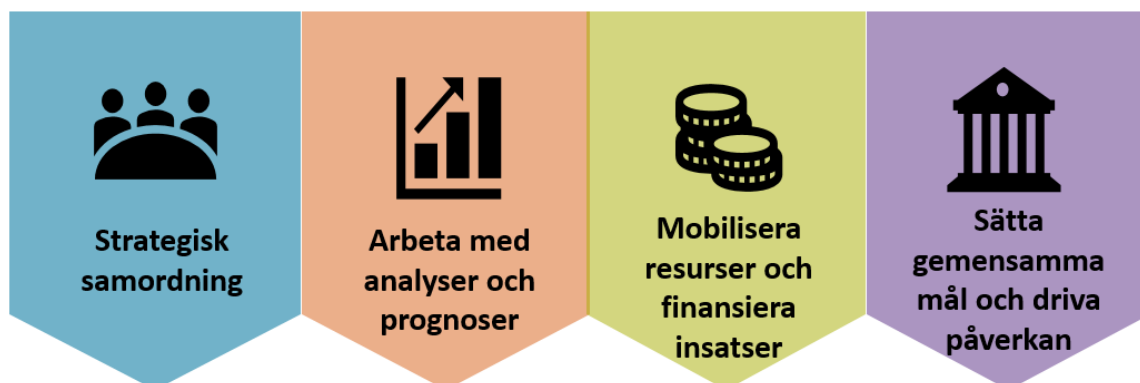
Sammanfattning och syfte med avsiktsförklaringen

Genom denna avsiktsförklaring slås fast att kommunalförbunden i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen har ett åtagande att samarbeta och samverka kring kompetensförsörjningsfrågor med inriktning på att åstadkomma en bättre matchning mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden. Avsiktsförklaringen kompletterar inriktningen som beskrivs i VGRs överenskommelser med kommunalförbunden om delregionala utvecklingsmedel, s.k. DRUM-medel. I olika delar av Västra Götaland kan samarbete och samverkan utformas och genomföras på olika sätt men i varje delregion skall det finnas ett övergripande kompetensråd eller motsvarande samverkansform som är ett aktivt forum för aktörer inom kompetensförsörjning, både på utbudssidan (t ex utbildningsanordnare) och på efterfrågesidan (t ex arbetsmarknadens parter). Kommunalförbunden processleder och ansvarar för dessa kompetensråd. Genom att gemensamt stå bakom avsiktsförklaringen förtydligas ansvaret för samverkan om kompetensförsörjning och ger förutsättningar för en långsiktig styrning och finansiering av de delregionala kompetensråden.

Bakgrund

Mismatchen mellan arbetskraftsutbud och efterfrågan på arbetskraft på den svenska arbetsmarknaden har uppmärksammats i arbetsmarknads-, utbildnings- respektive näringspolitik sedan finanskrisen 2008-2009. År 2010 fick regionalt utvecklingsansvariga ett uppdrag från regeringen att etablera regionala kompetensplattformar. Det har sedan dess bedrivits och utvecklats i bred samverkan med många olika organisationer. Västra Götalandsregionens och kommunalförbundens roller i det regionala kompetensförsörjningsarbetet illustreras med denna bild:

Samverkan mellan kommunalförbunden och Västra Götalandsregionen

Stärkta förutsättningar att prioritera kompetensförsörjningsarbetet

Sedan augusti 2022 har lagen om regionalt utvecklingsansvar - lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar - en ny grunduppgift. Regionalt utvecklingsansvariga skall fastställa mål och prioriteringar för det regionala kompetensförsörjningsarbetet, samt göra bedömningar av regionens kompetensbehov inom offentlig och privat sektor på kort och lång sikt. Med anledning av detta tillägg till ansvaret för regional utveckling finns ett behov av att Västra Götalandsregionen och kommunerna, som är partners i samhälls- och näringslivsutvecklingen i länet, gemensamt ställer sig bakom detta åtagande att samverka kring kompetensförsörjningsfrågor med inriktning på att åstadkomma en bättre matchning på arbetsmarknaden.

Även den regionala utvecklingsstrategin för perioden 2021-2030 är tydlig i sitt utpekande av kompetensförsörjningsfrågorna som en av de fyra viktigaste ”långsiktiga prioriteringarna”, vilket beskrivs i programmet ”Bygga kompetens”.

Många strategiska aktörer i regional kompetensförsörjning

Västra Götalandsregionen och Fyrbodals, Göteborgsregionens, Sjuhärads respektive Skaraborgs kommunalförbund står bakom denna avsiktsförklaring kring samverkan om regional kompetensförsörjning i Västra Götaland. Samverkan berör och är också beroende av många andra parter för att vara framgångsrik. Viktiga samarbetsparter är bland annat arbetsmarknadens parter, lärosätena, näringslivs- och branschföreträdare, kommunala och privata utbildningsanordnare, folkbildningen samt statliga myndigheter med uppdrag inom kompetensförsörjningsområdet.

En fungerande modell för bred samverkan om kompetensförsörjning är beroende av regelbundna och kunskapsbaserade dialoger om kompetensbehov. I ett stort län som Västra Götaland med mångfacetterat näringsliv måste samverkan om kompetensförsörjning involvera många aktörer och bedrivs med ett långsiktigt, strukturerat perspektiv. Erfarenheten visar att även de parter som inte explicit står bakom avsiktsförklaringen är engagerade deltagare och utförare i samverkan, och deltar aktivt i både övergripande och branschspecifika kompetensråd.

Viktiga delar i samverkan för regional kompetensförsörjning

En kärna i den regionala samverkan om kompetensförsörjning är framtagandet av analysunderlag som möjliggör bedömningar av behoven av kompetens på arbetsmarknaden i Västra Götaland. En viktig del av arbetet är att bestämma vilka underlag som behövs, att kvalitetsgranska dessa samt att sprida kunskapen som kommer fram i analyserna. Kunskapsunderlagen ligger till grund för bedömningar som kommuniceras med kommunerna samt med staten som också är en viktig finansör av utbildningsinsatser. Parternas samverkan i kompetensförsörjningsarbetet kan också utmynna i gemensamma prioriteringar och mål för den regionala kompetensförsörjningen.

Formen för samverkan om kompetensförsörjning i Västra Götaland är kompetensråd, som finns i fyra delar av Västra Götaland; Fyrbodal, Göteborgsregionen, Boråsregionen och Skaraborg (i Skaraborg heter det kompetensforum). Dessa har redan verkat under flera år och har utvecklats baserat på de erfarenheter som inhämtats och behov som vuxit fram. De delregionala

kompetensråden har många synergier, och erfarenhetsutbyte och samarbete har bidragit till framväxten av fungerande samverkan i hela Västra Götaland.

Kommunalförbunden är ansvariga för drift och utveckling av dessa, och Västra Götalandsregionen bidrar finansiellt med delregionala utvecklingsmedel, enligt överenskommelserna med respektive kommunalförbund, samt med annat finansiellt stöd. Kompetensråden är övergripande till sin karaktär till skillnad från de branschspecifika kompetensråden och branschråden, som fokuserar på enskilda sektorer och branscher. Inom ramen för rådets arbetsformer finns även direkta dialoger med enskilda större företag, kluster av bolag samt med fackliga parter och branschorganisationer. Dessa samtal är viktiga då de fångar upp parternas konkreta information om kompetensbristerna och behoven. Exempelvis leder dessa dialoger till slutsatsen att det behövs fördjupade kunskapsunderlag och åtgärdsförslag, till exempel pilotprojekt, vars resultat ger konkreta effekter i form av kompetensomställning och bättre matchning.

Kompetensråden är samverkansstrukturer som kräver resurser för att kunna verka över tid och ge resultat. Både Västra Götalandsregionen, kommunerna genom kommunalförbunden, statligt ansvariga myndigheter samt näringslivet har ett gemensamt intresse av att bidra aktivt till kompetensråden. Tillsammans kan vi verka för att det finns resurser för både det långsiktiga arbetet att bygga en infrastruktur och att producera analyser för kompetenssamverkan, liksom för insatser i form av utvecklingsprojekt. Avsiktsförklaringen förtydligar ansvaret för kompetenssamverkan och lägger grunden för långsiktig styrning och finansiering av de delregionala kompetensråden.

Den strategiska gruppen för samverkan kring regional kompetensförsörjning etablerades under de första årens arbete med kompetensplattformsuppdraget. Den är fortfarande en mötesplats för samtliga kompetensråd och Västra Götalandsregionen. Avsikten är att denna skall hålla samman arbetet även fortsättningsvis. Strategiska gruppen bereder frågor gemensamt och säkerställer överhörning och förankring i alla 49 kommuner och i Västra Götalandsregionen. Styrning av insatser inom ramen för stöd från regionutvecklingsnämnden sker genom projektbeslut. Ansvariga för området i kommunalförbunden och Västra Götalandsregionen, som ingår i strategiska gruppen, rapporterar till ledningen i kommunalförbunden respektive Västra Götalandsregionen.

Avsiktsförklaring kring samverkan om regional kompetensförsörjning

Avsiktsförklaringen skall gälla från 2023 och sträcker sig fram till 2030. Den är inte heltäckande när det gäller samverkan kring kompetensförsörjningsfrågor i Västra Götaland utan beskriver roller och ansvar i en fungerande regional samverkan med delregionala kompetensråd. Uppdraget att följa upp avsiktsförklaringen ligger gemensamt på Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden. Formerna för uppföljningen av avsiktsförklaringen beslutas i Västgruppen.

2022-mm-dd

VGR

Boråsregionen

Fyrbodal

Göteborgsregionen

Skaraborg

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Kristina Elofsson, processledare och arkivarie
Datum: 2022-10-19, Diarienummer: 2022-00281

Gallringsframställan för film

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås besluta att informationen får gallras enligt föreslagna frister i denna framställan. Detta beslut gäller även retroaktivt för det material som tillkommit eller upprättats innan detta beslut tagits.

Sammanfattning av ärendet

Göteborgsregionen (GR) har genomfört en informationsvärdering av egenproducerad film. Värderingen har resulterat i en bedömning vilken information som ska bevaras respektive gallras och har sammanställts i denna gallringsframställan.

GR föreslår att informationen gallras enligt föreslagna frister i denna framställan.

GR anser att informationen i denna framställan kan gallras utan att de ändamål som anges i 3 § arkivlagen åsidosätts.

Med film avser vi rörliga bilder som tillsammans bildar en berättelse. De kan bestå av inspelade verkliga scener, teckningar, miniatyrmodeller, datorgenererade bilder, datoranimering eller en kombination av dessa.

Information produceras och kommuniceras till kommunalförbundets målgrupper via exempelvis filmer. Detta görs i syfte att informera om eller marknadsföra förbundets verksamhet. De kanaler som används är Göteborgsregionens webbplats och organisationens andra webbplatser samt videoplattformen Quickchannel. Även sociala medier används som till exempel Facebook, Youtube och Instagram.

Utredningen har tagit hjälp av SKR:s skriftserie ”Bevara eller gallra” – gallringsråd nr 1 Råd för lednings- och stödprocesser hos kommuner, landsting och regioner samt Riksarkivets gallrings- och bevarandepolicy ”Bevarandet av nutiden”.

Förslag på information som får gallras

Enligt den nuvarande/beslutade dokumenthanteringsplanen ska film bevaras. Undantag kan göras för film av tillfällig och ringa betydelse. Mängden film som produceras har stadigt ökat och förutspås öka ytterligare framöver. Utifrån kriterierna rättssäkerhet, verksamhetens och forskningens behov behövs därför ett gallringsbeslut.

Utgångspunkten är att filmer med följande innehåll ska bevaras:

- Filmer som speglar Göteborgsregionens verksamhet och dess omvärld

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
 Handläggare: Kristina Elofsson, processledare och arkivarie
 Datum: 2022-10-19, Diarienummer: 2022-00281

- Material som är unikt
- Material som har ett stort historiskt värde

Märk att Riksarkivet har uppmanat aktörer inom offentlig och privat sektor att öka sitt bevarande av handlingar som på olika sätt belyser hur coronapandemin har påverkat verksamheten. Det kan vara information som skapats som en naturlig del i ordinarie verksamhet eller information som skapats särskilt med anledning av pandemin.

Bevarande och gallring

För matrisen nedan gäller:

- Speciella regler kan gälla för dokumentation i vissa processer, till exempel projekt, datainsamling till forskningsstudie med flera. Dessa är överordnade gallringsfristerna för film.
- Filmer ska bevaras om de är unika och har ett stort historiskt värde.
- När något omvälvande händer i omvärlden som har påverkan på förbundets verksamhet ska ett ökat bevarande övervägas. Som exempel kan nämnas coronapandemin, kriget i Ukraina och stora flyktingströmmar.
- Det kan också finnas skäl att bevara material som dokumenterar samma sak över tid. En serie filmer kan till exempel vara intressanta att bevara genom att de sammantaget visar en helhet
- Filmer som inte passar in i någon av handlingstyperna nedan ska bevaras. Om det är svårt att avgöra hur filmen ska kategoriseras ska den hellre bevaras än gallras.

Handlingar/handlingstyper	Bevarande och gallring	Anmärkningar
Marknadsförings- och instruktionsfilmer, externa	Gallra vid inaktualitet	Filmer där mottagaren uppmanas att göra något (ex: gå en kurs, erbjuda praktikplats) eller får hjälp att göra något (ex: så ansöker du till gymnasiet).
Informationsfilmer, externa	Bevaras	Om det tas fram filmer i olika skeden av en process eller projekt, räcker det oftast att bevara en film som summerar, övriga kan gallras vid inaktualitet.
Webbinarier samt filmade eller inspelade fysiska föreläsningar/ utbildningar/ kurser/konferenser	Gallra vid inaktualitet	Filmningen äger rum vid ett givet tillfälle. Kan gallras tidigare i de fall det finns annan dokumentation kring program och innehåll.

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Kristina Elofsson, processledare och arkivarie
Datum: 2022-10-19, Diarienummer: 2022-00281

Inspelad eller filmad utbildning, avsedd att visas on demand.	Gallra vid inaktualitet	On demand innebär att personer kan ta del av utbildningen när det passar dem.
Filmade eller inspelade möten, interna och externa.	Gallra vid inaktualitet	Kan vara möten i sin helhet, eller att en viss del av ett möte filmas för att andra ska kunna ta del av det i efterhand.
Informationsfilmer, internt	Bevaras	
Instruktionsfilmer och övriga filmer, internt	Gallra vid inaktualitet	

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Kristina Elofsson
Processledare och arkivarie

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Kristina Elofsson, processledare
Datum: 2022-10-19, Diarienummer: 2022-00300

Årskontroll av dataskyddsarbetet 2022

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås besluta att godkänna föreliggande förslag till svar till Dataskyddsombuden gällande förbundsstyrelsens dataskyddsarbete.

Sammanfattning av ärendet

Dataskyddsombuden inom GR genomför under hösten 2022 en efterlevnadskontroll på samtliga personuppgiftsansvariga som faller under samverkansavtalet för dataskyddsombud i samverkan. Totalt är det ca 70 unika personuppgiftsansvariga i Göteborgsregionens kommuner samt i GR. Dataskyddsombuden önskar svar från respektive nämnd angående verksamhetens nuvarande förutsättningar när det gäller att leva upp till GDPR och hur verksamheten har tagit sig an nämndens dataskyddsarbete. Bilagd skrivelse är riktad till samtliga personuppgiftsansvariga myndigheter som ingår i samverkansavtalet för dataskyddsombud i samverkan, Ale, Alingsås, Härryda, Lerum, Lilla Edet, Partille, Stenungssund, Öckerö samt Göteborgsregionens kommunalförbund. Samverkansavtalet gäller samtliga nämnder. För GR:s del gäller det förbundsstyrelse, utbildningsgruppen och skolnämnd för ISGR:s svenska sektion.

Föreliggande svar inklusive bilagor har tagits fram gällande förbundsstyrelsens dataskyddsarbete. Nämnderna utbildningsgruppen och skolnämnden kommer att för sin del besvara frågorna utifrån respektive verksamhet.

Beslutsunderlag

- Bilaga 1 – Svar angående Dataskyddsorganisationen
- Bilaga 2 – Svar angående Behandlingsregister och informationsskyldighet
- Bilaga 3 – Svar angående Personuppgiftsincidenter
- Bilaga 4 – Svar angående Registrerades rättigheter
- Bilaga 5 – Svar angående Konsekvensbedömningar
- Bilaga 6 – Skrivelse från Dataskyddsombuden

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Anette Johnsson
Administrativ chef

Förbundsstyrelsen – ärende 5

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Kristina Elofsson, processledare
Datum: 2022-10-19, Diarienummer: 2022-00300

**GÖTEBORGS
REGIONEN**

Skickas till

DSO

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare
Datum: 2022-10-31, Diarienummer: 2022-00300

Dataskyddsombudens förutsättningar utifrån nuvarande samverkansavtal

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås anteckna rapporten till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Dataskyddsombuden har gjort en efterlevnadskontroll på dataskyddsombudens förutsättningar att verka som dataskyddsombud utifrån nuvarande samverkansavtal. Skrivelse med bilagor är riktad till samtliga nämnder, förvaltningar/sektorer som nyttjar dataskyddsombud genom samverkansavtalet med Göteborgsregionens kommunalförbund.

Dataskyddsombuden har i sitt uppdrag att övervaka efterlevnaden rörande dataskyddet där främst GDPR utgör grundförutsättningarna hos de personuppgiftsansvariga myndigheter som faller under samverkansavtalet. Föreliggande rapporten om dataskyddsombudets förutsättningar tar sikte på artiklarna 37, 38 och 39 i GDPR som rör dataskyddsombudets förutsättningar och ställning i förhållande till den personuppgiftsansvariga samt samverkansavtalet som ligger till grund för dataskyddsombuden för de åtta kommuner som valt att organisera sina dataskyddsombud gemensamt.

Rapporten översänds till förbundsstyrelsen för kännedom.

Beslutsunderlag

- Missiv till rapporten
- Rapport om samverkan av dataskyddsombud
- Samverkansavtal regionalt dataskyddsombud

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Anette Johnsson
Administrativ chef

Missiv till rapport om dataskyddsbudens förutsättningar

Inledning

Dataskyddsbuden har i sitt uppdrag att övervaka efterlevnaden rörande dataskyddet där främst GDPR utgör grundförutsättningarna hos de personuppgiftsansvariga myndigheter som faller under samverkansavtalet. Rapporten om dataskyddsbudets förutsättningar tar sikte på artiklarna 37, 38 och 39 i GDPR som rör dataskyddsbudets förutsättningar och ställning i förhållande till den personuppgiftsansvariga samt samverkansavtalet som ligger till grund för dataskyddsbuden för de 8 kommuner som valt att organisera sina dataskyddsbud gemensamt.

Rapportens syfte

Syftet med rapporten är att synliggöra de fördelar och utmaningar som följer med att gemensamt samverka kring tjänsten dataskyddsbud. Rapporten är tänkt att ge varje enskild personuppgiftsansvarig en bild av de förutsättningar som ligger till grund för dataskyddsbudens uppdrag samt ge råd om eventuella åtgärder som den personuppgiftsansvarige kan vidta för att stärka förutsättningarna för dataskyddsbuden. Att samverka kring tjänsten dataskyddsbud har många fördelar och kommunerna inom GR som valt att organisera sig på detta vis har genom åren med framgång fått en effektiv tjänst och samlad kompetens inom området. Dataskyddsbuden har genom samverkan fått många konkreta goda exempel på att det går att lösa uppgifterna på många olika sätt och genom olika strategier. Dataskyddsbuden har mycket tack vare samverkan kunnat förmedla många goda råd och gemensamma insatser som både sparat kommunerna tid, resurser och med högre kvalitet. Rapporten tar enbart sikte på dataskyddsbudens upplevda efterlevnad av artiklarna 37, 38 och 39 GDPR i förhållande med nuvarande samverkansavtal och upplevda verkliga förutsättningar.

Hjälp till tolkning av resultat

GR är arbetsgivare åt dataskyddsbuden och ska med jämna mellanrum utvärdera och revidera styrdokumentet kopplade till tjänsten. Resultatet av denna rapport ersätter inte detta arbete men resultatet kan med fördel användas som underlag vid detta arbete. Respektive personuppgiftsansvarig kan använda materialet för att öka sin egen kunskap och förståelse kring dataskyddsbudens arbete och hur de effektivt kan utnyttja dessa resurser för

sin egen verksamhet i förhållande till sin egen dataskyddsorganisation. Förhoppningen är också att rapporten kan ge en verklighetsbild för de personuppgiftsansvariga och råd som kan användas för att eventuellt komplettera med egna resurser om så krävs för att stärka sin egen förmåga att leva upp till GDPR och annan lagstiftning relevant för uppdragen som åligger respektive myndighet.

Med vänlig hälsning

Johan Bergström

Dataskyddsbud Göteborgsregionens kommunalförbund enligt
samverkansavtal

johan.bergstrom@goteborgsregionen.se

Samverkansavtal Regionalt Dataskyddsbud

Ny dataskyddslagstiftning trädde i kraft den 25 maj 2018, om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och det fria flödet av sådana uppgifter.

Ale kommun, Alingsås kommun, Härryda kommun, Lerums kommun, Lilla Edets kommun, Partille kommun, Stenungsunds kommun, Öckerö kommun och Göteborgsregionens kommunalförbund (GR), som personuppgiftsansvariga, har kommit överens om att gemensamt bära kostnaderna och fördela resurserna av två centralt placerade Dataskyddsbud – DSO – enligt följande;

Inrättande av ett Dataskyddsbud är obligatoriskt för offentliga organ och utgör en grundsten i parternas möjlighet till efterlevnad av dataskyddslagstiftningen.

Detta Samverkansavtal utgör parternas gemensamma avsikt om ett långsiktigt och väl fungerande samarbete kring fördelning av resurserna av två Dataskyddsbud.

Parter

Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) – även som arbetsgivare för dataskyddsbudet

Postadress: Box 5073, 402 22 Göteborg

Organisationsnummer: 222000-0265

Telefonnummer: 031-335 50 00

Webb: www.goteborgsregionen.se

Kontaktperson för detta avtal: Helena Söderbäck

Kontaktpersonens telefonnummer: 031-335 51 96

Kontaktpersonens e-postadress: helena.soderback@goteborgsregionen.se

Ale Kommun

Postadress: 449 80 Alafors

Organisationsnummer: 212000-1439

Telefonnummer: 0303-70 30 00

Webb: www.ale.se

Kontaktperson för detta avtal: Maria Reinholdsson

Kontaktpersonens telefonnummer: 0303-70 30 70

Kontaktpersonens e-postadress: maria.reinholdsson@ale.se

Datum: 2020-05-08, Handläggare: Anette Johnsson
Göteborgsregionens kommunalförbund
Diarienummer: 2020-00140

Alingsås Kommun

Postadress: 441 81 Alingsås
Organisationsnummer: 212000-1553
Telefonnummer: 0322-61 60 00
Webb: www.alingsas.se
Kontaktperson för detta avtal: Maria Standar
Kontaktpersonens telefonnummer: 0322-61 71 72
Kontaktpersonens e-postadress: maria.standar@alingsas.se

Härryda Kommun

Postadress: 435 80 Mölnlycke
Organisationsnummer: 212000-1264
Telefonnummer: 031-724 61 00
Webb: www.harryda.se
Kontaktperson för detta avtal: Peter Lönn
Kontaktpersonens telefonnummer: 031-724 87 41
Kontaktpersonens e-postadress: peter.lonn@harryda.se

Lilla Edets Kommun

Postadress: 463 80 Lilla Edet
Organisationsnummer: 212000-1496
Telefonnummer: 0520-65 95 00
Webb: www.lillaedet.se
Kontaktperson för detta avtal: Malin Krantz
Kontaktpersonens telefonnummer: 0520-65 95 04
Kontaktpersonens e-postadress: malin.krantz@lillaedet.se

Lerums Kommun

Postadress: 443 80 Lerum
Organisationsnummer: 212000-1447
Telefonnummer: 0302-52 10 00
Webb: www.lerum.se
Kontaktperson för detta avtal: Gull-Britt Eide
Kontaktpersonens telefonnummer: 0302-52 11 14
Kontaktpersonens e-postadress: gull-britt.eide@lerum.se

Partille Kommun

Postadress: 433 82 Partille
Organisationsnummer: 212000-1272
Telefonnummer: 031-792 10 00
Webb: www.partille.se
Kontaktperson för detta avtal: Per Bäckström
Kontaktpersonens telefonnummer: 031-792 10 07
Kontaktpersonens e-postadress: per.backstrom@partille.se

Datum: 2020-05-08, Handläggare: Anette Johnsson
Göteborgsregionens kommunalförbund
Diarienummer: 2020-00140

Stenungsunds Kommun

Postadress: Strandvägen 15, 444 82 Stenungsund

Organisationsnummer: 212000-1298

Telefonnummer: 0303-73 00 00

Webb: www.stenungsund.se

Kontaktperson för detta avtal: Kicki Nordberg

Kontaktpersonens telefonnummer: 0303-73 83 20

Kontaktpersonens e-postadress: kicki.nordberg@stenungsund.se

Öckerö Kommun

Postadress: 475 80 Öckerö

Organisationsnummer: 212000-1280

Telefonnummer: 031-97 62 00

Webb: www.ockero.se

Kontaktperson för detta avtal: Anna Dannje Brocker

Kontaktpersonens telefonnummer: 031-97 62 11

Kontaktpersonens e-postadress: Anna.Dannje.Brocker@ockero.se

Nedan enskilt även kallade part/-erna eller kommun/-erna.

1. Syfte och omfattning

Detta avtal gäller från och med 2020-08-01 och ersätter tidigare överenskommelse om DSO samarbete upprättat 2018 mellan Göteborgsregionen och kommunerna:

- Härryda
- Lerum
- Partille
- Öckerö

Avtalet omfattar två (2) Dataskyddsombud med en anställningsgrad om vardera 100%.

Avtalet vilar på följande gemensamma syften i huvudsak;

att gemensamt etablera och anställa Dataskyddsombud för att långsiktigt trygga behovet av stöd i respektive parts verksamhet och uppfyllande av tillämplig dataskyddslagstiftning på området.

att Dataskyddsombuden formellt är anställda inom Göteborgsregionens kommunalförbund (GR), omfattas av GR:s personalprogram och arbetar på uppdrag av GR:s förbundsdirektör. Uppdraget genomförs i nära samarbete med parterna i samverkansavtalet.

att Dataskyddsombuden ska ha sin arbetsplats och placering inom GR:s lokaler. Placeringen inom GR:s organisation fastställs av förbundsdirektören.

att kostnaderna för Dataskyddsombudens lön och annat som är förenat med anställningen och dess utförande, ska fördelas mellan parterna i enlighet med avtalets punkt 5.1 och 5.2.

att part skall ha tillgång till Dataskyddsombudens kompetens och medverka i den omfattning och på det sätt som anges i Avtalet.

att Dataskyddsombuden har huvudansvar för respektive kommuner enligt nedan:

- Härryda, Lerum, Partille och Öckerö
- Ale, Alingsås, Lilla-Edet och Stenungsund

att Dataskyddsombuden kan ersätta varandra vid semester eller annan frånvaro.

2. Beslut och omröstning

Beslut om tillämpning och prioriteringar inom ramen för Avtalet fattas gemensamt i en grupp bestående av förbundsdirektören för Göteborgsregionens kommunalförbund och respektive kommundirektör i de åtta kommunerna. Beslut

förutsätts fattas i enighet, men om det inte är möjligt krävs enkel majoritet av parterna som undertecknat Avtalet bifaller beslutet. Vardera parten har en röst.

3. Dataskyddsombudet

3.1 Behov och fördelning

Parternas behov av gemensamma Dataskyddsombud bedöms bli tillgodosett med två tillsvidaretjänster på vardera heltid (100%), inom ramen för Avtalet.

Om DSO under ett kalenderår redovisar större arbetsinsats i timmar räknat, utöver ordinarie arbetstid, ska orsaken till övertiden utredas. Om det därvid visar sig att övertiden beror på omständigheter hänförliga till att någon eller några av parterna under kalenderåret påkallat oproportionellt större arbetsinsats än vad avtalet ursprungligen var avsett att tillgodose, ska samtliga parter uppta samtal och söka lösning i hur kostnaderna bör fördelas fortsättningsvis utifrån parternas behov och nyttjandegrad.

3.2 Ersättare vid frånvaro

Om de två Dataskyddsombuden är frånvarande eller förväntas bli borta under längre tid från sina tjänster ska parterna omgående vidta alternativa lösningar för att täcka vakansen. Att fördela tjänsten på ytterligare person som DSO utgör en möjlighet, antingen genom anställning eller genom att uppdra åt extern person att fullgöra uppgiften.

3.3 Ytterligare behov

Om det långsiktigt konstateras att befintlig DSO inte kan täcka part eller parternas samlade behov på DSO, ska samtal upptas om hur det ökade behovet ska tillgodoses.

3.4 Arbetsuppgifter och arbetsledning

Parter och arbetsgivare ska tillse att dataskyddsombuden ges en självständig roll utifrån de rättsliga krav på efterlevnad av laglighet som ställs på parterna. Med självständig roll avses att tid och resurser ställs till ombudets förfogande och med integritet få utforma sin tjänst på ett ändamålsenligt och lagligt sätt.

I rollen som Dataskyddsombud ingår bland annat att;

- a) vara ett kunskapsstöd, informera och ge råd till parterna om innehåll och tillämplighet av gällande dataskyddslagstiftning och angränsande regler som aktualiseras.
- b) fungera som kontaktpunkt för och mellan tillsynsmyndigheten, och vid behov genomföra förhandssamråd.

Datum: 2020-05-08, Handläggare: Anette Johnsson
Göteborgsregionens kommunalförbund
Diarienummer: 2020-00140

- c) rapportera till respektive kommuns ledning angående dataskyddsfrågor, organisatoriska brister och utvecklingsbehov och liknande frågor, när så är påkallat.
- d) arbeta för organisatoriska säkerhetsskyddsåtgärder.
- e) identifiera kompetensutvecklingsbehov, planera och genomföra utbildningar avseende dataskyddslagstiftningen samt övervaka den interna efterlevnaden av organisationens strategi för dataskydd.
- f) bistå i utredningen av misstänkta dataintrång.
- g) ge råd vid genomförande av konsekvensbedömning av dataskydd och övervaka genomförande av denna.
- h) omvärldsbevaka frågor rörande dataskyddslagstiftningen.
- i) övervaka den interna efterlevnaden av dataskyddslagstiftningen hos de kommuner som ingått Avtalet.

4. Arbetsplan för DSO

Arbetsplanen för DSO utgår från upprättad uppdragsbeskrivning och vad som framgår av dataskyddsförordningen. Administrativ chef på GR ska tillse att det vid var tid finns en uppdaterad arbetsplan för DSO:s arbete. Respektive kommun ska tillse att det finns upprättade kontaktvägar, kontaktuppgifter, tid och sätt för tillgänglighet internt och externt etc.

Dataskyddsombud får inte ha uppdrag eller utföra andra uppgifter, internt inom berörda parter verksamheter eller i omvärlden, som innebär att en intressekonflikt kan uppstå med hens uppdrag inom DSO.

5. Kostnader

5.1 Kostnader att fördela

Kommunerna som parter svarar för dataskyddsombudets lönekostnader, inklusive semesterersättning, sociala kostnader och resekostnader i tjänsten.

GR svarar för övriga kostnader och förmåner, som sedvanligt är förenat med en anställning som tjänsteman hos GR; såsom kontorsutrymme, kontorsmaterial, data- och mobilutrustning, personalförmåner och kostnader för rättigheter och andra förmåner som följer av lag etc. GR ansvarar även för kostnader kopplade till kompetensutveckling för DSO inom ramen för uppdraget.

GR åtar sig att utrusta DSO med lämplig och uppdaterad teknologi som gör DSO nåbar och tillgänglig för kommunerna och andra intressenter som berörs av dataskyddslagstiftningen. Detta innebär även att GR ska informera parterna om kontaktvägar, tillgänglighet och sätt att dokumentera historik och pågående händelser.

5.2 Fördelning av kostnader för DSO

Kostnader enligt punkt 5.1, första stycket fördelas per part enligt följande

Ale kommun	25%
Alingsås kommun	29%
Härryda kommun	28%
Lerums kommun	29%
Lilla Edets kommun	18%
Partille kommun	28%
Stenungssunds kommun	25%
Öckerö kommun	18 %

Kostnader i övrigt för GR framgår av punkt 5.1, andra stycket.

Kostnaden per tjänst är baserad på aktuell heltidslön exkl. sociala avgifter och justeras årligen per den 1 april i samband med den årliga lönerevisionen.

Se fördelning av kostnader bilaga 1

6. Betalningsvillkor

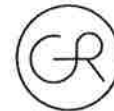
GR fakturerar parterna kvartalsvis i efterskott överenskommet belopp.
Moms tillkommer.

7. Fördelning av tillgängliga resurser DSO

Uppskattat behov av DSO:s tjänster och resurser i andel till varandra under årsbasis, enligt följande:

Ale kommun	24%
Alingsås kommun	24%
Härryda kommun	24%
Lerums kommun	24%
Lilla Edets kommun	24%
Partille kommun	24%
Stenungssunds kommun	24%
Öckerö kommun	24%
GR	8%

Parterna är införstådda med att denna fördelning per part och år av Dataskyddsombudens tillgängliga resurser kan visa sig behöva korrigeras efter att man utvärderat erfarenheterna av avtalet och då även hur mycket part ska vara med och dela på kostnaderna enligt punkt 5.1 ovan.

Sådan utvärdering bör normalt ske tidigast hösten 2022 då avtalet varit i kraft i två år, såvida det inte är uppenbart att fördelningen mellan resurser/kostnader är väsentligt ojämnt fördelade.

8. Avtalstid och uppsägning

Detta avtal gäller tills vidare och kan sägas upp skriftligen, till upphörande tjugofyra (24) kalendermånader från uppsägning.

Om någondera parten sagt upp avtalet ska kvarvarande parter omgående påkalla förhandling om avtalets fortsatta bestånd och innehåll och möjligheterna till fortsatt finansiering av DSO. Kan parterna inte enas om fortsatt bestånd eller innehåll, och detta dokumenterats skriftligt i gemensamt undertecknad handling, ska samverkansavtalet bestå i sex (6) månader till, efter dagen för undertecknandet, om kvarvarande parter inte skriftligt kommer överens om annat.

9. Omförhandling

Detta avtal har tillkommit i avsikt att vara tillämpligt under lång tid, samtliga parter till gagn. Därför är det viktigt att parterna kan påkalla omförhandling kring innehållet i vart fall vartannat år. Kan parterna efter begärd och genomförd omförhandling inte enas om annat innehåll eller tillämpning ska avtalet gälla oförändrat till sin ordalydelse som det var när omförhandlingarna begärdes.

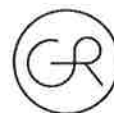
Om ytterligare parter önskas ingå i samverkansavtalet ska detta avgöras i samförstånd mellan befintliga parter.

10. Ändringar och tillägg

Ändringar och tillägg till Avtalet ska vara skriftliga för att gälla.

11. Tvist

Tvist angående tillämpning eller tolkning av detta avtal och därmed sammanhängande rättsförhållanden ska i första hand lösas genom förhandling Parterna emellan. Om Parterna inte kan komma överens ska tvisten avgöras i Göteborgs tingsrätt med tillämpning av svensk rätt.

Detta avtal är upprättat i nio original exemplar av vilka parterna tar var sitt.

**Göteborgsregionens
kommunalförbund**

Ort och datum

Helena Söderbäck
Förbundsdirektör

Ale kommun

Ort och datum

Maria Reinholdsson
Kommunchef

Alingsås kommun

Ort och datum

Maria Standar
Kommundirektör

Lilla Edet kommun

Ort och datum

Malin Krantz
Kommundirektör

Lerum kommun

Ort och datum

Gull-Britt Eide
Kommundirektör

Partille kommun

Ort och datum

Per Bäckström
Kommundirektör

Samverkansavtal DSO

Datum: 2020-05-08, Handläggare: Anette Johnsson
Göteborgsregionens kommunalförbund
Diarienummer: 2020-0014,0

**GÖTEBORGS
REGIONEN**

Stenungsund kommun

Ort och datum

Kicki Nordberg
Kommundirektör

Härryda kommun

Ort och datum

Peter Lönn
Kommundirektör

Öckerö kommun

Ort och datum

Anna Dannje Brocker
Tf. Kommundirektör

Bilaga 1

Finansiering DSO 2020 2,0 tjänster fördelat på åtta (8) kommuner

Kommun	Procentuell andel av förslaget bidrag	Invånare 2018-12-31	Avgift nuvarande avtal	Befolkning 18-12-31 enl SCB	Befolkning 18-12-31 enl SCB	Förslag på % fördelning	Total kostnad per år
Ale	11,90%	30 926	0	30 926	2 443	25%	219 705
Alingsås	15,81%	41 070	0	41 070	3 379	29%	254 858
Härryda	14,55%	37 802	243 152	37 802	3 257	28%	246 070
Lerum	16,22%	42 137	243 152	42 137	3 123	29%	254 858
Lilla Edet	5,41%	14 046	0	14 046	1 089	18%	158 188
Partille	14,80%	38 443	243 152	38 443	2 803	28%	246 070
Stenungsund	10,20%	26 503	0	26 503	2 426	25%	219 705
Öckerö	4,98%	12 945	171 108	12 945	1 094	18%	158 188
Summa	100,00%	259 794	1 008 285	259 794	20 832	2,0 tjänst	1 757 640

Aktuellt belopp (år 2020) inklusive index: 1 757 640 kr Lönekostnad inkl. sociala avgifter

**GÖTEBORGS
REGIONEN**

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: Anna Jenny Helena Söderbäck
Date: 2020-05-20 14:00:38
BankID refno: 0993ad95-7c04-4ec9-b8ec-dea493b533a4

Förbundsdiröktör: Helena Söderbäck

Signed by: Barbro Maria Reinholdsson
Date: 2020-05-25 07:49:47
BankID refno: 9fdc76dc-90ab-43cd-b1ae-c9b1dfc97fa8

Kommunchef: Maria Reinholdsson

Signed by: PETER LÖNN
Date: 2020-05-22 11:34:05
BankID refno: 57074a74-7ca5-43ba-acf1-73ff62b1a249

Kommundirektör: Peter Lönn

Signed by: Per Johan Bäckström
Date: 2020-05-20 16:18:48
BankID refno: 24660ba1-7b79-4abf-b3d4-3f5cae966976

Kommundirektör: Per Bäckström

Signed by: MARIA STANDAR
Date: 2020-05-20 13:52:59
BankID refno: 8cb7d7a6-ac24-4ae8-b147-33ca944c7812

Kommundirektör: Maria Standar

Signed by: Kicki Ingrid Kristina Nordberg
Date: 2020-05-25 07:49:58
BankID refno: 5516da2d-2222-4cf6-88bd-9c84b4ee1b56

Kommundirektör: Kicki Nordberg

Signed by: ANNA DANNJÉ BROCKER
Date: 2020-05-20 15:04:04
BankID refno: 4c3ac984-653b-4e70-829a-2db023b0404b

Tf. Kommunöirektör: Anna Dannje Brocker

Signed by: Malin Krantz
Date: 2020-05-20 13:27:55
BankID refno: 6dc2c36f-f5d9-429f-acf6-7f8bcee08eb9

Kommundirektör: Malin Krantz

Signed by: GULL-BRITT EIDE
Date: 2020-05-20 13:44:24
BankID refno: 17dd32da-a3e7-4610-a523-590401cf028f

Kommundirektör: Gull-Britt Eide

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Jan Persson, jurist

Datum: 2022-10-21, Diarienummer: 2022-00232

Fullmakt i mål om laglighetsprövning

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen ger fullmakt till kommunalförbundets jurist Jan Persson att som ombud utföra och bevaka kommunalförbundets talan i mål 8044-22 vid förvaltningsrätten i Göteborg rörande laglighetsprövning. Fullmakten omfattar även rätt för ombudet att, om detta blir aktuellt, fullfölja kommunalförbundets talan i överrätt.

Sammanfattning av ärendet

Förbundsstyrelsen föreslås utse ombud som för kommunalförbundets vidare talan i förvaltningsrätten.

BESKRIVNING AV ÄRENDET

Bakgrund och syfte

Förbundsstyrelsens beslut om verksamhetsövergång av Validering Väst till VGR, den 14 juni 2022 (§ 400) och beslut om sammanträdestider samma dag (§ 405) har överklagats till förvaltningsrätten. Förbundsstyrelsen beslutade yttra sig över överklagandet den 30 september 2022.

Det är sannolikt att det kommer bli ytterligare skriftväxling i målet och för att inte fördröja ärendets handläggning föreslås att förbundsstyrelsen lämnar fullmakt till kommunalförbundets jurist att representera förbundet i den fortsatta skriftväxlingen samt vid behov överklaga förvaltningsrättens dom, vilket i så fall kommer ske efter samråd med presidiet.

Bedömning

Förbundsledningen bedömer att det kan bli en ganska omfattande skriftväxling i det aktuella målet. Med hänsyn till att förbundsstyrelsens inställning till överklagandet är klargjord och för att undvika ny behandling i styrelsen samt snabba på ärendets avgörande, är det lämpligt att kommunalförbundets talan vidare förs genom ombud.

Gitte Caous

Förbundsdirektör

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare
Datum: 2022-10-31, Diarienummer: 2022-00297

Motion: Konvertera västlänken från järnvägsspår till spårvagnsspår

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås besluta att uppdra åt förbundsdirektören att efter anmälan till förbundsfullmäktige 2022-12-13 bereda inkommen motion samt därefter återkomma till förbundsstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Fullmäktigeledamoten Lennart Wassenius (C), Lerum, har 2022-10-27 inlämnat rubricerade motion till GR:s förbundsfullmäktige. Motionen översänds härmed till förbundsstyrelsen för beslut angående beredning. Motionen kommer även att anmälas vid förbundsfullmäktiges sammanträde 2022-12-13.

Beslutsunderlag

Motion: Konvertera västlänken från järnvägsspår till spårvagnsspår

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Gunnel Rydberg
Förbundssekreterare

Motion

Till

GR's Förbundsfullmäktige

Konvertera västlänken ... från järnvägsspår till spårvagnsspår

Göteborgs kommun har planer på att öka med 150 000 invånare de närmaste åren. Hög och tät bebyggelse lär bli det dominerade inslaget. Boendeparkeringen kan minska då de boende åker kollektivt och cyklar i stor utsträckning.

Men lokaltrafiken i Göteborg är kraftigt eftersatt och spårvagnssystemet har inte utvecklats på lång tid. Därför måste mer hända så att lokaltrafiken kan klara sin uppgift. Göteborg borde inte vara hänvisad till kollektivtrafikens skamvrå år efter år.

Vad gör de styrande i staden och regionen? Varför har det blivit så här?

Svaret finns i det i det "Västsvenska paketet"

Mot bakgrund av det omfattande utredningsarbete som gjordes under 00-talet om kollektivtrafiken (K2020) är det ofattbart att det "Västsvenska paketet" helt domineras av projektet Västlänken. En pendeltågstunnel under centrala Göteborg, som kostar 35-45 miljarder i löpande priser, kan med rätta benämnas "Gökunge i boet".

Det är pinsamt att beslutsfattarna vill "förlänga/utsträcka" centralstationen till Haga och Liseberg. Göteborgs centralstation, en "säckstation", är inget problem. Persontågen har ju "lok" i båda ändar sedan lång tid tillbaka.

Västlänkskaveriet finns också väl dokumenterat och beskrivit i vitboken, "Tågtunnelmysteriet i Göteborg - en kritisk granskning av Västlänken":

Attraktiviteten i spårvägssystemet kan och måste öka högst väsentligt

Då kan Västlänksbygget verkligen komma till stor nytta. Se det som en viktig del och strategisk ingrediens för att skapa snabbspårväg/tunnelbana i Göteborg.

Så här kan det gå till:

- Bygg färdigt Västlänken men låt den få en annan användning.
- Uppgradera snabbspårvägslinjerna utanför centrum.
- Frigör Brunnsparken och Hamngatorna från spårvagnar.
- Återta ett tillgängligt centrum för bostäder och mötesplats för handel, kultur, restauranger med mera.

Häng med! Snabbspårvägen/tunnelbanan utvecklas stegvis enligt följande:

- Västlänken och Lindholmsförbindelsen är starten. Med de bildas navet för en framsynt helhetslösning av Göteborgs kollektivtrafik med mycket snabba och bekväma resor (se bild). (Obs! "1946 års tunnelberedning" föreslog en Lindholmstunnel 1951. Göteborg har sedan dess haft ett trafikreservat här, och det är mer än hög tid att projektet kan komma till genomförande).
- Under 2030-talet kan snabbspårvägen/tunnelbanesystemet successivt färdigställas.

Goda effekter och stora vinster kan räknas hem för Göteborg:

- Mycket snabbare kollektivtrafik ger stora restidsvinster.
- Då snabbheten i tunnelbanan ökar, kommer kollektivresandet att öka dramatiskt.
- Busstrafiken påverkas också positivt när trängsel och konkurrens med spårvagn om gaturummet försvinner.
- Och inte minst ... det försummade Hisingen knyts ihop med övriga staden i ett snabbare nät.
- Samtidigt går Brunnsparken från kollektivtrafik-kaos till oas mitt i centrum.
- Stadskärnan utvecklas ... sedan spårvagnen flyttat en våning ner kan hela området innanför Vallgraven utvecklas på flera sätt och på de gåendes villkor.

Kan detta göras inom ramen för ett utvecklat och uppgraderat Västsvenskt paket?

Svaret är ja! Se detta som en kontrollstation inklusive omförhandling. Nu har ca 15 år gått sedan Paketet beslutades och i en avstämning lär det tydligt framgå att parternas ambitioner/målsättningar ej har infriats. Samtidigt har en ny generation politiker tillträtt och även på tjänstemannasidan finns många "friska ögon".

Finansieringen är också fullt möjlig att lösa

- Cirka 85% är finansierad i det Västsvenska paketet och den s.k Sverigeförhandlingen.
- Staten finansierar utbyggd tunnelbana i Stockholm (tack vare politisk enighet i Stockholm).
- Trängselskatten bidrar ekonomiskt till nödvändiga kompletteringar.

Göteborg är värd ett bättre öde

Genom att nyttja Västlänksbygget som en strategisk del i Göteborgs snabbspårväg/tunnelbana kan kollektivtrafiken i Göteborg få ett rejält lyft.

Det finns tid att förvandla det ekonomiskt undermåliga projektet Västlänken till ett mycket lönsamt tunnelbaneprojekt i Göteborg.

Jag yrkar:

Att GR, tar initiativ till att Västsvenska paketet uppgraderas/omförhandlas, så att det dåligt underbyggda och felaktiga tåg tunnelprojektet kan förvandlas till en attraktiv tunnelbana för stadens invånare och besökare.

Lennart Wassenius (C)
Ledamot i GR's Förbundsfullmäktige

Tjänsteskrivelse, Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare

Datum: 2022-11-14

Anmälningssärenden

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås anteckna utsända anmälningssärenden.

Sammanfattning av ärendet

Föreliggande sammanställning har gjorts av anmälningssärenden till förbundsstyrelsen gällande beslut från presidiet. Dessutom anmäls delegationsbeslut från förbundsdirektören samt tre domar från förvaltningsrätten gällande laglighetsprövningar enligt kommunallagen.

Anmälningssärende från presidiet 2022-10-03

§ 563. Användning av sociala medier

Beslut: Presidiet beslutar att avvakta vidare åtgärder i frågan med hänvisning till pågående förhandlingar mellan EU och USA.

Beslutsunderlag

- Delegationsbeslut från förbundsdirektören
- Dom från förvaltningsrätten i målnr: 4266-22
- Dom från förvaltningsrätten i målnr: 8284-21
- Dom från förvaltningsrätten i målnr: 11434-21

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Gunnel Rydberg
Förbundssekreterare

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 5

DOM
2022-11-03
Meddelad i Göteborg

Mål nr
4266-22

KLAGANDE

██████████, ██████████

MOTPART

Göteborgsregionens kommunalförbund
Ombud: Advokaterna Fredrik Engström och Peter Hellman

ÖVERKLAGAT BESLUT

Förbundsstyrelsens i Göteborgsregionens kommunalförbund beslut
2022-03-18, § 364, dnr 2022-00047

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725), förkortad KL

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

SAMMANFATTNING

Förvaltningsrätten har i målet kommit fram till att det inte har visats strida mot lag för Förbundsstyrelsen vid Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) att utse sin nya förbundsdirektör till firmatecknare för GR. Under rubriken ”Skälen för förvaltningsrättens avgörande” finns domstolens bedömning.

DET ÖVERKLAGADE BESLUTET

Förbundsstyrelsen vid GR beslutade den 18 mars 2022 bl.a. enligt följande.

Gitte Caous utses till firmatecknare för GR från och med 1 maj 2022 då hon tillträder tjänsten som förbundsdirektör.

Helena Söderbäcks firmateckningsrätt återkallas från och med 1 maj 2022, då den nya förbundsdirektören tillträder.

Förbundsstyrelsens ordförande, Axel Josefson, ensam, samt avdelningscheferna Fredrik Zeybrandt, Lena Holmlund, Anette Johnsson, Bo Andersson och Maria Sigroth, två i förening, utses till firmatecknare för GR vid förfall för förbundsdirektör Gitte Caous.

YRKANDEN M.M.

██████████ överklagar beslutet och yrkar att beslutspunkterna 1 och 3 ska upphävas eftersom beslutet strider mot lag. Han anför därvid bl.a. följande. Firmatecknare är ett begrepp som inte finns i kommunallagen, utan i stället är det reglerna om delegation som hanterar vem som äger rätten att besluta i vissa frågor och ingå avtal med bindande verkan. Utifrån legalitetsprincipen bör det därför vara tydligt vilket beslut som förbundsdirektören eller för den delen ordföranden får lov att fatta. Det nu aktuella beslutet innebär att det uppstår en

oklarhet vad förbundsdirektören är behörig att besluta om (jfr 5 § instruktionen för förbundsdirektören, som anger att direktörens befogenheter är kopplat till styrelsens delegationsordning). Det gör att beslutet även strider mot ett annat styrdokument när detta beslut ger förbundsdirektören befogenheter inom det kommunalrättsligt reglerade området.

Detta sammantaget innebär att det inte finns något lagstöd i kommunallagen att utse en firmatecknare då beslutsrätten primärt regleras genom reglerna om delegation. Beslutet strider därför mot lag som det får förstås att kommunalförbundets uppfattning är att firmateckningsrätten är väldigt vid. Beslutet strider även mot instruktionen för förbundsdirektören som explicit anger att förbundsdirektörens befogenheter ska regleras i styrelsens delegationsordning. Beslutet ska därför upphävas för punkterna 1 och 3 i det aktuella beslutet.

GR yrkar att beslutet inte ska upphävas och anför därvid bl.a. följande.

Det är visserligen riktigt att begreppet ”firmatecknare” inte framgår uttryckligen i kommunallagen. Detta innebär emellertid inte att det skulle vara otillåtet enligt lagen att tilldela en kommunal tjänsteman en sådan titel. Tvärtom framgår det av doktrin m.m. att det är vanligt förekommande bland Sveriges kommuner att en styrelse eller fullmäktige fattar beslut om att utse firmatecknare. Inte heller SKR förefaller vara av uppfattningen att sådana beslut skulle vara lagstridiga.

Den övergripande anledningen till att många kommuner och kommunalförbund utser firmatecknare torde vara att kommunen eller kommunalförbundet i relation till tredje man, exempelvis en leverantör, önskar tydliggöra att den som rättshandlar för kommunens eller kommunalförbundets räkning har getts ett långtgående mandat att med bindande verkan teckna avtal och vidta andra rättshandlingar. Naturligtvis innebär inte ett beslut om att utse firmatecknare att firmatecknaren getts någon vidare rätt att fatta beslut än vad som medges av

kommunallagen. De förbud mot delegation av vissa uppgifter som anges i kommunallagen kan därmed inte kringgås genom beslutet, vilket innebär att firmatecknarens behörighet att fatta beslut under alla omständigheter är inskränkt i fall där delegation har varit otillåten. Firmatecknaren är naturligtvis också begränsad av de andra ramar som sätts för behörigheten genom delegationsordning eller liknande. Skulle en person som utsetts till firmatecknare fatta beslut utanför sin behörighet eller i strid med uttryckliga delegationsförbud skulle sådana beslut kunna angripas genom laglighetsprövning och i vissa fall bedömas utgöra nulliteter.

GR:s beslut att utse firmatecknare har således inte varit oförenligt med delegationsbestämmelserna i kommunallagen eller någon annan lagstiftning. Det får slutligen också noteras att GR:s förbundsfullmäktige den 9 juni 2020 har beslutat om reglemente för förbundsstyrelsen varigenom förbundsstyrelsen har ålagts att utse firmatecknare för kommunalförbundet, se 4 §. Ett beslut att inte utse firmatecknare hade således i sig stått i strid med det beslutade reglementet, vilket i sig eventuellt hade kunnat angripas genom en laglighetsprövning.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrättens prövning av dessa mål är begränsad till en prövning av om det överklagade beslutet är olagligt eller inte har tillkommit på lagligt sätt enligt bestämmelserna i 13 kap. 8 § KL.

Ett överklagat beslut ska upphävas, om

1. det inte har kommit till på lagligt sätt,
2. beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen eller regionen,
3. det organ som har fattat beslutet inte har haft rätt att göra det, eller
4. beslutet annars strider mot lag eller annan författning.

Första stycket 3 och 4 gäller inte beslut enligt 11 kap. 5 § andra och tredje styckena samt 12 och 13 §§ och beslut om att använda medel från en resultatutjämningsreserv enligt 14 §. Domstolen får inte ersätta det överklagade beslutet med något annat beslut (13 kap. 8 § KL)

Förvaltningsrätten får alltså inte pröva det överklagade beslutets lämplighet och kan inte heller sätta något annat beslut i dess ställe. Omständigheter som inte hänför sig till någon av de fyra prövningsgrunderna kan inte beaktas vid förvaltningsrättens prövning. Det är klaganden som måste visa att ett beslut är olagligt enligt någon av grunderna i 13 kap. 8 § första stycket KL.

Vid prövningen av överklagandet får domstolen inte beakta andra omständigheter än sådana som klaganden har hänvisat till före överklagandetidens utgång (13 kap. 7 § KL).

Av 9 kap. 2 § KL följer att bestämmelserna även ska tillämpas för kommunalförbund.

Frågan i målet är om det har visats att GR:s beslut att utse förbundsdirektören som firmatecknare för GR strider mot lag.

Kommunala nämnder kan med stöd av 6 kap. 37 § KL delegera sin beslutanderätt till presidiet, ett utskott, en ledamot eller en ersättare att fatta beslut. Nämnderna har frihet att avgöra vad som bör delegeras men denna frihet begränsas av bestämmelsen i 6 kap. 38 § KL, som anger att vissa typer av ärenden inte får delegeras. Bl.a. anges i 6 kap. 38 § KL att beslutanderätten för framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats, inte får delegeras.

Samtidigt finns det särskilda bestämmelser kring styrelsens processbehörighet i 6 kap. 15 § KL av vilka bl.a. framgår att styrelsen har en allmän behörighet att företräda kommunen eller landstinget i alla mål och ärenden om något annat inte är reglerat. Om annat inte är särskilt reglerat genom lag eller beslut av fullmäktige, gäller därmed att styrelsen har rätt att föra kommunens talan och att det kan göras genom ombud såsom t.ex. av ordföranden, en anställd jurist, en advokat eller någon annan som styrelsen finner lämplig (jfr prop. 2016/17:171 s. 366 och 367). Det gäller också mål där någon har begärt laglighetsprövning av fullmäktiges beslut, om inte fullmäktige beslutar att själv företräda kommunen i målet.

Det är därmed viktigt att skilja på kommunalt beslutsfattande genom delegation och rättshandlande på en kommuns räkning genom fullmakt. Den som har en fullmakt har aldrig en organställning i rättslig mening, vilket en delegat har. Beslut och åtgärder som vidtas på grund av en fullmakt kan därmed inte överklagas genom laglighetsprövning, men kan däremot bli föremål för process i allmän domstol (Kommunallagen, kommentar och praxis, 4 upplagan, 2006, SKL).

I den kommunala förvaltningen vidtas emellertid en mängd åtgärder som inte kan anses som beslut i lagens mening. Praktiskt sett kan också en mycket stor del av den kommunala verksamheten antas höra till området ren verkställighet. Ibland kan gränsen mellan vad som hör till beslut i lagens mening och ren verkställighet vara svår att dra (prop. 1990/91:117 s. 204).

Det anses inte heller finnas några klara gränser för användandet av fullmaktsinstitutet inom det kommunalrättsliga området. Ett ombud anses emellertid troligtvis inte kunna ges ett fritt mandat att agera och därmed ”gå förbi” de kommunala delegationsreglerna, utan fullmaktsinstitutet anses vara mer kopplat till civilrättsligt och/eller processuellt handlande (jfr t.ex. bl.a. Kommunallagen, kommentar och praxis, 4 upplagan, 2006, SKL, s. 311,

Kommunallagen, en kommentar, 2017 s. 134 samt Kommunallagen II, Kaijser, Riberdahl, 6 upplagan, 1983, s. 494).

I enlighet med vad som har anförts bedömer förvaltningsrätten att det, separat från kommunala delegationsordningar, även finns ett visst utrymme för en kommun att besluta om firmateckningsrätt för t.ex. en kommundirektör, att bl.a. agera för kommunens räkning i förhållande till tredje man på det civilrättsliga området eller i olika former av processer. Huruvida det för sådana former av agerande sedan också är nödvändigt med ett kommunalrättsligt stöd från en delegationsordning eller genom konkret fattade kommunala beslut i aktuella ärenden, får bli en fråga att avgöras i varje enskilt fall.

Förvaltningsrätten bedömer därför att det inte är visat att det nu överklagade beslutet av GR:s förbundsstyrelse att utse den nyutnämnda förbundsdirektören till firmatecknare för GR, i sig skulle strida mot lag eller inte ha tillkommit på lagligt sätt. Det ankommer i övrigt inte på förvaltningsrätten att inom ramen för denna laglighetsprövning mer allmänt bedöma omfattningen av eller gränserna för den beslutade firmateckningsrätten för förbundsdirektören.

Med ledning av det anförda ska överklagandet därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-03)

Maria Jolfors Detert

Rådman

I avgörandet har även de särskilda ledamöterna Elisabet Ericson och Marie Persson deltagit.

Föredragande i målet har varit föredragande juristen Lars Elfving.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 5

DOM
2022-11-03
Meddelad i Göteborg

Mål nr
8284-21

KLAGANDE

██████████, ██████████

MOTPART

Göteborgsregionens kommunalförbund
Ombud: Advokaterna Fredrik Engström och Peter Hellman

ÖVERKLAGAT BESLUT

Göteborgsregionens kommunalförbunds förbundsfullmäktiges beslut
2021-06-15, 88 samt 90–105 §§

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Tidigare den 16 juli 2021 meddelat beslut om inhibition ska inte längre gälla.

SAMMANFATTNING

Förvaltningsrätten har i målet kommit fram till att det inte har visats att de överklagade besluten ska upphävas med stöd av 13 kap. 8 § kommunallagen (KL). Förvaltningsrätten har därför avslagit överklagandet och beslutat att tidigare meddelat beslut om inhibition inte längre ska gälla. Under rubriken ”Skälen för förvaltningsrättens avgörande” finns domstolens bedömning.

DET ÖVERKLAGADE BESLUTET

Förbundsfullmäktige vid Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) beslutade vid sammanträde den 15 juni 2021 om bl.a. val av två ledamöter att justera protokoll samt bestämmande av tid för justeringen, anmälan om val av nya ledamöter och ersättare i förbundsfullmäktige, val av ersättare i styrelsen samt skolnämnden för ISGR, årsredovisning för GR avseende 2020, revisionsrapport 2020 kring granskning av förbundsstyrelsens uppsiktsplikt, revisionsrapport 2020 kring granskning av projektstyrning, förstudie avseende utbildningsgruppens arbete med antagning, revisionsberättelse angående förbundsstyrelsens räkenskaper och förvaltning för 2020, uppföljning av förbundsstyrelsens uppsiktsplikt i bolag för 2022, rambudget för GR 2022, reviderad politisk organisation för GR, reviderad förbundsordning för GR, reviderat revisionsreglemente för GR, fastställande av tid för förbundsfullmäktiges sammanträden 2022, arkivmyndighet för Västkuststiftelsen, årsredovisning och revisionsberättelse för Västkuststiftelsen 2020 samt anmälningsärenden.

Förvaltningsrätten i Göteborg beslutade den 16 juli 2021 att de överklagade besluten, såvitt avsåg 88, 90–99 samt 101–105 §§ tills vidare inte skulle gälla samt avslog yrkandet om inhibition avseende 100 §.

YRKANDEN M.M.

██████████ överklagar besluten och yrkar enligt följande.

1. Besluten under §§ 88, 90–99, 101–105 har inte kommit till på lagligt sätt enligt 13 kap. 8 § 1 KL.
2. Beslutet under § 91 har tillkommit på ett felaktigt sätt då fullmäktige inte har beskrivit skolnämnden i förbundsstadgan och att den saknar grundläggande kompetens i frågan om att bedriva förskola, grundskola och gymnasieskola.
3. Beslutet under § 100, förändringar i förbundsstadgan strider mot lag.
4. Det yrkas att förvaltningsrätten beslutar om inhibition på samtliga beslut som överklagandet avser.
5. Det yrkas att förvaltningsrätten överväger att överlämna målet till någon av förvaltningsrätterna i Malmö eller Karlstad, alternativt till en annan förvaltningsrätt utanför kammarrätten i Göteborgs domkrets utifrån yrkandet i § 100 och där merparten av domstolens särskilda ledamöter har eller har haft en koppling till frågan som tidigare eller nuvarande kommunjurister i Västra Götalands län.

██████████ anför före överklagandetidens utgång därutöver bl.a. följande.

Bristande beslutsförhet och ogiltighetsförklarande av distansdeltagande.

Besluten som har fattats under §§ 89, 90–99, 101–105 har inte tillkommit på lagligt sätt enligt 13 kap. 8 § 1 KL eftersom de ledamöter som deltog i sammanträdet på distans inte har haft på sina videokameror och därmed kan inte kravet som finns i 5 kap. 16 § första stycket KL anses vara uppfyllt.

Det framgår inte av protokollet vilka av ledamöterna och ersättarna som var deltagande på distans eller i vilken omfattning som ordförande hade medgivit

distansdeltagande för de ledamöter som inte var på plats. Det var endast ordförande och vice ordförande som var ledamöter på plats medan övriga var med i mötet på distans. Samtliga övriga ledamöter åtlodde också ordförandens instruktion och hade sin kamera avstängd under hela mötet, med undantag för när de inte talade. Detta innebär att ordförande inte har kunnat säkerställa att samtliga ledamöter har varit närvarande under samtliga beslutade punkter. Vidare har ledamöterna inte kunnat se varandra i realtid eller att åhörare har kunnat se ledamöterna under sammanträdet. Detta strider direkt mot den beslutade arbetsordningen och kommunallagen.

Som medborgare har han därmed inte kunnat se om de ledamöter som ropades upp har varit delaktiga under hela mötet eller om de efter uppropet har gjort andra saker än närvarat på mötet. Detta har en praktisk effekt kopplat till bestämmelsen i 5 kap. 20 § KL om när en ledamot har ansetts ha avbrutit sin tjänstgöring.

De ledamöter som närvarade med sina avstängda videokameror på distans ska därför inte ses som närvarande enligt 5 kap. 16 § andra stycket KL. Då endast 2 av 109 ledamöter därmed var närvarande vid fullmäktiges sammanträde har sammanträdet genomförts med färre än de 55 ledamöter som krävs för att fullmäktige ska vara beslutsfört enligt 5 kap. 45 § KL. Besluten har således tillkommit på ett otillåtet sätt och därför ska besluten undanröjas.

Utseende av ledamot i skolnämnden för ISGR samt adjungerad ledamot till samma nämnd

Beslutet att utse ledamöter till nämnden för ISGR strider i första hand mot förbundsstadgan då det inte finns någon skolnämnd angiven i stadgan eller dess inbördes relation till de andra organen (styrelsen, antagningsnämnden och de beredningar som införs genom beslutet), på det sätt som anges i 9 kap. 6 § punkten 2 KL. Även om § 4.4 andra stycket i stadgan ger fullmäktige rätt att

utse andra organ för att uppnå ändamålen som anges i § 3 stadgan, så bör stadgandet läsas mot rubriken, dvs bolag, stiftelser och andra organisationer som kommunalförbundet har ett intresse i. När det gäller skolnämnden är det således fråga om inrättande av ett organ inom kommunalförbundet som enligt kommunallagen ska vara beskriven såsom styrelsen och antagningsnämnden. Frågan aktualiserar även kompetensfrågan om GR har fått i uppgift att bedriva skolverksamhet inom förskola, grundskola och gymnasieskola som samtliga kommuners fullmäktige i reglementen har fördelat inom den egna organisationen. Därför finns det ingen uppgift som har överförts till GR och som GR har blivit huvudman för.

Av årsredovisningen framgår att den verksamhet som bedrivs sker inom ramen som friskola när det gäller grundskola och förskola. Det bör innebära att detta sker inom ramen för kommunförbundsuppgifterna som anges i förbundsordningen. Detta eftersom om någon av medlemskommunerna har överlämnat uppgiften hade grunden för huvudmannskapet varit 8 kap. 12 § och 10 kap. 24 § skollagen, om grunden hade varit att skolans verksamhet agerade som offentlig huvudman. Detta visar att GR agerar utanför de uppgifter som medlemmarna har lagt på förbundet, då grunden för verksamheten är att huvudmannen är ett privat subjekt som är huvudman, dvs ett kommunförbund.

Av bolagets bolagsordning framgår att GR till 100 procent äger bolaget som hanterar skolverksamheten enligt 25 kap. 2 § Skollagen. Även i denna del utifrån bestämmelserna om fristående skola vilket gör att verksamheten får tolkas som en del i de kommunförbundsuppgifterna. Om det sker inom ramen för det offentlighetsrättsliga behöver kommunerna ha överfört uppgiften, se nedan samt reglerna om kommunala bolag i 10 kap. kommunallagen. Om det ska ske i den offentlighetsrättsliga delen och sedan i aktiebolagsform krävs att uppgiften har överlämnats till kommunalförbundet. I SOU 2017:77 s. 80 beskriver utredningen effekten av att en uppgift har lämnats till ett kommunalförbund; ” Kommunalförbundet blir huvudman för de frågor som

medlemmarna flyttar över till förbundet. De frågor medlemmarna överlämnar till förbundet faller efter överlämnandet utanför deras egen befogenhet.”. Detta innebär att genom stadgandet i § 3 om att bedriva internationellt inriktad skolverksamhet blir av intresse. Detta eftersom när en av de 13 medlemskommunerna har beslutat om överlämnande av uppgifterna så utsläcker det kommunens egna möjligheter då huvudmannskapet går över. Ingen av de 13 kommunernas fullmäktige har överlåtit uppgiften om skola på GR, eftersom samtliga kommuner genom antagandet av reglementen för utbildningsnämnden har lagt det i den egna verksamheten eller i andra konstellationer. Detta bör innebära att även om GR genom stadgan har fått möjligheten så har kommunernas agerande i övrigt inneburit att någon kompetensöverflyttning inte har skett. Därmed saknas det mandat för att inrätta en nämnd för att hantera uppgiften att bedriva skolverksamhet inom för- grund- och gymnasieskola. Därför ska beslutet att utse ledamoten i nämnden upphävas.

Är kommunalförbund och kommunförbund samma juridiska person?

Ett kommunalförbund är en egen juridisk person som bildas av de kommuner som skapar förbundet för de uppgifter som överlämnas till förbundet. Vad ett kommunförbund är, är inte reglerat i någon lagstiftning och det bör därmed finnas en juridisk skillnad mellan organisationsformerna kommunalförbund och kommunförbund. Av SOU 2017:77 anges att det finns två former av kommunal samverkan inom det kommunalrättsliga regelverket och ytterligare en form föreslås inrättas nämligen kommunal avtalssamverkan, de övriga är gemensam nämnd och kommunalförbund. Frågorna som aktualiseras i detta mål är därför i vilken utsträckning som medlemskommunerna genom förbundsstadgan kan skapa dels ett offentlighetsrättsligt rättssubjekt (kommunalförbund) och dels ett privaträttsligt rättssubjekt (kommunförbund).

En organisation kan endast uppträda som ett rättssubjekt och inte som två.

Därför strider stadgandet i förbundsordningen om att GR också ska utgöra ett kommunförbund mot lag, då ett kommunförbund är en ideell förening. Vidare får stadgandet olika rättsföljder för organisationens medlemmar. Den uppenbara förvirring som uppkommer om domstolen tillåter att GR kan uppträda både som ett offentlighetsrättsligt organ och som en privat association blir svårt för medborgarna och GR:s intressenter att överblicka samt att bedöma huruvida GR ligger inom den befogenhet som förbundsstadgan och kommunallagens allmänna kompetensregler ger för befogenheter för utförande av verksamheten.

Det är också oklart vilka beslut som har formen av beslut enligt kommunallagen och således kan prövas inom ramen för laglighetsprövning. Vidare innebär den oklara gränsdragningen en osäkerhet i vad som kan prövas som drabbar det demokratiska samhället negativt. Även detta oklara innebär att även göra kommunalförbundet till ett kommunförbund strider mot lag då organisationen kan ta sig an uppgifter som går utanför vad som anses kompetensmässigt för en kommun, vilket då skulle strida mot t.ex. lokaliseringsprincipen, proportionalitetsprincipen och legalitetsprincipen som de uttrycks i KL och RF. Ett sådant exempel är samhällsbyggnadsfrågor där GR inte längre är ett s.k. regionplaneringsorgan enligt Plan- och bygglagen, samt skolverksamheten vid ISGR som grundar sig på att GR skulle vara ett privaträttsligt subjekt, då de har tillstånd som friskola. Därför finns det ingen uppgift för kommunalförbundet att bevaka regionplaneringen, då varje kommun har uppgiften inom sitt område.

Det blir därför av intresse om vissa obligatoriska eller frivilliga uppgifter kan anses överlämnade till kommunalförbundet, eller om stadgandet i § 3 endast är målbestämmelser för ett kommunförbund att hantera. Genom att kommunerna konsekvent bedriver kompetensutveckling och nätverk i egen regi och i andra konstellationer får merparten vara målbestämmelser om vad som önskas och som inte ger något överlämnade av uppgifterna vilket då gör att GR saknar

kompetens att bedriva verksamheten. Stadgans målparagrafer strider mot lag då de inte anger vilka uppgifter som överförs till förbundet.

Vidare innebär att en sådan stor andel av omsättningen kommer från andra intäkter än anslag från medlemsavgifterna att verksamheten delvis bedrivs med vinstintresse för att över tid kunna upprätthålla den relativt stora organisationen och de 126 projekteten. Vidare kan delar av verksamheten anses omfattas av konkurrens och statsstödsreglerna när projekteten involverar även privata aktörer och då strida mot EU-rättens principer och då strida mot lag. Av förbundsordningen anges att förbundet ska vara samverkansorgan för flera utpekade områden. Lagen (2002:34) om samverkansorgan är sedan den 1 januari 2019 upphävd. Vidare när lagen var giltig så hade beslutet att inrätta samverkansorgan inte uppfyllt lagens krav då kommunalförbundet inte hade omfattat alla kommuner i länet och det regionala utvecklingsansvaret som lagen hanterade är överfört till regionerna i Västra Götalands län – Västra Götalandsregionen. Utifrån att lagen är upphävd och ansvaret för de regionala utvecklingsfrågorna har överförts till regionerna, så innebär stadgandet att fullmäktige har beslutat inrätta organ som hanterar frågor som ankommer på annan kommunal myndighet. Beslutet strider därför mot 3 kap. 14 § kommunallagen då ansvaret ligger på regionerna och delen om samverkansorgan ska därför upphävas.

När förbundsordningen anger antalet ledamöter som minst ska finnas i förbundsstyrelsen inskränker det förbundsfullmäktiges möjligheter att besluta om det exakta antalet ledamöter och ersättare som är en fråga för fullmäktige enligt 6 kap. 16 § KL. 9 kap. 8 § KL ger inte rätten att styra antalet mandat, utan endast föreskriva andra sätt för hur de mandat som fullmäktige har beslutat om ska väljas. Eftersom det inte heller finns någon övre gräns för antalet ledamöter uppkommer frågan om hur det samlade valresultatet ska användas för att fördela mandat. Genom detta så åsidosätter beslutet kravet i 6 kap. 16 § KL vilket strider mot KL. Vidare strider beslutet mot lag i de delar

som KSO har utsetts genom lagen om proportionellt valsysteem, då det enligt stadgandet inte får användas bör det även få verkan på om KSO har valts med stöd av lagen, eftersom stadgan då bör begränsa medlemskommunernas handlingsutrymme.

GR anser att överklagandet ska avslås och bestrider att besluten ska upphävas på de grunder klaganden anfört samt anför bl.a. följande.

Då besluten under 90–99 §§ och 101–105 §§ genom senare fattade beslut den 14 september 2021 är upphävda saknas det möjlighet för förvaltningsrätten att pröva dem. Överklagandet ska i den delen därför avslås på denna grund.

Bristande beslutsförhet och ogiltighetsförklarande av distansdeltagande.

GR:s förbundsfullmäktige har 109 ledamöter och 109 ersättare och sammanträder vanligen två gånger per år, i juni och december. I samband med coronapandemin och Folkhälsomyndighetens restriktioner under våren 2020 stod det klart att det fanns behov av att ge möjlighet för ledamöter och ersättare att delta i förbundsfullmäktiges sammanträden på distans. Vid sammanträdet den 9 juni 2020 beslöt förbundsfullmäktige om en revidering i sin arbetsordning som möjliggör distansdeltagande. Fullmäktiges sammanträden i december 2020 och juni 2021 har därefter genomförts med möjlighet till distansdeltagande. Alla ledamöter och ersättare förutom fullmäktiges presidium valde vid dessa möten att delta på distans.

Med utgångspunkt från lagens krav om att deltagande sker genom ljud- och bildöverföring i realtid samt på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor, beslöts om följande upplägg: Fullmäktiges presidium tillsammans med representanter för GR:s kansli satt fysiskt i ett sammanträdesrum på GR. Övriga ledamöter och ersättare kopplade upp sig via Teams. Närvarande i möteslokalen kunde på en storbildskärm ta del av

Teams-mötet, parallellt med att man även kunde delta via mobil/dator. Alla deltagare skulle kunna se och höra det som försiggick i detta sammanträdesrum, liksom eventuella presentationer som visades. Alla deltagare skulle även kunna se den person som hade ordet under mötet. Däremot kunde inte alla deltagare synas samtidigt hela tiden under mötet. För att ett möte med ett så stort antal personer ska fungera behövde alla stänga av såväl video som mikrofon när man inte har ordet.

Även om kamerorna inte hade varit avstängda hade det varit omöjligt att se alla närvarande samtidigt på skärmen, de tekniska förutsättningarna medger inte det i Teams. Genom att kamerorna stängdes av skapades mer likvärdiga förutsättningar för alla. Upprop förrättades på sedvanligt sätt och varje person som ropades uppmanades ha på ljud och bild och säga sitt namn under uppropet. Distansdeltagarna uppmanades stänga av sina kameror då de inte hade ordet för att säkra en bra uppkoppling och ljudåterföring av mötet. Farhågan var annars att om alla deltagare – 72 ledamöter och 18 tjänstgörande ersättare – hade på sina videokameror skulle det bli en alltför hög belastning på uppkopplingen och störa ljudåterföringen, så att lagens krav om att se och höra på lika villkor riskerades att inte uppfyllas av det skälet. De som hade ordet kunde ses och höras av alla närvarande, även den medborgare som deltog som åhörare. Icke tjänstgörande ersättare eller åhörare är inte delaktiga i besluten och lagrummet tar inte sikte på dem. Till skillnad från den åberopade domen från Kammarrätten i Sundsvall, där ledamöter deltog både fysiskt på plats i sammanträdessalen och på distans, har den omständigheten att distansdeltagarna vid GR:s förbundsfullmäktiges sammanträde inte kunde se hela rummet där mötet hölls, och vilka åhörare som fanns där, inte någon betydelse. Samtliga ledamöter och tjänstgörande ersättare har kunnat se och höra sammanträdet i realtid på sådant sätt att kravet på deltagande på lika villkor bör anses uppfyllt.

Utseende av ledamot i skolnämnden för ISGR samt adjungerad ledamot till samma nämnd

Den internationella skolan i Göteborgsregionen, ISGR, bildades 1996. Fram till 2011 bedrevs såväl den internationella som den svenska sektionen inom ISGR av bolaget Göteborgs internationella skola AB. Under 2011 kom en förändring i skollagen som handlar om huruvida en av kommunen eller av ett kommunalförbund ägd skola kan bedrivas som fristående verksamhet. Efter dialog med såväl Skolinspektionen som Utbildningsdepartementet stod det klart att ISGR:s nationella sektion enligt 2 kap. 5 § i skollagen inte kunde drivas som en fristående skola i aktieföretagsform ägd av ett kommunalförbund och att därför ägarstrukturen för den svenska sektionen av ISGR måste ändras.

Vid förbundsfullmäktiges sammanträde den 8 juni 2011 framlades ett förslag som innebar att ISGR:s svenska sektion skulle inordnas direkt under GR. För att möjliggöra detta beslöt fullmäktige om en revidering av GR:s förbundsordning som innebar att förbundet kan bedriva internationellt inriktad förskoleklass-, grund- och gymnasieskoleverksamhet samt skolbarnomsorgsverksamhet. I dagsläget bedrivs förskoleklass, grundskoleverksamhet och skolbarnomsorg (fritidshem). Gymnasieverksamhet bedrivs inte. Skolverksamheten bedrivs på den nationella sektionen utifrån den nationella svenska läroplanen LGR11. Verksamheten har rätt att bedriva 50 procent av undervisningen på engelska. Det är detta som avses med internationellt inriktad skolverksamhet.

Genom att kommunalförbundet i skollagshänseende enligt 3 kap. 22 § i kommunallagen därvid betraktades som en kommun och offentlig huvudman för utbildningen (10 kap. 24–34 §§ skollagen) föreslogs inrättandet av en särskild utbildningsnämnd eller motsvarande för att fullgöra uppgifterna i skollagen. Efter att denna förändring i förbundsordningen fastställts av alla 13 medlemskommunerna togs frågan upp igen vid därpå följande

förbundsfullmäktigesammanträde den 12 juni 2012. Fullmäktige fattade då beslut om att tillsätta en skolnämnd för den svenska sektionen inom ISGR samt anta förslag till reglemente och entreprenadavtal för nämnden. Vidare beslöt förbundsfullmäktige att utse ledamöter till skolnämnden och det slogs fast att personunion bör råda mellan de förtroendevalda politikerna i bolagsstyrelsen och skolnämnden. Dessutom antogs ägardirektiv för såväl bolag som skolnämnd. Sålunda står det i nu gällande förbundsordning, § 3 (ändamålsparagrafen) att förbundet är myndighetsutövande inom utbildning, vilket bland annat innebär att ”Bedriva internationellt inriktad förskoleklass-, grund- och gymnasieskoleverksamhet samt verksamhet för fritidshem och annan pedagogisk verksamhet inom ramen för gällande skollag och förordning.”

Verksamheten i GR:s skolnämnd för ISGR grundar sig alltså dels på beslut i förbundsfullmäktige enligt ovan, dels på skrivningen i förbundsordningen om att förbundet är myndighetsutövande inom internationellt inriktad skolverksamhet etc. enligt ovan. Förbundsordningen omnämner inte uttryckligen skolnämnden men enligt § 4.4 får förbundet” även tillsätta andra organ som behövs för att fullgöra förbundets ändamål enligt § 3. När det gäller kompetensfrågan, det vill säga huruvida GR har fått i uppgift från kommunerna att bedriva internationellt inriktad skolverksamhet så står det klart att så är fallet genom att förbundsordningen har antagits av samtliga medlemskommuner.

Ur SOU 2020:8 kommunutredningen: ”Efter förändringarna av kommunallagen den 1 juli 2018, som byggde på Kommunutredningens delbetänkande En generell rätt till kommunal avtalsamverkan (SOU 2107:77), får kommuner och regioner ingå avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av en annan kommun eller en annan region.” Kommunerna bedriver egen skolverksamhet och har inte överlämnat hela skoluppdraget till GR. Enligt besluten som redovisas ovan har GR fått kommunernas uppdrag att bedriva skolverksamhet med internationell inriktning.

Förbundsstadgan, kommunalförbund och kommunförbund

GR är i juridiskt hänseende ett kommunalförbund och inte ett kommunförbund. Som kommunalförbund är GR en offentligrättslig form för frivillig samverkan mellan kommuner och denna form för samverkan regleras i kommunallagen (3 kap. 20–28 §§). I tidigare förbundsordning står det att förbundet även är kommunförbund vilket inte är helt korrekt, däremot har kommunalförbundet vissa uppgifter som kan betraktas som kommunförbundsuppgifter. I det överklagade beslutet § 100 vid fullmäktigemötet den 15 juni 2021 som rör ändrad förbundsordning föreslås därför en förändring som innebär att det står att kommunalförbundet även har kommunförbundsuppgifter, inte att förbundet är kommunförbund. Att GR har kommunförbundsuppgifter innebär att GR för kommunernas räkning bevakar rena intressefrågor, enligt förbundsordningens ändamålsparagraf, § 3, bland annat gällande att bevaka och värna medlemskommunernas intressen genom opinionsbildning, remissyttranden, att stödja och utveckla den kommunala självstyrelsen samt att främja medlemskommunernas samverkan och ge dem service.

Kommunalförbundet bildas genom att förbundsordningen antas, och därigenom har medlemskommunerna angett inom vilka områden kommunalförbundet ska arbeta för att skapa mervärde för medlemskommunerna. Förbundsordningen är förbundets starkaste styrdokument och det ligger till grund för styrning och ledning av förbundet. GR ska enligt förbundsordningen bedriva kompetensutveckling och stödja kommunerna i samordnande insatser kring kompetensförsörjning. Det är en uppgift som GR har fått av kommunerna, men det är inte en uppgift som har överlämnats till GR helt och hållet. Här handlar det om att komplettera kommunernas egna insatser.

När det gäller skolområdet har som framgår av förbundsordningen kommunerna uppdragit åt GR att bedriva internationellt inriktad förskoleklass-,

grund- och gymnasieskoleverksamhet samt verksamhet för fritidshem och annan pedagogisk verksamhet inom ramen för gällande skollag och förordning. Vad gäller det internationella gymnasiet, IHGR, så ägs det formellt av Göteborgs stad men drivs i tätt samarbete med ISGR och för de 13 medlemskommunerna i Göteborgsregionen. GR är en projektorganisation och bedriver mycket av utvecklingsarbetet för och tillsammans med kommunerna i form av projekt. SKR har övertagit projektet "Yrkesresan" och gjort den tillgänglig för landets kommunkollektiv. Avtalen upprättas därmed mellan SKR och de kommuner som önskar. Det sker inte via GR.

9 kap § 37 och § 38 lagen om avtalssamverkan, föreskriver att en kommun eller en region får ingå avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av en annan kommun eller en annan region (avtalssamverkan). Sådan avtalssamverkan hindras inte av kravet i 2 kap. 1 § på anknytning till kommunens eller regionens område eller dess medlemmar. Som kommunalförbund bör GR offentlighetsrättsligt betraktas som en kommun, vilket innebär att det inte skulle vara något hinder att ingå ett sådant avtal med SKR.

GR är ett kommunalförbund som både har myndighetsuppgifter och samverkansuppgifter, enligt förbundsordningen. Som framgår av förbundsordningen har förbundet som ändamål att verka för samarbete över kommungränserna i Göteborgsregionen. Verksamheten inom förbundet ska, inom ramen för den kommunala självstyrelsen, vara till kommunal nytta och skapa mervärde för medlemmarna. Verksamheten ska bidra till att stärka Göteborgsregionen regionalt, nationellt och internationellt. Det övergripande syftet är att skapa en attraktiv region med goda levnadsvillkor för alla invånare, inom ramen för en gemensamt hållbar utveckling i alla dess tre dimensioner – ekonomiskt, socialt och miljömässigt. GR lever upp till kommunallagen och verksamheten drivs inte med vinstintresse.

Förbundsordningen § 3 visar att GR har ett brett samverkansmandat och det är så kommunerna vill ha sitt kommunalförbund. GR är inte ett samverkansorgan för hela länet utan endast för de 13 kommunerna som bildat sitt kommunalförbund för såväl viss myndighetsutövning som samverkan inom ett brett fält. Ansvaret för regional utveckling ligger (enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar) på VGR men det framhålls att den struktur GR och övriga kommunalförbund har för samverkan med VGR är en framgångsfaktor för den regionala utvecklingsstrategin och en förutsättning för dess genomförande.

Förbundsstadgans reglering av förbundsstyrelsens sammansättning

Att förbundsordningen anger antal ledamöter och ersättare som minst ska finnas i förbundsstyrelsen inskränker inte förbundsfullmäktiges möjligheter att besluta om antal ledamöter och ersättare. Enligt 9 kap. 8 § KL ska proportionella val tillämpas om det så begärs, enligt vad som anges i 2 § lagen (1992:339) om proportionellt valsätt, om inte något annat följer av förbundsordningen. Förbundsfullmäktige beslöt den 15 juni 2021 om ett tydliggörande i förbundsordningen om att lagen om proportionellt valsätt inte ska tillämpas vid val till styrelse, nämnder, utskott, revisionsgrupp och beredningsgrupper. Här följer förbundsordningen alltså lagens krav.

Förslaget om reviderad politisk organisation för GR, som ligger till grund för de beslutande förändringarna i förbundsordningen, innehåller några viktiga principer. Det ska vara en kombination av partilogik och medlemslogik vid tillsättande av ledamöter och ersättare till GR:s olika organ. När det gäller partimandaten tillämpas den jämkade uddatalsmetoden och dessa mandat baserar sig på det sammanlagda valområdet som de 13 kommunerna utgör. Så har det även varit tidigare (dock tillämpades då istället d'Hondts metod vid mandatfördelningen). Vid fördelningen av mandat – 24 ledamöter och 13 ersättare – har valberedningen en viktig roll i att tillgodose att så många som möjligt av de 13 KSO:erna liksom oppositionsråd eller motsvarande bereds

plats inom ramen för partimandaten. Att detta kommer att fungera är en förtroendefråga och eftersom hela GR bygger på förtroendet i samverkan mellan 13 kommuner så är det ett naturligt tillvägagångssätt för GR. När det gäller medlemslogiken är det det enskilda valresultatet i aktuell kommun som ligger till grund. Förslaget till reviderad organisationen bygger på en kombination av parti- och medlemslogik och det är inte helt okomplicerat givetvis - men det strider inte mot lagen. Att Göteborgs stad ska ha cirka hälften av mandaten är en bör-fråga, inte ett absolut krav. För den största kommunen i GR med mer än hälften av invånarna är detta ett bra riktmärke. GR har samtidigt en tradition av att alla kommuner ska vara representerade på ett bra sätt. I förbundsfullmäktige har Göteborgs stad därför inte fler mandat än hälften plus 1, fast staden befolkningsmässigt skulle kunna hävda fler mandat. Att GR inte ska tillämpa proportionellt valsätt vid val till olika organ påverkar inte kommunernas val av KSO och oppositionsråd. Dessa föreslås ju sedan i indirekta val inom GR och först då börjar principen om proportionella val inom GR att gälla. Då är dessa KSO:er och oppositionsråd redan utsedda av sina fullmäktige, som ju heller inte har möjlighet att avstå från proportionella val som ett kommunalförbund har, då lagen är dispositiv för kommunalförbund.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bedömer att den är behörig att handlägga och pröva målet i förevarande sammansättning och att det saknas skäl för att överlämna målet till annan domstol. Yrkandet i den delen ska därmed avslås.

Utgångspunkter för prövningen

Förvaltningsrättens prövning är begränsad till en prövning av om de överklagade besluten är olagliga eller inte har tillkommit på lagligt sätt enligt bestämmelserna i 13 kap. 8 § KL.

Ett överklagat beslut ska upphävas, om

1. det inte har kommit till på lagligt sätt,
2. beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen eller regionen,
3. det organ som har fattat beslutet inte har haft rätt att göra det, eller
4. beslutet annars strider mot lag eller annan författning.

Första stycket 3 och 4 gäller inte beslut enligt 11 kap. 5 § andra och tredje styckena samt 12 och 13 §§ och beslut om att använda medel från en resultatutjämningsreserv enligt 14 §.

Domstolen får inte ersätta det överklagade beslutet med något annat beslut (13 kap. 8 § KL).

Förvaltningsrätten får alltså inte pröva de överklagade beslutens lämplighet och kan inte heller sätta några andra beslut i dess ställe. Omständigheter som inte hänför sig till någon av de fyra prövningsgrunderna kan inte beaktas vid förvaltningsrättens prövning. Det är klaganden som måste visa att ett beslut är olagligt enligt någon av grunderna i 13 kap. 8 § första stycket KL.

Vid prövningen av överklagandet får domstolen inte beakta andra omständigheter än sådana som klaganden har hänvisat till före överklagandetidens utgång (13 kap. 7 § KL).

Kommunallagens bestämmelser om kommuner och regioner ska som en huvudregel tillämpas även för kommunalförbund (9 kap. 2 § KL)

Frågan om bristande beslutsförhet och ogiltighetsförklarande av distansdeltagande (88, 90–99 samt 101–105 §§)

Av utredningen i målet framgår att det aktuella sammanträdet på grund av coronapandemin genomfördes på så sätt att alla ledamöter och ersättare förutom fullmäktiges presidium deltog i mötet på distans.

Ledamöter får delta i fullmäktiges sammanträden på distans om fullmäktige har beslutat det. Deltagandet ska i sådant fall ske genom ljud- och bildöverföring i realtid samt på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor.

En ledamot som deltar på distans ska anses vara närvarande vid fullmäktiges sammanträde (5 kap. 16 § KL).

Lagrummet anger grundläggande bestämmelser om beslutsfattande på distans i fullmäktige och föreskriver ett antal krav som måste vara uppfyllda för att en ledamot som inte befinner sig i sammanträdeslokalen ska kvalificeras som deltagande på distans i lagens mening. Ett av de kraven är att deltagare som inte befinner sig i samma lokal är anslutna till varandra med både bild och ljud. Att deltagarna både kan se och höra varandra tydligt innebär att de enkelt kan identifiera varandra på ett betryggande sätt, vilket har ansetts vara nödvändigt av flera skäl. Vid överläggning inom stängda dörrar hanteras t.ex. ofta sekretessbelagda uppgifter som inte får röjas för utomstående och vid omröstning i fullmäktige eller en nämnd måste det även säkerställas att det är ledamöterna och inga andra som deltar i omröstningen. Att alla deltagarna både kan se och höra varandra tydligt är även viktigt för att den som deltar på distans ska kunna vara fullt delaktig i fullmäktiges eller nämndens överläggningar. Deltagandet ska ske genom ljud- och bildöverföring i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor. Det är således inte tillräckligt att de som är närvarande i sammanträdeslokalen kan se den distansdeltagande ledamoten. Den distansdeltagande måste även kunna se samtliga andra deltagare. Om flera ledamöter deltar på distans måste även de kunna se varandra (prop. 2013/14:5 s. 31 – 37 och 98 samt prop. 2016/17:171 s. 335).

Ett absolut krav för deltagande på distans vid fullmäktigesammanträden måste därför anses vara att samtliga ledamöter i realtid alltid kan se och höra den som

talar. Det har bedömts vara otillåtet om distansdeltagande ledamöter inte vid något tillfälle har kunnat se övriga i sammanträdeslokalen fysiskt deltagande ledamöter vare sig i närbild eller genom överblick, eftersom de distansdeltagande ledamöterna i så fall inte har kunnat bedömas vara närvarande vid sammanträdena (jfr t.ex. Kammarrätten i Sundsvalls dom den 14 juni 2021 i mål nr 276–277–21).

Utredningen utvisar att alla deltagare inte har syns samtidigt under hela fullmäktigemötet den 15 juni 2021 och att distansdeltagare av tekniska skäl i stället uppmanades att efter upprop stänga av sina kameror då de inte hade ordet, för att säkra en bra uppkoppling och ljudåterföring av mötet. Det har därmed inte varit fråga om att distansdeltagande ledamöter inte vid något tillfälle har kunnat se övriga i sammanträdeslokalen fysiskt deltagande ledamöter.

Det har inte ansetts nödvändigt att i lagstiftningen ange exakt vilka tekniska lösningar som måste användas vid distansdeltagande (prop. 2013/14:5 s. 35). Det kan enligt förvaltningsrättens bedömning inte anses föreligga något absolut krav på att samtliga deltagande ledamöter alltid måste kunna se och höra alla andra deltagare under hela sammanträdet. Ett sådant krav skulle i praktiken också vara tekniskt omöjligt vid i vart fall större digitala sammanträden med många deltagare. Det är därmed inte visat att sammanträdet med distansdeltagande av den anledningen strider mot 5 kap. 16 § KL.

Utredningen utvisar också att fullmäktige genom tidigare beslut har möjliggjort distansdeltagande. Att det inte framgår av protokollet vilka av ledamöterna och ersättare som var deltagande på distans eller i vilken omfattning som ordföranden hade medgivit distansdeltagande för de ledamöter som inte var på plats, utgör därmed inte heller grund för att det överklagade beslutet ska upphävas med stöd av 13 kap. 8 § kommunallagen. Öppna omröstningar anses inte förutsätta någon annan teknisk lösning än den redan nämnda bild- och

ljudöverföringen, medan slutna omröstningar anses ställa andra krav (prop. 2016/17:171 s. 335). Vad som anförs om att ordföranden inte har kunnat säkerställa att samtliga ledamöter har varit närvarande under samtliga beslutade punkter, föranleder därmed inte heller någon annan bedömning.

Enligt utredningen framgår det av fullmäktiges arbetsordning bl.a. att ordföranden vid det enskilda mötet ska avgöra om närvaro får ske på distans. Enligt förvaltningsrätten framgår det rent faktiskt av mötet och de vid mötet fattade besluten att ordföranden inte motsatte sig att närvaro fick ske på distans på sätt som genomfördes. Att den bedömningen inte har nedtecknats konkret i sammanträdesprotokollet medför inte heller att de överklagade besluten har varit olagliga.

Bestämmelserna om distansdeltagande i 5 kap. 16 § KL reglerar beslutsfattande och t.ex. inte ersättares deltagande på distans (prop. 2013/14:5 s. 34). Att klaganden som medborgare inte har ansett sig kunna se ledamöternas delaktighet under hela mötet visar därmed inte heller att genomförandet skulle stå i strid med 5 kap. 16 § KL. 5 kap. 20 § KL reglerar endast förhållandet att så kallad växeltjänstgöring är tillåten när en ledamot avbryter sin tjänstgöring på grund av jäv men inte under några andra förhållanden. Det är därmed inte heller visat att de överklagade besluten ska upphävas för att de skulle stå i strid med den bestämmelsen.

Frågan om utseende av ledamot i skolnämnden för ISGR samt adjungerad ledamot till samma nämnd (91 §)

Genom det nu överklagade beslutet (91 §) valde förbundsfullmäktige Renée Bengtsson som ersättare till styrelsen och skolnämnden för ISGR samt företagsrepresentanten Veronica Ekstedt Nyberg som ersättare till styrelsen, då bl.a. en tidigare ledamot avsagt sig uppdraget i styrelsen.

Klaganden anför bl.a. att det saknas mandat för att inrätta en nämnd för att hantera uppgiften att bedriva skolverksamhet inom för-, grund- och gymnasieskola och att fullmäktige har gått utanför sina befogenheter när det har inrättat nämnden, eftersom kommunalförbundet inte har fått uppgiften av medlemskommunerna.

Förvaltningsrätten kan i detta mål endast pröva lagligheten av de aktuella beslut som nu har överklagats och kan t.ex. inte pröva lagligheten av tidigare av GR fattade beslut, eller mer allmänt bedöma hur GR i övrigt handlägger sin förvaltning. Som GR har uppgett, vilken uppgift inte har motbevisats i målet, beslutade förbundsfullmäktige 2012 om att tillsätta en skolnämnd för den svenska sektionen av ISGR. Det beslutet är inte föremål för förvaltningsrättens prövning i detta mål

I vissa fall, såsom t.ex. vad gäller överklagade debiteringsbeslut enligt taxa, har det inte ansetts utgöra hinder att vid prövningen av ett debiteringsbeslut även pröva lagligheten av ett bakomliggande laga kraftvunnet beslut om taxa (jfr t.ex. RÅ 1986 ref. 176 samt RÅ 1997 ref. 45). Nu aktuellt mål är emellertid inte ett sådant fall och förvaltningsrätten är därmed förhindrad att i sig pröva lagligheten av den av GR redan sedan tidigare beslutade skolnämnden.

Med ledning av det anförda bedömer förvaltningsrätten att vad klaganden anför om bakomliggande förhållanden avseende skolnämnden för ISGR m.m. inte utvisar att det har stått i strid med lag att utse Renée Bengtsson eller Veronica Ekstedt Nyberg till ersättare i styrelse och nämnd, eller att det beslutet inte skulle ha kommit till på lagligt sätt. Det är inte heller visat grund i övrigt för att beslutet ska upphävas med stöd av 13 kap. 8 § KL.

Frågan om förändringar i förbundsstadgan (100 §)

Genom det nu överklagade beslutet (100 §) beslutade förbundsfullmäktige att godkänna förslag till reviderad förbundsordning enligt bilaga och att den reviderade förbundsordningen skulle sändas ut för fastställande av förbundsmedlemmarnas fullmäktigeförsamlingar.

Det framgår av underlaget i målet att revideringarna, utöver några redaktionella ändringar, har avsett bl.a. följande frågor. Varje medlemskommun ska utse en ledamot och en ersättare i förbundsfullmäktige, dock ska antalet ledamöter utsedda av Göteborgs Stad begränsas till det antal som utses av övriga medlemskommuner tillsammans ökat med en. Antalet ledamöter i förbundets styrelse ska vara minst 24, jämte minst 13 ersättare och sammansättningen görs utifrån det samlade valresultatet för de 13 kommunerna samt mandaten fördelas med hjälp av den jämkade uddatalsmetoden. Alla kommunernas styrelseordförande ska beredas plats som ledamöter och ytterligare kommunstyrelsepolitiker från varje kommun ska beredas plats som ersättare och antal ledamöter och ersättare i förbundsstyrelsen utökas vid behov så att detta kan säkras. Av ledamöterna och ersättarna bör cirka hälften vara bosatta i Göteborgs Stad. Förbundsstyrelsen kan för ärendens beredning utse politiskt sammansatta beredningsgrupper. Det tydliggörs att lagen om proportionellt valsätt inte ska tillämpas vid val till styrelse, nämnder, utskott, revisionsgrupp och beredningsgrupper.

Det står därmed klart att det överklagade beslutet är tvådelat på det sättet att det dels tydliggör att GR:s högsta beslutande organ står bakom förslaget om att förändra förbundsordningen för GR samt dels att GR med det ställningstagandet från förbundsfullmäktige därmed skickar förslaget vidare för fastställande av förbundsmedlemmarnas fullmäktigeförsamlingar.

Beslut av en nämnd eller ett partssammansatt organ får enligt 13 kap. 2 § 2 KL inte överklagas, om beslutet är av rent förberedande art. En kommunstyrelses förberedande beslut inför ett kommunfullmäktigebeslut anses t.ex. inte vara överklagbart, så ej heller yttranden mellan nämnder inför slutligt avgörande (se t.ex. RÅ Bb-261/79 och RÅ 76 Bb 239). Tanken med bestämmelsen är därmed att ett överklagande ska riktas mot ett beslutande organs slutliga avgörande och inte mot åtgärder som bara är knutna till ett avgörande. Bestämmelsen är emellertid inte direkt tillämplig mot GR:s beslut eftersom GR och GR:s förbundsmedlemmar är olika rättssubjekt och det nu överklagade beslutet därmed har utgjort den slutliga behandlingen av frågan om reviderad förbundsordning för GR:s räkning.

Det framgår emellertid av 9 kap. 1 § KL att det är förbundsmedlemmarnas fullmäktige som antar en förbundsordning för kommunalförbund. Därav följer att den slutliga behandlingen av förslaget om reviderad förbundsordning ligger hos förbundsmedlemmarna och inte hos GR. Det nu överklagade beslutet får enligt förvaltningsrättens bedömning därmed mer ses som ett yttrande eller uttalande från GR:s sida om att GR anser att förbundsordningen bör revideras på föreslaget sätt. Sådana yttranden från en fullmäktige har i praxis förvisso ansetts vara överklagbara, men har då mer endast ansetts kunna prövas avseende om besluten har tillkommit på lagligt sätt eller inte (jfr t.ex. RÅ 1969 ref. 52 och RÅ 1975 ref. 65).

Förvaltningsrätten bedömer i den delen att det inte har visats att det överklagade beslutet om förbundsordning för GR skulle ha varit behäftat med sådana förfarandefel att det inte skulle ha tillkommit på lagligt sätt. Med ledning av det anförda bedömer förvaltningsrätten därför att det inte har visats att beslutet ska upphävas med stöd av 13 kap. 8 § KL.

Sammantaget bedömer förvaltningsrätten därmed att överklagandet ska avslås och att tidigare meddelade beslut om inhibition därför inte längre ska gälla.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-03)

Maria Jolfors Detert
Rådman

I avgörandet har även de särskilda ledamöterna Elisabet Ericson och Marie Persson deltagit.

Föredragande i målet har varit föredragande juristen Lars Elfving.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 5

DOM
2022-11-03
Meddelad i Göteborg

Mål nr
11434-21

KLAGANDE

██████████, ██████████

MOTPART

Göteborgsregionens kommunalförbund
Ombud: Advokat Fredrik Engström

ÖVERKLAGAT BESLUT

Göteborgsregionens kommunalförbunds förbundsfullmäktiges beslut
2021-09-14, 107–126 §§

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

SAMMANFATTNING

Förvaltningsrätten har i målet kommit fram till att det inte har visats att de överklagade besluten ska upphävas med stöd av 13 kap. 8 § kommunallagen (KL) och har därför avslagit överklagandet. Under rubriken ”Skälen för förvaltningsrättens avgörande” finns domstolens bedömning.

DET ÖVERKLAGADE BESLUTET

Förbundsfullmäktige vid Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) beslutade vid sammanträde den 14 september 2021 om att hälsa välkommen, val av två ledamöter att justera protokoll samt bestämmande av tid för justeringen, information med anledning av överklagande till förvaltningsrätten av fullmäktiges sammanträde 2021-06-15, upphävande av beslut vid förbundsfullmäktiges sammanträde 2021-06-15, anmälan om val av nya ledamöter och ersättare i förbundsfullmäktige, val av ersättare i styrelsen samt skolnämnden för ISGR, årsredovisning för GR avseende år 2020, revisionsrapport 2020 kring granskning av förbundsstyrelsens uppsiktsplikt, revisionsrapport 2020 kring granskning av projektstyrning, förstudie avseende utbildningsgruppens arbete med antagning, revisionsberättelse angående förbundsstyrelsens räkenskaper och förvaltning för år 2020, uppföljning av förbundsstyrelsens uppsiktsplikt i bolag för 2022, rambudget för GR 2022, reviderad politisk organisation för GR, reviderat revisionsreglemente för GR, fastställande av tid för förbundsfullmäktiges sammanträden 2022, arkivmyndighet för Västkuststiftelsen, årsredovisning och revisionsberättelse för Västkuststiftelsen 2020, anmälningsärenden samt anförande.

Förvaltningsrätten beslutade den 6 oktober 2021 att avslå yrkandet om inhibition.

YRKANDEN M.M.

██████████ överklagar besluten och yrkar att besluten ska upphävas på formella grunder då besluten inte kan anses ha kommit till i laga ordning eller strider mot lag eller annan föreskrift/beslut. Han yrkar också att förvaltningsrätten beslutar om inhibition på samtliga beslut som överklagandet avser alternativt att det föreligger litispändens avseende § 110. Han åberopar avseende övriga yrkanden och grunder vad som har skrivits i mål 8284-21. Han anför före överklagandetidens utgång bl.a. följande.

Mötet har inte kungjorts på ett korrekt sätt

En kungörelse om kommunfullmäktiges sammanträden ska innehålla uppgifter om tid och plats för varje sammanträde samt om de ärenden som ska behandlas. Syftet med detta är att kommunmedlemmarna ska hållas under rättade om när och var kommunens beslutande organ träffar sina avgöranden och vilka frågor som ska behandlas på sammanträdet. För att uppnå detta syfte ska förteckning med ärenden och var sammanträdet ska hållas kungöras på kommunalförbundets anslagstavla. För att kommunmedlemmarna ska kunna utläsa av kungörelsen vad som ska behandlas vid sammanträdet måste alla de ärenden som ska förekomma anges tydligt i kallelsen (se Högsta förvaltningsdomstolens referatdom RÅ1990 ref 18). Platsen som angivits i kungörelsen är Hotell Radisson Blu, Göteborg. Det kan konstateras att platsen som är ett krav i kallelsen och kungörelsen är angiven till att vara en hotellkedja och inte ett hotell eller en plats. Den aktuella hotellkedjan som anges i kallelsen har två hotell i Göteborg: Radisson Blu Scandinavia, Södra hamngatan 59, 401 24 Göteborg & Radisson Blu Riverside, Lindholmspiren 4, 417 56 Göteborg. Det har därmed inte av kallelsen gått att utläsa på vilken plats som sammanträdet med fullmäktige skulle hållas för allmänheten.

Fullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 9 juni 2020 under § 68 om vilka dagar som fullmäktige skulle sammanträda under 2021. Av det beslutet framgår att sammanträdesdagarna var dels den 15 juni 2021 och dels den 14 december 2021, dvs inte den 14 september 2021. Det aktuella fullmäktigesammanträdet måste således vara extra inkallat. Av den aktuella kungörelsen framgår det inte att det rör sig om ett extra fullmäktigesammanträde eller vilken av de tre alternativa grunderna som ligger till grund för det kungjorda fullmäktigesammanträdet, som anges i 5 kap. 12 § andra stycke KL. Inte heller av protokollet från sammanträdet framgår det att det rör sig om ett extra fullmäktige eller grunden för att hålla ett extra sammanträde. Av handlingarna till mötet kan det skönjas varför det behöver genomföras ett extra fullmäktige. Genom att inte i kungörelsen ange att det rör sig om ett extra insatt sammanträde har allmänheten berövats sin möjlighet till insyn då extra sammanträden oftast innebär att extra viktiga händelser ska avhandlas som inte kan tas inom ramen för de ordinarie sammanträdena. Ett extra inkallat sammanträde har därför troligt ett större allmänt intresse än ett ordinarie fullmäktige. Denna avvikelse tillsammans med att inte ange platsen för mötet har inneburit att allmänhetens insyn kraftigt har påverkats på ett negativt sätt, i likhet med om en punkt i kallelsen hade varit vag, jfr. Högsta förvaltningsdomstolens referatdom RÅ 1990 ref. 18 och RÅ 83 2:32. I analogi med det avgörandet bör de nu aktuella bristerna anses vara brister som innebär att kungörelsen inte har haft det innehåll som den enligt kommunallagen ska ha och har inneburit en grav inskränkning i medborgarnas möjlighet att delta i det demokratiska samtalet och utöva sin insyn i det offentliga beslutsfattandet. Det kan ha påverkat allmänhetens intresse och möjlighet att vara närvarande vid mötet på ett sådant sätt att offentlighetsprincipen som den ges till uttryck i 5 kap. 42 § KL har åsidosatts, då bristerna i kallelsen gjort att det inte varit möjligt att komma till rätt plats för mötet. Argumenten visar att handlandet strider mot lag och egna beslut som fattas av fullmäktige och därför har beslutet inte kommit till på ett lagligt sätt eller strider mot lag eller annan författning.

Litispændens

Förvaltningsrätten har sedan den 15 juli 2021, i mål 8284-21 beslutat att inhibera ett flertal beslut som fattades under fullmäktiges sammanträde den 15 juni 2021 i väntan på att domstolen avgör frågan i sak. Fullmäktige beslutade under § 110 att upphäva de beslut som förvaltningsrätten tills vidare har utfärdat verkställighetsförbud gentemot. Om det nu aktuella beslutet att upphäva de inhiberade besluten får laga kraft innebär det att grunden för överklagandet i det första målet delvis blir undanröjt. Det kan således ha påverkan på hans ställning som part i det aktuella målet. Dessutom uppkommer frågan om fullmäktige kan besluta om att upphäva beslut som domstolen vid sin slutliga prövning skulle finna inte har tillkommit, dvs inte har funnits. Därmed skulle det eventuellt kunna röra sig om något som liknar en nullitet som fullmäktige har beslutat om inte ska gälla. Det bör betyda att beslutet att upphäva beslut som enligt hans mening inte finns inte har någon verkan, annan än att släcka hans rätt till domstolsprövning då det inte längre finns några beslut som kan bli föremål för domstolens prövning. Utifrån att domstolen har beslutat om att inhibera de aktuella paragraferna finns det en pågående prövning, och genom att han även i detta överklagande ifrågasätter samma beslut blir det här frågan om dubbla prövningar. Därmed bör det i denna situation där det finns ett domstolsbeslut om inhibition och att fullmäktige sedan beslutar att upphäva beslutet, bedömas att det finns en situation om litispændens vilket bör innebära att fullmäktige inte kan besluta om att upphäva ett inhiberat beslut.

Beslutet under § 100 är ett icke-beslut då besluten som fullmäktige upphäver aldrig har beslutats eftersom de vid domstolens prövning i mål 8284-21 kommer att förklaras olagliga och upphävas. I förevarande mål finns det en grund för litispændens och därmed strider beslut mot lag eller har tillkommit på ett otillåtet sätt.

Övrigt

I övrigt åberopar [REDACTED] det som han har skrivit i sitt överklagande i målet 8284-21 i dess helhet. I beslutet om politisk organisation åberopar han i andra hand det som han har anfört i sitt tidigare överklagande 8284-21. I beslut om att utse ledamöter till skolnämnden och ISGRs styrelse anför han i andra hand, det som han har åberopat i sitt överklagande i mål 8284-21 och hans yttrande på GRs yttrande i målet, särskilt huvudmannskapet och betydelsen av att kommunerna i sina reglementen för utbildningsnämnderna har gett mandat till utbildningsnämnden eller liknande och att det är beslutat efter senaste antagandet av förbundsordningen.

GR yrkar att besluten inte ska upphävas och anför därvid bl.a. följande.

Bakgrund

GR kallade i juni till möte med kommunalförbundets fullmäktige, vilket avhölls den 15 juni 2021 ("junimötet"). I anledning av den pågående covid-19-pandemin deltog ledamöterna på distans. Vid mötet fattades ett flertal beslut, bland annat att utse ledamöter till skolnämnden, samt om förändringar i GR:s förbundsordning. Efter att protokollet från junimötet blivit justerat överklagade [REDACTED] ett flertal av de beslut som fattades på mötet, bland annat med hänvisning till att mötet avhölls på distans. Förvaltningsrätten (mål 8284-21) beslutade om inhibition av vissa av de fattade besluten (besluten under 88 §, 90-99 § samt 101-105 §§). GR:s styrelse gjorde av denna anledning bedömningen att det var av stor vikt för kommunalförbundet att beslut fattades i de ärenden som omfattades av de iniberade besluten och att det därför inte skulle vara rimligt att avvakta att beslutens laglighet slutligen skulle komma att prövas. Av denna anledning kallade styrelsen till ett fysiskt möte med förbundsfullmäktige den 14 september 2021 i syfte att upphäva de iniberade

besluten och fatta nya beslut i de aktuella ärendena. Mötet tillkännagavs på Göteborgs stads digitala anslagstavla under perioden den 3 september till 15 september 2021. I tillkännagivandet fanns en länk till ett dokument med en förteckning över de ärenden som skulle behandlas vid mötet. Av tillkännagivandet framgick att mötet skulle hållas på ”Hotell Radisson Blu, Göteborg”. I kallelsen till ledamöterna i förbundsfullmäktige har också bifogats en hyperlänk med texten ”Så hittar du till Hotell Radisson Blu”. Länken har hänvisat till webbsida där det tydligt har framgått att adressen till hotellet har varit Södra Hamngatan 59 i Göteborg. Mötet avhölls därefter på Hotell Radisson Blu på Södra Hamngatan 59.

Tillkännagivandet av mötet m.m.

Enligt 5 kap. 12 § KL ska fullmäktige bestämma när ordinarie sammanträden ska hållas. Sammanträden ska enligt samma bestämmelse också hållas om styrelsen eller minst en tredjedel av fullmäktiges ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. Av den arbetsordning som har antagits av förbundsfullmäktige framgår motsvarande ordning, se 3 §. I detta stycke anges också att två sammanträden normalt ska hållas per år samt att dessa ”vanligen” ska förläggas i juni och december månad. Enligt 5 kap. 13 § KL ska ordföranden tillkännage tid och plats för varje sammanträde med fullmäktige och därvid ange uppgifter om de ärenden som ska behandlas. Huvudsyftet med reglerna om kungörelse är att kommunmedlemmar skall hållas underrättade om när och var beslutande organ träffar sina avgöranden och vilka frågor som ska behandlas.

Det finns i kommunallagen inget krav på att det särskilt ska anges om det är ett ordinarie eller ett extra fullmäktigesammanträde det är fråga om. Kraven i 5 kap. 13 § KL har varit uppfyllda. Det har inte ifrågasatts att det aktuella tillkännagivandet har innehållit korrekta och adekvata uppgifter om de ärenden som behandlades på fullmäktigesammanträdet. Tillkännagivandets rubricering

innebär således inte att något av de förhållanden som anges i 13 kap. 8 § KL är för handen och besluten vid sammanträdet kan inte upphävas på den grunden att det inte har angivits att mötet var extrainsatt, så länge som övriga regler för tillkännagivande och kallelse iakttagits.

När det gäller platsen för sammanträdet uppställs inte i kommunallagen något krav på hur precist angiven platsen skall vara. Syften med bestämmelsen är bland annat att tillkännagivandet ska ge den som enligt lag har rätt att vara åhörare till fullmäktiges sammanträden möjlighet till insyn i beslutsprocessen. Fråga i målet är om platsen ”Hotell Radisson Blu, Göteborg” är tillräckligt tydligt angiven eller inte. Det är visserligen riktigt att det i Göteborg finns två hotell som drivs under detta varumärke. Endast ett av hotellen ligger dock i centrala staden, nämligen det på Södra Hamngatan 59. Det andra hotellet ligger på Hisingen över två kilometer från centrum. Redan av denna anledning torde risken för att någon skulle uppfatta att mötet hålls på fel hotell vara minimal. I likhet med den formaliabrist som förekom i RÅ 81 2:31, där en kungörelse satts upp på en inglasad anslagstavla så att endast första sidan kunde läsas utifrån, torde bristen på angivelse av vilket av de två hotellen som avsågs under alla omständigheter vara en sådan mindre brist som inte kan leda till att de vid sammanträdet fattade besluten kan upphävas. Likt 1981 års avgörande hade man med lätthet också kunnat få ett förtydligande av vilket hotell som avsågs. Detta förtydligande hade också varit än mer lättåtkomligt än vad som var fallet 1981, då det idag finns tillgång till t.ex. e-post och även i övrigt enklare kommunikationsvägar för att efterfråga och erhålla informationen än vad som var fallet då. Det får slutligen konstateras att det i kallelsen till ledamöterna av förbundsfullmäktige har infogats en länk till en sida där hotellets adress uttryckligen framgått, att ledamöterna inställde sig vid mötet och att mötet var beslutsmässigt.

Särskilt angående beslutet att upphäva beslut

Ett beslut om inhibition medför att de beslut som träffas av inhibitionsbeslutet tills vidare inte får verkställas. Beslutet påverkar emellertid inte en kommuns eller ett kommunalförbunds beslutskompetens i övrigt. Beslutet innebär alltså inte något förbud mot att fatta beslut i samma eller liknande ärenden vid kommande möten, så länge sådana beslut inte innebär att det inhiberade beslutet verkställs i strid mot domstolens beslut. Förbundsfullmäktiges beslut att upphäva besluten som fattats på junimötet måste snarast betraktas som en form av självrättelse från GR:s sida med avseende på de eventuella formella fel som skulle kunna påverka huruvida de tidigare besluten ska anses ha tillkommit på ett lagenligt vis eller ej. En annan syn hade varit försvårande för den kommunala demokratin eftersom ovisshet rörande inhiberade besluts laglighet då skulle bestå under hela prövningsförfarandet och en kommun eller ett kommunalförbund då skulle sakna möjligheter att under prövningstiden fatta nödvändiga beslut i frågor av vikt för kommunens eller kommunalförbundets uppdrag. Detta hade inte gagnat kommunmedlemmarna.

Särskilt angående beslut om val av ledamöter i skolnämnden

GR är huvudman för den internationella skolan i Göteborgsregionen, ISGR. En skolnämnd har tillsatts av GR:s fullmäktige genom beslut vid fullmäktigesammanträde den 12 juni 2012. Det finns således en skolnämnd i förbundet. Själva beslutet om inrättande av skolnämnden har inte i rätt tid angripits genom laglighetsprövning och kan därför inte heller överprövas av förvaltningsrätten i nu aktuellt mål. Det föreligger inte heller något krav på att alla nämnder skall omnämnas i förbundsordningen. Medlemmarna kan i förbundsordningen bestämma vilka organ som ska finnas utöver styrelsen, men också ge den beslutande församlingen befogenhet att själv avgöra vilka organ som ska inrättas. Enligt § 4.4 i förbundsordningen anges ett sådant bemyndigande, nämligen att förbundsfullmäktige får ”tillsätta andra organ som behövs för att

fullgöra förbundets ändamål enligt § 3”. I § 3 anges att det är en del av förbundets ändamål att bedriva ”förskoleklass-, grund- och gymnasieskoleverksamhet”. För sådan verksamhet skall enligt bl.a. 2 kap. 2 § skollagen finnas ”en eller flera nämnder som ska fullgöra kommunens uppgifter enligt denna lag”. Det finns således en legal skyldighet för kommunalförbundet att hålla sig med en fungerande skolnämnd för att man ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt skollagen. Förbundsfullmäktige har därmed haft både skyldighet och rätt att inrätta en skolnämnd. Enligt 6 kap. 2 § kommunallagen är det fullmäktige som bestämmer nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållanden. I kommentaren till den aktuella bestämmelsen i kommunallagen anges att ”kommunerna och regionerna har en i princip fullständig frihet att organisera nämndarbetet.” Att etablera nämnden har inte heller skett i strid mot organisationsbeskrivningen i förbundsordningen. Det finns således inget lagstadgat krav på att en nämnd måste inrättas genom förbundsordningen, särskilt inte i de fall där det på det specialreglerade området i övrigt finns krav att det skall finnas en eller flera ansvariga nämnder för att fullgöra uppgifter som enligt lag ankommer på kommunalförbundet. Så är fallet när det gäller en skolnämnd. Eftersom det rent faktiskt finns en skolnämnd i kommunalförbundet måste beslutet att utse ledamöter till densamma anses ha tillkommit på lagligt sätt. Beslutet att tillsätta ledamöter i skolnämnden skall därför inte upphävas.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Utgångspunkter för prövningen

Förvaltningsrättens prövning av detta mål är begränsad till en prövning av om de överklagade besluten är olagliga eller inte har tillkommit på lagligt sätt enligt bestämmelserna i 13 kap. 8 § KL.

Ett överklagat beslut ska upphävas, om

1. det inte har kommit till på lagligt sätt,
2. beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen eller regionen,
3. det organ som har fattat beslutet inte har haft rätt att göra det, eller
4. beslutet annars strider mot lag eller annan författning.

Första stycket 3 och 4 gäller inte beslut enligt 11 kap. 5 § andra och tredje styckena samt 12 och 13 §§ och beslut om att använda medel från en resultatutjämningsreserv enligt 14 §.

Domstolen får inte ersätta det överklagade beslutet med något annat beslut (13 kap. 8 § KL)

Förvaltningsrätten får alltså inte pröva de överklagade beslutens lämplighet och kan inte heller sätta några andra beslut i dess ställe. Omständigheter som inte hänför sig till någon av de fyra prövningsgrunderna kan inte beaktas vid förvaltningsrättens prövning. Det är klaganden som måste visa att ett beslut är olagligt enligt någon av grunderna i 13 kap. 8 § första stycket KL.

Vid prövningen av överklagandet får domstolen inte beakta andra omständigheter än sådana som klaganden har hänvisat till före överklagandetidens utgång (13 kap. 7 § KL).

Bestämmelserna i KL ska som huvudregel tillämpas även för kommunalförbund (9 kap. 2 § KL).

Frågan om mötet har kungjorts på ett korrekt sätt

Fullmäktige bestämmer när ordinarie sammanträden ska hållas.

Sammanträde ska hållas också om styrelsen eller minst en tredjedel av fullmäktiges ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs (5 kap. 12 § KL).

Det framgår av utredningen i målet att förbundsstyrelsen på förekommen anledning kallade till ett fysiskt möte med förbundsfullmäktige den 14 september 2021. Det har därmed inte visats att de överklagade besluten inte skulle ha tillkommit på lagligt sätt med beaktande av 5 kap. 12 § KL.

Ordföranden ska tillkännage tid och plats för varje sammanträde med fullmäktige och uppgifter om de ärenden som ska behandlas. Fullmäktiges sammanträden ska tillkännas på kommunens eller regionens anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen (5 kap. 13 § KL).

För att kommunmedlemmarna skall hållas underrättade om när och var kommunens beslutande organ träffar sina avgöranden och vilka frågor som ska behandlas anses det bl.a. vara viktigt att de förekommande ärendena anges tydligt och fullständigt i kungörelsen så att kommunmedlemmar direkt av kungörelsen ska kunna utläsa vad som skall behandlas vid sammanträdet (jfr t.ex. RÅ 83 2:32 samt RÅ 1990 ref 18).

Förvaltningsrätten bedömer att det inte står klart att GR:s tillkännagivande i sak inte skulle ha innehållit tillräckligt tydliga eller fullständiga uppgifter om de ärenden som behandlades på mötet. Förvaltningsrätten bedömer också att det som anförs i målet om att anslag och kallelse inte på ett tydligare sätt har konkretiserat adressuppgiften för platsen Hotell Radisson Blu Göteborg eller att det inte uttryckligen har kungjorts att fråga har varit om ett extrainkallat fullmäktigesammanträde, inte heller visar att de överklagade besluten inte skulle ha tillkommit på lagligt sätt med beaktande av 5 kap. 13 § KL, eller att sammanträdet därmed på ett otillbörligt sätt skulle ha berövats sin offentlighet enligt 5 kap. 42 KL.

Frågan om litispens

Förvaltningsrättens tidigare inhibitionsbeslut i målet 8284-21 om att några av GR:s förbundsfullmäktiges beslut från sammanträde den 15 juni 2021 tills vidare inte ska gälla, har fattats med stöd av 28 § förvaltningsprocesslagen. Förvaltningsrättens inhibitionsbeslut har inneburit ett temporärt verkställighetsförbud för GR och har därmed inskränkt det handlingsutrymme för verkställighet av de aktuella besluten som GR annars skulle ha haft med stöd av 13 kap. 14 § KL.

Förvaltningsrättens inhibitionsbeslut har emellertid inte inneburit något förbud för GR att besluta om att upphäva sina tidigare fattade beslut till förmån för nya beslut. Något sådant lagstöd för förvaltningsrättens del finns inte och liknande förfaranden där kommunerna fattar nya beslut har i stället också förutsetts av lagstiftaren genom bl.a. bestämmelsen i 13 kap. 9 § KL (jfr prop. 2016/17:171 s. 445).

Vad som anförs avseende litispens visar enligt förvaltningsrättens bedömning därmed inte heller att de nu överklagade besluten ska upphävas med stöd av 13 kap. 8 § KL.

Övriga frågor

Förvaltningsrätten har i mål nr 8284-21 bedömt att det inte har visats att de överklagade besluten från den 15 juni 2021 av GR:s fullmäktige ska upphävas med stöd av 13 kap. 8 § KL. När [REDACTED] nu ånyo åberopar det som har anförts i 8284-21 gör förvaltningsrätten samma bedömning för besluten i detta mål som för besluten i mål nr 8284-21. Vad som anförs visar därmed inte att de överklagade besluten ska upphävas med stöd av 13 kap. 8 § KL.

Med ledning av det anförda bedömer förvaltningsrätten därför att överklagandet ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-03)

Maria Jolfors Detert

Rådman

I avgörandet har även de särskilda ledamöterna Elisabet Ericson och Marie Persson deltagit.

Föredragande i målet har varit föredragande juristen Lars Elfving.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare
Datum: 2022-11-08, Diarienummer: 2022-00143

Ändrat datum för förbundsstyrelsens strategidag 2023

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås ändra datum för strategidagen 2023 till den 29 september.

Sammanfattning av ärendet

Enligt beslutande sammanträdestider för förbundsstyrelsen 2023 ska en strategidag inklusive styrelsesammanträde äga rum 20 oktober. Vid förbundsstyrelsens strategidagar och andra liknande tillfällen då strategiska diskussioner förs brukar GR:s kommundirektörer bjudas in för att delta i dialogen. Både 2022 och 2023 krockar beslutade strategidagar i oktober med Kommundirektörsföreningens årliga konferens. För att möjliggöra kommundirektörernas deltagande i strategidagen föreslås att den flyttas till den 29 september, då ett styrelsesammanträde redan är inplanerat. Den 20 oktober föreslås att det endast hålls ett ordinarie styrelsesammanträde.

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Gunnel Rydberg
Förbundssekreterare

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare
Datum: 2022-10-16, Diarienummer: 2022-00240

Plan och detaljbudget för GR 2023

Förslag till beslut

Förbundsfullmäktige föreslås besluta att anta plan och detaljbudget för GR 2023.

Sammanfattning av ärendet

Efter två år med pandemi fanns en förhoppning om att GR och våra medlemskommuner skulle få tid att hantera pandemins långsiktiga konsekvenser och kommande demografiska utmaningar. Men återigen har verksamheten kommit att påverkas av faktorer som vi inte råder över. På kort tid har det ljusa framtidsscenarioet mörknat betänkligt, främst till följd av kriget i Ukraina och de konsekvenser det medför. Kriget medför ett stort lidande för Ukrainas befolkning, men det har också kommit att påverka både nuläget och framtidsutsikterna för våra svenska kommuner. Inflationstakten har drivits upp till historiska nivåer och kommer att innebära utmaningar för oss alla.

Ett förslag till plan och detaljbudget för GR år 2023 har tagits fram. Planen är framtagen utifrån strategisk inriktning för GR 2020–2023, och som antogs av förbundsfullmäktige i juni 2019. Den strategiska inriktningen anger sex långsiktiga utmaningar för Göteborgsregionen som GR har att förhålla sig till i det regionala arbetet. Föreliggande plan 2023 är tänkt att ligga till grund för avdelningarnas uppföljning av verksamheten under året. Planen beskriver inte allt som görs inom GR under året utan fokuserar på de insatser som särskilt ska följas upp. Planen utgörs av tre delar; en beskrivning av ett antal fokusområden för uppföljning och analys, ett avsnitt med övrig uppföljning samt avslutningsvis ekonomiavsnittet med en beskrivning av god ekonomisk (kommunal) hushållning och detaljbudget.

Översyn och värdering av nuvarande transfereringar samt resultatbudget 2023

GR:s transfererar årligen medel till ett antal regionala organisationer. I det årliga detaljbudgetarbetet görs alltid en översyn och värdering av nuvarande transfereringar kopplade till de mottagande organisationernas regionala uppdrag och medlemsnyttan för GR:s kommuner. Detta arbete ligger sedan till grund för hur och till vem bidragen ska fördelas kommande år, vilket framgår i detaljbudgeten.

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare
Datum: 2021-10-16, Diarienummer: 2022-00240

GR lägger en underbalanserad budget 2023 på 800 tkr kopplat till Gymnasieantagningens fortsatta IT-utveckling. Ett större arbete genomfördes redan under 2021 och nu genomförs ytterligare insatser i syfte att säkra antagningsprocesserna för lång tid framöver. Dessa kostnader som investeras i INDRA under det kommande året (1 700 tkr) avräknas dock från de öronmärkta medlen i GR:s egna kapital och som erhållits från tidigare tecknat samverkans-avtal med STORSTHLM 2017. GR:s övriga verksamheter beräknas leverera ett positivt resultat på 900 tkr.

Helårsprognosen för innevarande år (år 2022) är +1 350 tkr.

Plan och detaljbudgeten för 2023 blev fackligt samverkad 2022-10-24.

Beslutsunderlag

Plan och detaljbudget för GR 2023

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Bo Andersson
Ekonomichef

Plan och detaljbudget 2023

Innehåll

Inledning.....	3
Elva fokusområden	4
Utmaning: Fysisk planering.....	4
Utmaning: Utbildning och kompetensförsörjning	4
Utmaning: Näringslivsutveckling	7
Utmaning: Digital transformation.....	7
Utmaning: Social sammanhållning och trygghet.....	8
Utmaning: Klimat och miljö	10
Övrig uppföljning	11
Dotterbolag	11
Organisationer som GR transfererar medel till.....	11
Politisk organisation.....	12
Påverkan regionalt, nationellt och internationellt	12
Övrigt	12
Struktur för uppföljning av fokusområdena	13
Detaljbudget 2023	15
God ekonomisk hushållning	16
Detaljbudget	17

Inledning

Den här planen beskriver vilka delar av Göteborgsregionens (GR) verksamhet som särskilt ska följas upp under 2023. Utgångspunkten är de utmaningar som har definierats i Strategisk inriktning 2020–2023.

Under 2023 ska elva fokusområden särskilt följas upp och analyseras. Fokusområdena är kopplade till de sex utmaningarna i Strategisk inriktning 2020–2023. I vissa fall är ett fokusområde relevant för att möta flera av utmaningarna.

Ett syfte med uppföljningen är att underlätta för beslutsfattare att få insyn i GR:s verksamhet. Ett annat är att bidra till reflektion. Genom att analysera aktivitetens kvalitet och resultat skapar vi ett underlag för lärande som leder till utveckling.

Under 2023 kommer GR att driva processer och genomföra aktiviteter som utgår från uppdraget såsom det är beskrivet i förbundsordningen. Det handlar till exempel om att skapa mötesarenor, erbjuda kompetensutveckling och driva utvecklingsprojekt tillsammans med kommunerna. Det handlar också om myndighetsutövande i form av den regionala gymnasieantagningen. Många av dessa aktiviteter är en del av en löpande verksamhet och kommer inte att redogöras för här.

I uppföljningen beaktar GR den gemensamma regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland – RUS 2030. Strategin beskriver övergripande mål för vad aktörer tillsammans ska uppnå till 2030. Det finns flera kopplingar mellan GR:s verksamhet och RUS. Det gäller långsiktiga prioriteringar som att bygga kompetens och öka inkluderingen samt kraftsamlingar som fullföljda studier, digitalisering och cirkulära affärsmodeller. Utmaningen att möta klimatförändringarna står högt upp på agendan också här. Inom ramen för Västra Götalandsregionens (VGR) arbete med Klimat 2030 har samtliga kommuner inom GR antagit olika klimatlöften. GR samordnar och växlar upp arbetet med hjälp av särskild finansiering från VGR.

GR verkar för en hållbar tillväxt och det finns också flera kopplingar i vår verksamhet till de 17 hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Uppföljningen och analysen sammanställs i delårsrapporten i augusti och i årsredovisningen för året. I delårsrapporten i april tas endast eventuella avvikelser upp. Utöver detta följs den ekonomiska utvecklingen månadsvis och rapporteras till förbundsdirektören samt GR:s förbundsledningsgrupp.

Förbundsfullmäktige har under 2022 beslutat att förlänga den strategiska inriktningen till och med år 2024. Härigenom får de nyvalda politikerna inför mandatperioden 2023–2026 möjlighet att vara med och påverka innehållet i nästa strategi. Under 2022 tog förvaltningen fram ett antal kunskapsunderlag, dels en uppföljning av ”Hållbar tillväxt” från 2013, dels andra underlag av betydelse för storstadsregionens fysiska miljö med fokus på att kunna möta och stimulera tillväxten. De utgör underlag för genomförande av en rådslagsrunda i medlemskommunerna under 2023.

Under år 2023 kommer GR att särskilt fördjupa uppföljningen kring ett av fokusområdena: *Stödja kommunerna i att utveckla det förebyggande och trygghetsskapande arbetet*. Läs mer under detta fokusområde.

Elva fokusområden

Under 2023 ska elva fokusområden särskilt följas upp och analyseras. Fokusområdena är kopplade till de sex utmaningarna i Strategisk inriktning 2020–2023.

Utmaning: Fysisk planering

Profilera storstadsregionen

Ett effektivt kollektivt resande är av central betydelse för storstadsregionens utveckling. Göteborg, Mölndal och Partille har gemensamt tagit fram mål- och strategidokumentet ”Målbild koll 2035” som beskriver hur kollektivtrafiken i det sammanhängande stadsområdet ska utvecklas. Under år 2022 initierade GR frågan om att motsvarande processer ska genomföras för hela storstadsregionen. Arbetet har inletts men behöver drivas i tätt samarbete med medlemskommunerna. Specifika insatser under året:

- Inom ramen för uppdraget från det delregionala kollektivtrafikerådet driva arbetet med framtagande en utvecklad kollektivtrafikstrategi för storstadsregionen.

Utmaning: Utbildning och kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning inom offentlig sektor och näringsliv

Strategiskt stöd | Matchning av kompetens är fortsatt en stor utmaning för regionens arbetsliv, inte minst på grund av den strukturomvandling som arbetsmarknaden är inne i, där arbetsuppgifter förändras och nya kompetenser efterfrågas. Inom såväl privat som kommunal sektor finns en stor kompetensförsörjningsbrist som förväntas öka. Under de senaste åren har utmaningar inom både den offentliga och privata sektorn gällande nutida och framtida kompetensförsörjning inom välfärdsområdet blivit alltmer påtagligt, och behovet av att möta utmaningarna är brådskande.

GR bedriver ett strategiskt arbete för att möta utmaningarna med kompetensförsörjningen inom offentlig sektor och näringsliv, bland annat genom etableringen av branschråd inom förskola, grundskola och äldreomsorg. Nyligen beviljades GR även medel från Europeiska socialfonden (ESF) för att undersöka förutsättningar för ett branschråd inom funktionshinderområdet.

GR:s prognos visar att kommunernas personalbehov inom skolan förväntas växa från 30 300 till 33 300 anställda under perioden 2019–2029. Inom det sociala området förväntas behovet öka från cirka 28 300 till 33 600 anställda. Den största ökningen förväntas ske inom äldreomsorgen och gymnasieskolan. Utifrån detta görs bedömningen att det är angeläget att kommunerna får stöd i arbetet med strategisk kompetensförsörjning.

Samhällsbyggnadssektorn lider också sedan många år av kompetensbrist. Det rör sig ofta om områden med ett fåtal tjänster per kommun. Lösningen för många kommuner blir att köpa tjänster för enskilda planer och projekt. De korta externa insatserna gör att det kollektiva lärandet och det organisatoriska minnet går om intet. GR arbetar med såväl offentlig som privat sektor i branschråd där fokus ligger på kompetensutveckling. Specifika insatser under året:

- Inom GR:s befintliga strukturer söka såväl kort – som långsiktiga lösningar för kompetensförsörjningen inom samhällsbyggnadssektorn.

Utveckling av forum och verktyg för kompetensförsörjning | Under år 2023 kommer GR bland annat att verka för en utveckling av utbildningssystemet för att ge förstärkta möjligheter till livslångt lärande för regionens invånare. Särskilt kommer insatser i syfte att säkra kompetensförsörjningen hos regionens kommuner och näringsliv att följas upp. Specifika insatser under året är:

- Fortsatt vidareutveckling av Gymnasiedagarna & Future Skills som en mötesplats för att framtidsrusta elever samt stödja både skola och arbetsliv genom att bygga kvalitetssäker information och engagemang kring gymnasievalet.
- Fortsatt ansvar för koordineringen av kompetensråd för näringslivet kopplat till kommunernas kompetensförsörjningsuppdrag.
- Fortsatt utveckling av insatser som rör förskolans och skolans kompetensförsörjning genom branschråden för förskola och grundskola.
- Bevaka och bidra till att möjliggöra insatser inom livslångt lärande kopplat till nationella satsningar såsom omställningsstudiestödet samt andra nationella eller regionala prioriteringar inom kompetensförsörjning.
- Fortsatt utveckling av nya koncept och samarbeten för prao och andra former av praktik, inklusive digitala koncept och samarbeten, för att ytterligare stärka kommunernas förutsättningar.

Dimensionering av utbildningsutbudet | Regionens invånare har tillgång till ett brett utbildningsutbud inom gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning som kan ge den kompetens som behövs i ett framtida arbetsliv. Under år 2023 kommer GR att följa upp insatser i syfte att ytterligare stärka det strategiska övergripande arbetet med att utgöra en relevant partner i kommunernas arbete med utbud samt dimensionering av gymnasieskolans och vuxenutbildningens utbildningsutbud. Det gäller även näringslivets behov av kompetensförsörjning. Specifika insatser under året är:

- Att inom vår regionala samverkan erbjuda en bred ingång till yrkesutbildningarna i syfte att kunna förbereda och rusta individen att göra ett mer träffsäkert val av inriktning, oavsett utbildningsform, och därigenom minska antalet avbrott.
- Fortsatt vidareutveckling av branschspecifika och övergripande kompetensråd kopplat till utbudsplanering inom gymnasiet och yrkesutbildning för vuxna samt öka attraktionskraften inom samtliga åtta branschspecifika kompetensråd.

Välfärdens kompetensförsörjning | En ökad andel äldre i kombinationen med en minskad andel arbetsför ålder innebär att välfärdens kompetensförsörjning är en av de mest angelägna utmaningarna att adressera. För att klara detta behöver kommunerna fortsätta att rekrytera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens. Kompetensutmaningen kommer inte att kunna lösas enbart genom rekrytering. Digitaliseringens och välfärdsteknikens möjligheter behöver tas tillvara för att kommunerna ska kunna klara kompetensförsörjningen i välfärden framöver. GR:s personalbehovsprognos visar att behoven ökar mest inom äldreomsorgen. Utifrån detta görs bedömningen att det är särskilt angeläget för kommunerna att få stöd i strategisk kompetensförsörjning inom vård och omsorg. Specifika insatser under året:

- Arbeta proaktivt på nationell nivå för att säkerställa att GR:s medlemskommuners behov tillgodoses i den nationella utvecklingen.
- Fortsätta arbetet inom branschråd för äldreomsorg med fokus på strategisk kompetensförsörjning av baspersonal.
- Fortsätta samordna den nationella satsningen Äldreomsorgslyftet.
- Aktiviteter för att rekrytera, utveckla och behålla personal inom den kommunala hälso- och sjukvården. Det handlar bland annat om digital plattform för kompetensutveckling av befintlig personal och gemensam karriärvägsmodell för legitimerad personal.
- Förstudier om förutsättningarna för ett branschråd funktionshinder, med utgångspunkt i det gemensamma arbetet kring titulatur och utbildningskrav som är etablerat sedan tidigare.
- Följa det nationella arbetet med förstudier kring nationella Yrkesresor för äldreomsorg och LSS (myndighet och verkställighet).
- Fortsätta HR-chefsnätverket arbete med en inventering utifrån Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) strategier för att möta kompetensutmaningen.

Fullföljda studier för alla elever

Att arbeta främjande och förebyggande är avgörande för att alla elever i alla skolformer ska ges möjlighet att erhålla en gymnasieexamen eller etablera sig på arbetsmarknaden. Att få en gymnasieexamen är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för att minska utanförskap i samhället. Sedan 2011 har GR i samverkan med kommunerna byggt kunskap och praktisk erfarenhet kring att bedriva skolutvecklingsprocesser för att fler elever ska fullfölja sina studier och har idag nationellt ledande kunskap på området. Även under år 2023 kommer GR att följa upp insatser i syfte att ge stöd till skolhuvudmännen i deras arbete med fullföljda studier för alla elever. Specifika insatser under året är:

- Fortsatt utveckling av det regionala kunskapscentret kring fullföljda studier.
- Genomföra insatser där samverkan står i fokus för att få fler elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) att fullfölja sina studier samt stärka skolpersonals förutsättningar och kompetens att möta elever som riskerar att inte fullfölja sina studier.
- Initiera och genomföra insatser med fokus på fullföljda studier inom grundskolans årskurs 7-9.
- Genomföra insatser utifrån förstudie med fokus på distansundervisningens påverkan på elevers skolanknytning kopplat till framgångsrika arbetssätt inom skolan.
- Genomföra insatser utifrån förstudie med fokus på Sfi-elevens behov av språkträning i syfte att öka möjligheten till etablering på arbetsmarknaden.

Förskolans och skolans kvalitetsutveckling

Skollagen reglerar att huvudmän liksom förskole- och skolenheter systematiskt och kontinuerligt ska följa upp verksamheten samt analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och utveckla utbildningen. Enligt Skolverkets allmänna råd för systematiskt kvalitetsarbete ska arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Utifrån lokala behov och förutsättningar kan verksamheterna hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet, med utgångspunkten att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen. I syfte att ge stöd till kommunernas arbete för en ökad måluppfyllelse inom förskola/skola ska GR särskilt följa upp arbetet med att bidra till kommunernas systematiska kvalitetsarbete. Specifika insatser under året är:

- Bevaka och följa de internationella studierna av elevers kunskaper inom områden såsom läsförmåga, matematik och naturvetenskap samt demokrati- och samhällsfrågor och digital kompetens (PIRLS, PISA, TIMSS, ICCS och ICILS) och utifrån dessa genomföra insatser i syfte att bidra till kommunernas kvalitetsarbete.

- Ta fram regionala underlag som ger en bild av hur det går för eleverna i Göteborgsregionen som kan användas för kommunernas erfarenhetsutbyte och gemensamma kunskapsbyggande kring förskolans och skolans måluppfyllelse och kvalitetsutveckling.
- I samverkan med kommunerna följa eventuella konsekvenser av pandemin i form av utbildningstapp och kvarvarande effekter till följd av social isolering som en konsekvens av distansundervisning.

Utmaning: Näringslivsutveckling

Mark för näringsliv

Under 2021 togs en regional bild över näringslivsmark fram. Den mark som kommunerna har avsatt för näringslivsutveckling räcker inte för de förväntade regionala behoven. Insatserna under föregående verksamhetsår ledde inte fram till önskat resultat varför fokusområdet kvarstår under året 2023. Specifika insatser under året:

- Tillsammans med styrgruppen för miljö- och samhällsbyggnad och nätverket för samhällsbyggnadschefer finna lämpliga lokaliseringar av strategisk regional verksamhetsmark.

Under 2023 är även kompetensförsörjning i fokus för GR:s arbete med näringslivsutveckling. Se fokusområdet Kompetensförsörjning inom offentlig sektor och näringsliv.

Utmaning: Digital transformation

Förskolans och skolans digitalisering

Det blir mer och mer tydligt att digitaliseringen skär genom alla skikt i samhället, och den digitala transformationen innebär möjligheter att arbeta och verka på sätt som tidigare inte varit möjliga. Det blir därför av vikt att se digitaliseringen ur detta tvärgående perspektiv, det vill säga att det inte är något unikt som sker inom olika områden, utan något som skapar helt nya förutsättningar oavsett område vi verkar i.

Inom området Förskolans och skolans digitalisering utgör Skolväsendets nationella digitaliseringsstrategi en samlad vision med gemensamma målsättningar och tre fokusområden: digital kompetens, likvärdig tillgång till digitala verktyg och läresurser samt forskning och uppföljning kring digitaliseringens möjligheter. GR erbjuder insatser kopplat till implementeringen av de reviderade läroplanerna liksom det vidare arbetet med förskolans och skolans digitalisering. Det pågår också ett utvecklingsarbete kring olika systemstöd som syftar till att underlätta kommunernas arbete. Med moderna systemstöd och den nationella digitaliseringsstrategins tre fokusområden skapas reella förutsättningar för att arbeta med den digitala transformationen, det vill säga hur lärande och kunskapsutveckling kan utvecklas och förändras. Under år 2023 kommer GR särskilt att följa upp arbetet med att bidra till kommunernas insatser kopplat till förskolans och skolans digitalisering och elevernas kunskapsutveckling. Specifika insatser under året:

- Fortsatt utvecklingsarbete och förvaltning kring olika systemstöd som syftar till att underlätta kommunernas arbete med särskilt fokus på digital licenshantering och modernisering av antagningssystemet Indra.
- Fortsatt utveckling av befintliga samarbeten med olika aktörer på förskolans/skolans område kopplat till digital kompetens och digitala läresurser.
- Fortsatt utveckling och tillgängliggörande av GR:s media- och läresurstjänst.

Utmaning: Social sammanhållning och trygghet

Omställningen till god och nära vård

Utvecklingen av en nära vård pågår på lokal, regional och nationell nivå. Nära vård är inte en ny organisationsform utan handlar om förändrade arbetssätt där olika aktörer samverkar mer för individens bästa. Primärvården ska vara navet i all hälso- och sjukvård och där ingår den kommunala hälso- och sjukvården. Med en mer nära vård blir det möjligt för fler patienter med komplexa vårdbehov att få vård i det egna hemmet i stället för på sjukhus. Redan idag utför kommunerna en stor del av hälso- och sjukvården, och omställningen till nära vård innebär att alltmer hälso- och sjukvård kommer att ges i hemmet samt inom den kommunala vården och omsorgen. GR har sedan 2019 haft i uppdrag att stödja kommunerna i omställningen till en nära vård. GR:s medlemskommuner har inom ramen för statliga överenskommelserna kring god och nära vård beslutat att avsätta viss del av stimulansmedlen för detta uppdrag (2019-2022). Digitalisering och välfärdsteknik är också en förutsättning i omställningen, där GR-gemensamma initiativ är i gång, till exempel AllAgeHub och digital kompetensutveckling. Specifika insatser under året:

- Genomföra kompetensutvecklingsinsatser samt bedriva omvärldsbevakning och påverkansarbete genom de strategiska chefsnätverken.
- Bedriva forsknings- och utvecklingsarbete med fokus på hur kommunerna påverkas av omställningen.
- Stödja kommunerna i att stärka det kommunala perspektivet i omställningen.
- Utgöra en samverkansarena där kommunerna får möjlighet att samla sig och agera gemensamt, både på politisk och tjänstemannanivå.

Utveckla det förebyggande och trygghetsskapande arbetet

Förebyggande arbete | Demografiska förändringar, växande rekryteringsbehov, minskade resurser och ökade krav från medborgare ställer andra krav på socialtjänsten än tidigare. I slutbetänkandet kring en ny socialtjänstlag Hållbar socialtjänst – en ny socialtjänstlag (SOU 2020:47) lyfts bland annat behovet av att utveckla det förebyggande arbetet. Genom förebyggande, lätt tillgängliga och tidiga insatser kan mer ingripande satsningar skjutas upp eller i bästa fall förhindras. För att kunna motverka och förebygga sociala problem är strukturinriktade åtgärder och fysisk planering viktiga verktyg. Det sociala perspektivet behöver stärkas i samhällsplaneringen. Även inom omställningen till en nära vård lyfts att vården och omsorgen ska vara mer tillgänglig, proaktiv och förebyggande vilket innebär att resurserna kan användas bättre och räcka till fler. Kommunerna

efterfrågar mer stöd i hur detta perspektivskifte ska gå till i praktiken, särskilt i förberedelserna inför en ny socialtjänstlag (2023) som syftar till att det förebyggande perspektivet ska genomsyra verksamheten på individ-, grupp- och samhällsnivå. Även en tillgänglig socialtjänst lyfts fram, där digitalisering av tjänster och införandet av välfärdsteknik är viktiga förutsättningar. Specifika insatser under året:

- Ge stöd i det förebyggande arbetet, till exempel genom forskning och utveckling.
- Ge stöd i systematisk uppföljning.
- Ge stöd i att stärka det sociala perspektivet i samhällsplanering och samverkan mellan socialtjänst och samhällsbyggnad.

Skapa trygghet | Kommuner är centrala aktörer i arbetet vad gäller trygghetsskapande frågor och ansvarar för såväl planering, utformning och utveckling av den fysiska och sociala samhällsmiljön. Utvecklingen ställer högre krav på kommunernas insatser för att förebygga och motverka brott. Ett intensivt och gemensamt arbete behövs för att skapa ett tryggt samhälle, och i ett framgångsrikt brottsförebyggande arbete behöver kommunens samtliga verksamheter samverka och på olika sätt bidra. Specifika insatser under året:

- Ge stöd i det trygghetsskapande arbetet, till exempel genom forskning och utveckling.
- Aktivt arbeta tillsammans i det nystartade centret för hedersrelaterat våld.
- Genomföra kompetensutvecklingsinsatser samt bedriva omvärldsbevakning och påverkansarbete genom de strategiska chefsnätverken.

Omställningen av arbetsmarknadspolitiken

Den pågående reformeringen av arbetsmarknadspolitiken fortsätter att påverka kommunerna på flera sätt. Under 2023 börjar en ny överenskommelse gälla mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna, vilken förväntas utgöra en fortsatt grund för hur samverkan kan och ska utvecklas samt hur olika parter ska verka inom det arbetsmarknadspolitiska området. GR ser ett behov av att fortsatt stödja kommunerna genom den strategiska samverkan som har byggts upp över tid. Syftet är att underlätta det operativa arbetet i kommunerna. Som en följd av den strategiska samverkan har den operativa samverkan utvecklats inom GR.

Att främja samverkan med fristående aktörer är ett område där GR har påbörjat initiativ för att underlätta för kommunerna. Detta utvecklingsarbete sker tillsammans med Arbetsförmedlingen. Det återstår dock behov av att fortsatt följa och stötta processen för att säkerställa samplanering och sammanhållna processer mellan berörda aktörer som utför arbetsmarknadsinsatser för individen. GR utgör en samverkansarena där kommuner men även andra samverkansparter kan samlas för informationsutbyte, samsyn och gemensamt agerande.

De förändringar som sker inom arbetsmarknadspolitiken föranleder fortsatt behov av att lyfta kommunernas perspektiv och åsikter angående utvecklingen. Specifika insatser under året:

- Verka för att underlätta det operativa arbetet i kommunerna genom den strategiska samverkansstruktur som byggts upp mellan kommunerna och Arbetsförmedlingen.
- Utveckla samverkan med fristående aktörer som levererar arbetsmarknadsinsatser för individen.
- Lyfta kommunernas perspektiv och åsikter angående utvecklingen. Genom att gå samman och gemensamt driva påverkansarbete kan kommunerna utgöra en starkare röst än om de agerar enskilt.

Motverka långtidsarbetslöshet, med särskilt fokus på ungdomsarbetslöshet

Efter pandemin har arbetsmarknaden återhämtat sig och arbetslösheten sjunker. Antalet lediga platser på platsbanken är, i skrivande stund, rekordhögt. De lediga jobben återfinns inom en mängd branscher. Däremot kvarstår en hög grad av långtidsarbetslöshet och framför allt för dem som varit utan arbete i 24 månader eller mer.

Unga, upp till 25 år, med en svag konkurrenskraft på arbetsmarknaden, exempelvis de som har en kort utbildning, en funktionsnedsättning eller svaga kunskaper i svenska språket, uppgick under första halvåret till 1 514 individer inom GR:s medlemskommuner. Dessa individer löper en ökad risk för ett långvarigt utanförskap på arbetsmarknaden. I augusti 2021 började ungdomsarbetslösheten att sjunka. Många unga började studera under pandemin. Även om det är en positiv utveckling för ungdomar i stort kvarstår behovet av att särskilt fokusera på ungdomar. Det gäller främst dem som av olika orsaker bedöms ha en svagare ställning på arbetsmarknaden som en följd av en funktionsnedsättning, att de är utomeuropeiskt födda eller inte fullföljt gymnasiestudierna.

Att undvika långtidsarbetslöshet är viktigt för såväl samhälle som individ. Att ungdomar drabbas av långtidsarbetslöshet kan få särskilt negativa konsekvenser. För att skapa effektiva insatser behövs en helhetssyn och individsamverkan. Specifika insatser under året:

- Stödja kommunerna i utvecklingen av insatser för att personer ska komma i arbete, bland annat genom jobbspår, validering, utbildning och omställning.
- Verka för att stimulera förebyggande insatser, exempelvis för att unga ska fullfölja sina studier och därmed få en starkare ställning på arbetsmarknaden.
- Som samverkansarena stödja utvecklingen av intern samverkan inom kommunen, samt med andra aktörer som arbetar med målgruppen.

Utmaning: Klimat och miljö

Öka takten i klimatomställningen och klimatanpassningen

Minskade utsläpp och avfallsminimering | Klimatfrågan är brådskande och regionen står inför stora utmaningar i arbetet för att radikalt minska utsläppen av växthusgaser. Under året kommer GR att arbeta aktivt på flera sätt. Med stöd av bland annat finansiering från Västra Götalandsregionen (VGR) kommer fokus ligga på följande specifika insatser:

- Driva på processer för minskade utsläpp av växthusgaser genom att ta fram och aktivt sprida kunskapsunderlag.
- Ge stöd och kunskap kring klimataspekter i upphandling, cirkulär ekonomi och fortsatt arbete med den regionala avfallsplanens tyngsta mål: avfallsminimering.
- Fortsätta arbetet med att samordna kommunernas insatser kopplat till kraftsamlingen Klimat 2030 samt växla upp relevanta delar till en regional nivå.
- Arbeta aktivt för att stärka kopplingen mellan klimatet, den fysiska planeringen och transportinfrastrukturen.

Klimatanpassning | Ett klimat i förändring gör att vi även behöver arbeta med åtgärder för att anpassa samhället till de klimatförändringar vi redan ser och dem vi inte kan förhindra i framtiden.

Specifika insatser under året:

- Arbeta för samverkan över sektors- och verksamhetsgränser för multifunktionella klimatanpassningslösningar som både stärker klimatanpassning i den byggda miljön och bidrar till socialt hållbara samhällen.

Övrig uppföljning

Utöver de elva fokusområdena kommer Göteborgsregionen (GR) att särskilt följa ytterligare några verksamheter under 2023.

Dotterbolag

Förbundsstyrelsen ska löpande ha uppsikt över GR:s verksamhet. Utöver detta har styrelsen även en så kallad förstärkt uppsiktsplikt över koncernens bolag. Detta innebär att förbundsstyrelsen årligen ska pröva om bolagens verksamhet har varit förenlig med ändamålet samt utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Internationella skolan i Göteborgsregionen (ISGR)

ISGR är ett aktiebolag som ägs helt av GR. Skolan startade 1997 i samverkan mellan de 13 medlemskommunerna, regionens näringsliv och universitet. Lokalfrågan har under många år varit ett utvecklingsområde. Ur ett ägarperspektiv är den fortfarande central att följa under 2023. Under året följs processen inför bygget av nya lokaler på Guldheden.

Gryning Vård

Gryning Vård är ett aktiebolag som bildades 2001 och ägs av de fyra kommunalförbunden i Västra Götaland. Göteborgsregionen (GR) äger 54 procent och bolaget är idag landets största inom HVB (hem för vård och boende). Gryning Vård har tidigare genomgått en omställningsfas för att anpassa verksamheten och kunna möta kommunernas behov. En översyn av styrdokumentet för bolaget görs under 2022-2023, och GR följer vidare bolagets utveckling.

Organisationer som GR transfererar medel till

GR transfererar medel till flera organisationer. Under 2023 kommer några av dem att följas särskilt.

Urban Futures

GR är sedan tio år en av flera aktörer bakom Urban Futures (före detta Mistra Urban Futures), ett internationellt centrum som sammanför forskare och praktiker i praktisk forskning inom hållbar stadsutveckling. Under 2023 kommer ett av områdena som beforskas att vara hur man uppnår en effektiv organisering och styrning för klimatomställning och klimatanpassning.

Västsvenska kommunalförbundens samorganisation (Västkom)

Västkom är en sammanslutning av kommunalförbunden i Västra Götaland. Uppdraget är att företräda och samordna kommunernas intressen på en regional nivå. Under 2023 kommer GR att fortsätta följa Västkoms arbete med Färdplan Nära vård och Framtidens vårdinformationsmiljö (FVM). Programmet FVM nystartar under hösten 2022. Tillsammans med leverantören har VGR enats om ny tidplan som sträcker sig till 2026, då systemet ska vara implementerat i hela länet.

Business Region Göteborg och Göteborg & Co

Samverkansavtalen med Business Region Göteborg (BRG) respektive Göteborg & Co anger hur GR ska interagera med bolagen och inom vilka områden som samverkan är aktuell. Områdena följs upp kontinuerligt under året genom den mötesstruktur som är lagd på politisk nivå (presidie-möten) och tjänstepersonsnivå. Särskilt viktigt att följa upp under 2023 är det fortsatta arbetet med kompetensförsörjning.

Politisk organisation

I september 2021 fattade förbundsfullmäktige beslut om ny politisk organisation för GR som träder i kraft 1 januari 2023, efter en utredning genomförd på uppdrag av förbundsstyrelsen. Under 2023 följs införandet av den nya politiska organisationen.

Påverkan regionalt, nationellt och internationellt

Enligt GR:s förbundsordning ska verksamheten bidra till att stärka Göteborgsregionen regionalt, nationellt och internationellt. Under 2023 görs detta inom flera områden.

Regionalt

I Västra Götalandsregionen lyfter GR in storstadsregionens perspektiv i frågor som rör fysisk planering, kollektivtrafik, klimat, hälso- och sjukvård, utbildning samt integration. VGR är en viktig samarbetspartner som GR driver många utvecklingsarbeten tillsammans med. Under 2023 följer GR särskilt arbetet kring vårdssamverkan. GR:s samverkan med VGR inom ramen för den regionala utvecklingsstrategin (RUS) är en viktig arena för utvecklingsarbetet. Dessutom bidrar GR in i den regionala och nationella infrastrukturplaneringen.

Nationellt

GR är en självklar part i nationella sammanhang och samarbetar med aktörer som SKR, Socialstyrelsen, Skolverket och Utbildningsdepartementet. Under 2023 fokuseras arbetet bland annat på att lyfta kommunernas roll som huvudman för hälso- och sjukvård. Kommunerna har samma behov av nationella medel och stöd som regionerna, eftersom de idag utför cirka 25–30 procent av landets hälso- och sjukvård. Detsamma gäller kommunernas roll och styrka som aktör i arbetsmarknadspolitiken med särskilt fokus på personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Även detta påverkansarbete fortsätter under 2023. Under 2023 kommer fortsatta insatser att göras för att etablera Kompetensnavet som en nationell modell för kompetensomställning.

Internationellt

Många projekt och insatser finansieras med EU-medel. Under 2023 fortskrider GR:s kompetenssatsning för att stödja kommunernas EU-arbete och öka deras kapacitet att dra nytta av tillgängliga medel, såväl strukturfonder som sektorsprogram 2021–2027. Vidare går programperioden in i ett skede där strukturfonder blivit sökbara, och där det under 2023 kommer sjösättas ett antal nya EU-projekt. I påverkansarbetet är det viktigt att gemensamt föra fram och agera utifrån storstadsregionens behov, inte minst i framtagandet av utlysningssplaner och arbetsprogram för de kommande åren. Viktigt är också att påvisa synergier mellan den regionala utvecklingsstrategin (RUS) samt EU:s fonder och program.

Övrigt

Kultur

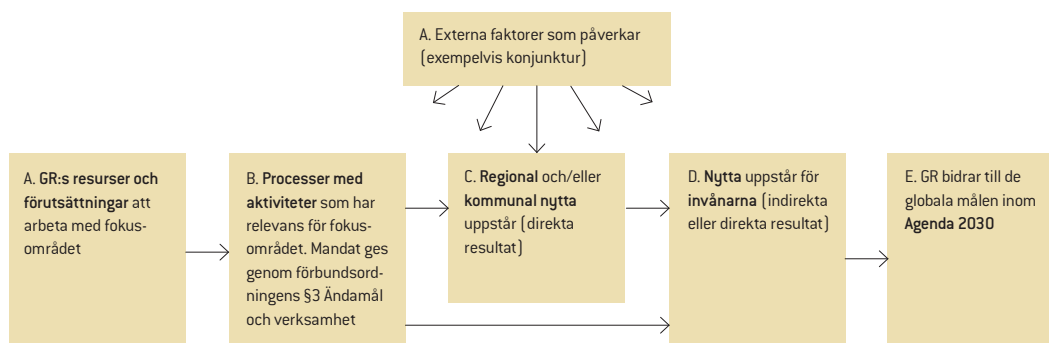
Förbundsstyrelsen beslutade i december 2021 att ge GR ett samordningsuppdrag rörande kulturfrågor. Under 2023 fortsätter processen med att införliva det befintliga nätverket som kommunerna har för kultur- och fritidschefer i GR.

Struktur för uppföljning av fokusområdena

Fokusområdena följs upp och analyseras med en gemensam struktur. I uppföljningen beskrivs fokusområdet utifrån en logisk kedja i fem steg (se figur nedan).

För att åstadkomma ett lärande i organisationen involverar uppföljnings- och analysarbetet olika parter (till exempel beredningsansvariga för beredningsgrupperna, analytiker samt representanter i GR:s nätverk).

Uppföljningen och analysen sammanställs i delårsrapporten i augusti och i årsredovisningen för 2023. Eventuella avvikelser tas upp i delårsrapporten i april. Utöver detta följs den ekonomiska utvecklingen månadsvis och rapporteras till förbundsdirektören samt GR:s förbundsledningsgrupp.

Figuren beskriver fokusområdet som en logisk kedja i fem steg.

Utgångspunkter i uppföljnings- och analysarbetet

A. Förutsättningar

För att bedöma arbetet inom ett fokusområde är det relevant att titta på vilka förutsättningar som funnits under året.

B. Processer och aktiviteter

Det är relevant att skapa sig en övergripande uppfattning om vilka processer och aktiviteter som genomförts samt deras kvalitet.

C. Regional och/eller kommunal nytta

En stor del av GR:s verksamhet handlar om att skapa regional och/eller kommunal nytta. I analysarbetet beskriver vi vilken nytta som ska skapas inom fokusområdet och sedan söker vi efter tillförlitliga tecken på att denna nytta faktiskt uppstår.

D. Nyttan för invånarna

GR arbetar för att stärka kommunernas förutsättningar att möta invånarnas behov. Det innebär att den förväntade nyttan för invånarna är beroende av hur en annan organisation agerar (till exempel skolan eller äldreomsorgen). Det betyder att nyttan för invånarna sällan kan sägas vara

direkt skapad av GR:s aktiviteter. Situationen för Göteborgsregionens invånare är ändå relevant i analysarbetet, eftersom kunskapen kan användas för att vidareutveckla GR:s stöd till kommunerna.

E. Agenda 2030

Hur Göteborgsregionen utvecklas när det gäller de globala målen inom Agenda 2030 är beroende av en mängd faktorer, till exempel konjunktur, lagstiftning och andra offentliga aktörers agerande. I uppföljnings- och analysarbetet ska GR följa utvecklingen för de mål som har relevans för fokusområdet. Detta kan ge kunskap om hur stödet till kommunerna bör utformas.

Bilden visar de globala målen inom Agenda 2030.

Detaljbudget 2023

God ekonomisk (kommunal) hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunalförbund ha en god ekonomisk hushållning samt ta fram mål och riktlinjer för hur detta ska uppnås. Göteborgsregionen (GR) bestämmer själv hur dessa ska formuleras, eftersom god ekonomisk hushållning inte är förtydligad i lagen. Lagrådsremissen skriver att det handlar om att:

”... på olika sätt skapa goda förutsättningar för att i ett mer långsiktigt perspektiv klara den kommunala verksamheten och ekonomin, även om det uppstår olika typer av störningar.”

Begreppet god ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner. Dels handlar det om att hushålla i tiden, dels om att hushålla över tiden. Detta betyder att ekonomin ska vägas mot verksamhetens behov på både kort och lång sikt.

Dessutom har begreppet god ekonomisk hushållning både ett verksamhetsperspektiv och ett finansiellt perspektiv. Verksamhetsperspektivet betyder att GR måste bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Det måste finnas ett klart samband mellan resurser, prestationer, resultat och effekter. Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar.

GR:s riktlinjer för god ekonomisk hushållning

GR har tagit fram riktlinjer och mål som anger ambitionsnivån för den egna finansiella ställningen och utvecklingen.

GR:s verksamheter ska hantera beslutade budgetmedel rationellt och effektivt så att de gör mesta möjliga nytta för medlemskommunerna.

Verksamheten och kostnaderna ska kontinuerligt utvärderas och omprövas.

GR ansvarar för att en god intern kontroll upprätthålls utifrån förbundets reglementen, riktlinjer och beslut.

GR ska främja och följa upp att verksamheterna kontinuerligt utvecklar kvaliteten.

Tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande sätt.

GR ska ha ett fullgott och genomtänkt försäkringsskydd samt ha klara regler för hur risker ska hanteras.

Det ska finnas tydliga regler och riktlinjer för finansförvaltningen.

GR ska eftersträva en välskött ekonomi där all verksamhet bedrivs i en anda av god ekonomisk hushållning och enligt förbundsfullmäktiges beslut om finansiella mål och ramar.

Förbundsfullmäktiges beslut om budgeten är överordnat verksamheten. Vid målkonflikter är det ekonomin som ytterst sätter gränsen för verksamhetens totala utrymme.

GR:s olika avdelningar ska se till att verksamhetens innehåll och omfattning är anpassad till budgeten och den strategiska inriktningen.

Vid hantering av befarade eller konstaterade budgetavvikelse är avdelningarna skyldiga att vidta de åtgärder som krävs för att styra verksamheten mot en budget i balans.

Den totala sjukfrånvaron för GR:s medarbetare ska hållas på en fortsatt låg nivå.

Sjukfrånvaron ska understiga 3,5 procent på helåret.

GR:s finansiella mål

Enligt kommunallagen ska ekonomin vara i balans. Intäkterna ska överstiga kostnaderna och det så kallade balanskravet är en miniminivå för det ekonomiska resultatet. Detta betyder att GR inte bör förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov.

GR:s övergripande finansiella mål för ekonomin är följande:

GR ska redovisa ett genomsnittligt positivt ekonomiskt resultat över en femårsperiod.

Intäkterna ska överstiga kostnaderna.

Det egna kapitalet ska inte understiga den årligt beräknade nivån.

Långsiktigt ska det egna kapitalet vara större än skulderna, inklusive pensionsskulden.

Soliditeten inklusive pensionsskulden ska vara positiv.

Den sammanlagda nettolåneskulden ska inte öka.

GR:s investeringar ska finansieras med egna medel.

Uppföljning och återkoppling

GR följer kontinuerligt upp om verksamheten lever upp till riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning. Under året tas följande rapporter fram:

- Två delårsrapporter. Dels för perioden januari till och med april, dels för perioden januari till och med augusti, inklusive helårsprognoser.
- Årsredovisning med resultat och bokslut.

Utöver detta tas lägesrapporter fram för varje månad. Dessa är enklare till sin natur och omfattar inte helårsprognoser. Dessutom ska medarbetare som har ett verksamhetsansvar kontinuerligt följa upp och rapportera förändrade förutsättningar och avvikelser från plan och budget. Om förutsättningarna förändras under året kan beslut om justeringar inom ramen för budgeten tas enligt delegering av verksamhetsansvaret.

GR är en lärande organisation. Omvärldsbevakning, analys, planering och återkoppling samt internkontroll är processer som berör alla inom organisationen. GR:s chefer ansvarar för att motivera och engagera medarbetare i dessa processer. Cheferna ska dessutom ta fram relevanta underlag till GR:s politiker som har ansvar för styrning och tillsyn.

För att god ekonomisk hushållning ska anses vara uppfylld ska minst hälften av de verksamhetsmässiga målen och samtliga av de finansiella vara uppfyllda för helåret.

Likt tidigare år finns inga mål identifierade för GR-koncernen. GR avvaktar resultat och praxis kopplat till den nu genomförda statliga utredningen och ambitionen är att under år 2023 arbeta fram gemensamma mål för koncernen i nära samverkan med GR:s dotterbolag.

Detaljbudget

För att skapa stabilitet i verksamheten behöver GR ha ett positivt resultat. Budgeten är en ram som anger vilka resurser som finns för att skapa bästa möjliga verksamhet. För att uppnå en god ekonomistyrning behöver ekonomin vara integrerad med styrningen av verksamheten. Inom GR är ansvaret decentraliserat och budget-, personal- och verksamhetsansvar tätt sammanknutna. Chefer och medarbetare ges tillit att nå förväntade resultat, utifrån ett tydligt uppdrag och uttalade mål.

Tabell 1. Resultatbudget 2022–2023, tkr.

RESULTATBUDGET	2022	2023
Verksamhetens intäkter	419 759	433 136
varav årsavgifter avsedda för GR:s verksamhet	48 659	49 591
varav årsavgifter transfererade till andra regionala organisationer	27 583	27 282
Verksamhetens kostnader	-416 817	-433 597
Avskrivningar	-2 842	-1 339
Verksamhetens nettokostnader	100	-1 800
Skatteintäkter/Generella statsbidrag och utjämnings		
Verksamhetens resultat	100	-1 800
Finansiella intäkter	650	1 000
Finansiella kostnader		
Resultat efter finansiella poster	750	-800
Extraordinära poster	-	-
Årets resultat	750	-800

Resultatbudget

Resultatbudgeten är en sammanställning över de kostnader och intäkter GR räknar med under kommande verksamhetsår. Budgeten för år 2023 är underfinansierad och GR:s budgeterade resultat beräknas uppgå till -800 tkr, se vidare under rubriken Användning av eget kapital på föregående sida.

Användning av eget kapital

Detaljbudgeten för kommande år är underfinansierad eftersom GR planerar att fortsätta att nyttja en del av det egna kapitalet med hänvisning till synnerliga skäl och god finansiell ställning. Under 2023 ska Gymnasieantagningens IT-system INDRA fortsätta att utvecklas. För detta arbete beräknas 1 700 tkr av det egna kapitalet att användas under året. Summan kommer att räknas av de medel som sedan tidigare är öronmärkta, enligt beslut i samband med årsredovisningen för 2017 (dnr: 2017-00122).

GR:s övriga verksamheter beräknas få ett resultat på +900 tkr 2023. Detta som ett led i god ekonomisk hushållning men även för att kunna stå finansiellt starkare inför den prognosticerade lågkonjunkturen. Sammanfattningsvis planerar således GR att nyttja eget kapital om sammanlagt 800 tkr under 2023.

GR:s egna kapital kommer även efter dessa insatser att överstiga den identifierade miniminivån. Per den 31 december 2022 bedöms det egna kapitalet uppgå till ungefär 47 000 tkr och den bedömda lägstanivån ligger på 35 600 tkr. Efter att det egna kapitalet tagits i anspråk på det sätt som beskrivs ovan, ligger nivån på det egna kapitalet fortfarande över den bedömda lägsta nivån. Därför ställs inga krav på en återställning under kommande år.

Ekonomisk balans kommer under 2023 att mätas och följas upp gentemot beslutad budget, i enlighet med GR:s riktlinjer för en god ekonomisk hushållning.

Balansbudget och nyckeltal

GR använder sig av nyckeltalen soliditet och likviditet för att säkerställa den finansiella ställningen på kort och lång sikt.

Soliditet definieras här som eget kapital i förhållande till balansomslutningen.

Soliditeten anger den finansiella ställningen på lång sikt, vilket betyder att den visar vilken beredskap GR har att möta oförutsedda händelser, till exempel framtida resultatförsämringar.

Likviditet definieras här som förhållandet mellan omsättningstillgångar (exklusive varulager) och kortfristiga skulder. Kassalikviditeten visar vilken beredskap som finns för att klara de löpande betalningarna.

Tabell 2. Balansbudget 2022–2023, tkr.

BALANSBUDGET	22-12-31	23-12-31
TILLGÅNGAR		
A. Anläggningstillgångar	20 870	37 590
I. Immateriella anläggningstillgångar	1 336	18 661
II. Materiella anläggningstillgångar	804	200
III: Finansiella anläggningstillgångar	18 730	18 730
B. Bidrag till infrastruktur	-	-
C. Omsättningstillgångar	229 560	245 250
I. Förråd m.m.	18 393	40 000
II. Fordringar	45 622	35 250
III. Kortfristiga placeringar	-	-
IV. Kassa & Bank	165 545	170 000
S:A TILLGÅNGAR	250 430	282 840
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER		
A. Eget kapital	47 077	47 600
I. Årets resultat	750	-800
II. Resultatutjämningsreserv		
III. Övrigt eget kapital	46 327	48 400
B. Avsättningar	-	-
C. Skulder	203 353	235 240
I. Långfristiga skulder	-	-
II. Kortfristiga skulder	203 353	235 240
S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER	250 430	282 840
Soliditet	18,8%	13,1%
Likviditet (kassalikviditet)	112,9%	104,3%

Medlemskommunernas årsavgifter

Medlemskommunernas årsavgifter utgör cirka 18 procent av GR:s samlade intäkter 2023. Reserverande del av intäkterna (82 procent) består av flera olika finansieringskällor, till exempel staten, EU, Västra Götalandsregionen samt medlemskommunerna genom olika samverkansavtal. GR:s verksamhet anpassas till erhållen finansiering.

Årsavgiften för 2023 baseras på befolkningens storlek den 31 december 2021. Enligt SCB:s statistik uppgick då antalet invånare i Göteborgsregionen till 1 058 278, vilket är en ökning med 8 686 invånare jämfört med året innan.

GR sänkte årsavgiften inför år 2022 från 75,52 kronor per invånare till 72,64 kronor per invånare. Befolkningsutvecklingen inom Göteborgsregionen påvisar en ökning på 0,8 procent jämfört med föregående år. Detta är dock nästan en halvering av de senaste årens befolkningstillväxt.

Tabell 3. Årsavgiftens fördelning per kommun 2022–2023, (tkr)

KOMMUN	2022	2023
Ale	2 315	2 335
Alingsås	3 022	3 040
Göteborg	42 353	42 680
Härryda	2 778	2 833
Kungsbacka	6 169	6 196
Kungälv	3 418	3 506
Lerum	3 125	3 153
Lilla Edet	1 037	1 054
Mölnadal	5 078	5 081
Partille	2 870	2 871
Stenungsund	1 964	2 002
Tjörn	1 173	1 185
Öckerö	940	937
Summa	76 242	76 873

Organisationer som GR transfererar till

Av den totala årsavgiften till GR, som 2022 uppgår till 76 873 tkr, beräknas 35 procent (eller 25,77 kronor per kommuninvånare) att transfereras vidare till andra regionala organisationer.

Business Region Göteborg (BRG) är ett aktiebolag som är helägt av Göteborgs Stad. Uppdraget är att bidra till hög sysselsättning, investeringar och ett diversifierat näringsliv i Göteborgsregionens medlemskommuner. BRG och GR har sedan länge ett nära samarbete kring näringslivsutveckling som regleras i ett samverkansavtal.

Göteborg & Co är ett aktiebolag helägt av Göteborgs Stad. Göteborg & Co ska vara en, i internationell jämförelse, ledande samverkansplattform för destinationsutveckling. Samarbetet mellan Göteborg & Co och GR regleras i ett samverkansavtal som senast uppdaterades 2019.

Centre for Sustainable Urban Futures är ett internationellt forsknings- och kunskapscentrum som arbetar med hållbar stadsutveckling. Alla projekt som genomförs drivs tillsammans av praktiker och forskare. GR är en av åtta partnerorganisationer.

Västsvenska kommunalförbundens samorganisation (Västkom) är en sammanslutning av kommunalförbunden i Västra Götaland. Uppdraget är att företräda och samordna kommunernas intressen på en regional nivå.

Västkuststiftelsen är en stiftelse vars huvudmän är Västra Götalandsregionen, Region Halland och GR. Uppdraget är att bevara och vårda den västsvenska naturen och stimulera friluftslivet.

Tabell 4. Transfereringar 2022–2023, (tkr)

ORGANISATION	2022	2023
BRG	20 000	20 000
Göteborg & Co	1 100	1 100
Urban Futures	400	400
Västkom	1 975	1 975
Västkuststiftelsen	4 108	3 807
Totalt	27 583	27 282

Göteborgsregionen (GR) består av 13 kommuner som har valt att jobba tillsammans. Vi driver utvecklingsprojekt, har myndighetsuppdrag, forskar, ordnar utbildningar och är storstadsregionens röst i Västsverige, bland mycket annat. I våra nätverk träffas politiker och tjänstepersoner för att utbyta erfarenheter, bolla idéer och besluta om gemensamma satsningar. Allt för att regionens en miljon invånare ska få ett så bra liv som möjligt.

Tjänsteskrivelse, Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Bo Andersson, ekonomichef
Datum: 2022-10-28, diarienummer: 2022-00302

Lokaltillskott för ISGR

Förslag till beslut

Förbundsfullmäktige föreslås besluta att anteckna mottagandet av information och kalkyl rörande ny byggnad för ISGR om 4 156 kvm på Guldhedsgatan 6.

Förbundsfullmäktige föreslås besluta att tillstyrka att styrelsen för ISGR tecknar hyresavtal med lokalförvaltningen Göteborgs Stad kring ovan nämnda skolbyggnad.

Förbundsfullmäktige föreslås omedelbart justera denna protokollsparagraf.

Sammanfattning av ärendet

GR:s internationella skola, ISGR, har varit i behov av nya och utökade lokaler under många år. Olika lösningar har prövats genom åren men utan framgång. Under senare tid har lokalförvaltningen inom Göteborgs Stad arbetat med frågan och nu har arbetet kommit så långt i processen att ett hyresavtal kan tecknas inför planerad byggnation. Den tillkommande hyreskostnaden för skolan vid inflyttning år 2025 uppskattas till 17,2 mkr och därtill kommer kostnader förenade med större lokaler och något fler elever. Skolan har uppdaterat sina ursprungliga ekonomiska kalkyler efter de nya förutsättningarna och enligt dessa ser det ut som att finansieringen är säkrad trots en mindre kostnadsökning utifrån tidigare antaganden.

Då förbundsfullmäktige skall besluta i ärenden som är av större vikt eller av principiell betydelse vill därför styrelsen och skolnämnden för ISGR inhämta förbundsfullmäktiges ställningstagande avseende att teckna avtal om inhyrning av nya lokaler på Guldhedsgatan 6.

Beslutsunderlag

- Bilaga 1: Protokoll från styrelse/Skolnämnd för ISGR
- Bilaga 2: Uppdaterad kalkyl från ISGR, år 1–10
- Bilaga 3: Uppdaterad kalkyl från ISGR, år 11 och framåt

BESKRIVNING AV ÄRENDET

Bakgrund och syfte

Göteborgsregionens internationella skola, ISGR, har idag cirka 1 100 elever. Eleverna på den svenska sektionen är 460 och antalet elever på den internationella sektionen är 625.

Frågan kring ISGR:s utökade lokalbehov har varit föremål för en lång process. Långtgående diskussioner och förhandlingar kring placering av skolan, storlek på densamma och därtill kopplat hyresavtal har skett med många olika aktörer genom

Tjänsteskrivelse, Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Bo Andersson, ekonomichef

Datum: 2022-10-28, diarienummer: 2022-00302

åren allt sedan år 2013. Tanken från början var att samla hela skolan under ett tak. Denna ursprungstanke har lämnats och planeringen har under senare tid i stället kretsat kring att en ytterligare skolbyggnad uppförs på Guldhedstomten. Nu är processen så långt kommen att lokalförvaltningen inom Göteborgs Stad har tagit ansvar för frågan och arbetat vidare med uppgiften. Lokalförvaltningen gick i våras ut med en upphandling av byggherre för den planerade skolbyggnaden på Guldhedsgatan 6. Dessvärre inkom inga anbud.

Efter detta konstaterande inledde lokalförvaltningen en dialog och förhandlingar med byggherrar vilket nu mynnat ut i ett konkret anbud. Därefter har en beräknad framtida hyresnivå beräknats av lokalförvaltningen och presenterats för skolan och dess styrelse. Den tillkommande hyreskostnaden uppgår enligt uppgift till 17,2 mkr. Utifrån denna hyresindikation har ISGR arbetat om sin kalkyl utifrån samtliga tillkommande intäkter och kostnader. Denna kalkyl biläggs denna handling och visar på att skolan klarar av att bära såväl denna tillkommande hyresmerkostnad samt de i övrigt tillkommande kostnader för större lokaler i form av fler pedagoger, utökat städ, elevluncher och uppvärmning etcetera. Samtidigt minskar skolan sin årliga hyreskostnad med cirka 3 mkr genom att avveckla de idag provisoriska paviljongslösningar som är belägna på skoltomten Molinsgatan.

Det har varit viktigt för GR att kunna se igenom kalkylen och se att skolan klarar av att bära merkostnaderna över lång tid då skolan är helägd av kommunalförbundet. Eventuella ekonomiska bekymmer i framtiden skulle kunna innebära att ekonomin i sista läget skulle kunna landa in hos kommunalförbundet att lösa, om de skulle uppstå.

Skolan har som en viktig grundplåt i finansieringen att nyttja den samlade lokal-fonden som byggt upp under flera år. Utöver att nyttja lokal-fonden kommer IKE, höjda skolvgifter och löpande indexering av dessa, upplösning av upparbetad periodiseringsfond samt fortsatta företagsstöd bidra till att täcka upp för de tillkommande kostnaderna. Den kalkyl som skolan har presenterat för GR nu under oktober 2022 säkrar inte bara upp finansieringen för skolan under de första tio åren utan säkrar även driften av densamma längre än så. Detta givet de av idag kända förutsättningarna. Detta är viktigt, inte minst då den tilltänkta hyresavtalslängden i det initiala läget uppgår till 15 år.

GR har även fört dialog med skolan, såväl på tjänstemannanivå som på politisk nivå, om att eventuellt senarelägga byggstarten ett halvt till ett helt år framåt. Detta mot bakgrund av att vi är på väg in i en lågkonjunktur och att beläggningen för potentiella byggherrar då kommer att sjunka. Detta skulle då kunna medföra lägre byggkostnader och därmed en lägre årshyra. Samtidigt är inflationen väldigt hög och var den kommer att vara vid den tidpunkten är osäker att prognosticera. Andra fördelar med att starta nu är att skolan även kan möta tidplanen för större företagsetableringar av nya bolag i och kring Göteborg. Därför anser vi efter

Tjänsteskrivelse, Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Bo Andersson, ekonomichef

Datum: 2022-10-28, diarienummer: 2022-00302

överbäganden att det bästa ändå är att skolan rekommenderas att påbörja uppförandet av skolbyggnaden så snart det är möjligt. Skolan har ju även under många år nu haft ett stort behov av utökade permanenta lokaler.

Då förbundsfullmäktige skall besluta i ärenden som är av större vikt eller av principiell betydelse vill därför styrelsen och skolnämnden för ISGR inhämta förbundsfullmäktiges ställningstagande avseende att teckna avtal om inhyrning av nya lokaler på Guldhedsgatan 6.

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Bo Andersson
Ekonomichef

Skickas till

ISGR

Protokoll från styrelsemöte för Göteborgsregionens Internationella Skola AB

Närvarande Ledamöter

Kristina Tharing (M), Göteborg (ordförande)
Ulf Carlsson (MP), Göteborg (vice ordförande)
Johan Ahlsell (M), Mölndal
Jörgen Fogelklou (SD), Göteborg (från §.8)
Jessica Blixt (D), Göteborg
Peter Elmfeldt, SKF

Tjänstgörande ersättare

Pija Ekström (S) Göteborg
Pär Gustafsson (L), Göteborg
Jan Hermfelt (SD), Göteborg (§.1 - §.7)
Veronica Ekstedt Nyberg, Volvo Cars

Adjungerade

Magdalena Patrzek-SucHECKA, Volvo AB

Förhinder

Katarina Bosetti Kristoffersson (S), Partille
William Hult (S), Kungälv
Matti Ahlqvist, AstraZeneca
Renee Bengtsson (S), Lerum
Jenny Broman (V), Göteborg

Övriga närvarande

Birgitta Sandström Barac, ISGR, Skolchef
Imre Tomasits, ISGR, Ekonomichef
Peter Bilek, ISGR sekreterare

§1. Sammanträdet öppnande

Ordförande Kristina Tharing hälsade alla välkomna till dagens möte. Härefter förklarades mötet öppnat.

§2 Upprop och tjänstgöring för styrelse och nämnd

Ordförande Kristina Tharing förrättade upprop samt fastställde tjänstgöring.

§3. Adjungering

Ingen adjungering förelåg.

§4. Val av justerare

Till att jämte ordförande justera dagens protokoll utsågs Ulf Carlsson.

§5. Godkännande av dagordning

Styrelsen beslöt:
att godkänna dagordningen.

§6. Anmälan av jäv

Ingen av ISGRs ledamöter eller tjänstgörande ersättare ansåg sig förhindrad att delta vid ärendenas behandling.

§7. Beslutsärende föregående mötesprotokoll från den 1 september 2022

Styrelseledamöterna hade inget att invända mot mötesprotokollet från den 1 september 2022.

Styrelsen beslöt:

att godkänna föregående mötesprotokoll från den 1 september 2022.

§8. Beslutsärende

- Månadsrapport per augusti 2022

Ekonomichef Imre Tomasits redogjorde för innehållet i månadsrapporten vilken var utskickad tillsammans med kallelsen.

Styrelsen beslöt:

att godkänna månadsrapporten per augusti 2022

§9. Beslutsärende

- Indexering skolavgifter

Ekonomichef Imre Tomasits redogjorde för innehållet som var utskickat tillsammans med kallelsen.

Styrelsen beslöt:

att ISGRs skolavgift för läsåret 2023/24 indexeras upp med 4,5% till 42.290 kronor. Från läsåret 2024/25 och framöver indexeras skolavgiften upp med samma procentsats som GR använder vid den årliga uppräknings av den interkommunala ersättningen till ISGR.

§10. Beslutsärende

- Revidering av hyresavtal och hyresnivå

Konsult Lena Gustafsson redogjorde för innehållet som var utskickat tillsammans med kallelsen.

Styrelsen beslöt:

att teckna hyresavtal med ny årshyra för inhyrning av nya lokaler om 4 156 kvm vid Guldhedsgatan 6, från Lokalförvaltningen i Göteborg

att ISGRs styrelse inhämtar GRs Förbundsfullmäktiges ställningstagande avseende rekommenderat förslag om inhyrning av nya lokaler 4 156 kvm

§11 Skolavgifter

- Strategidiskussion kring skolavgifter

Ekonomichef Imre Tomasits redogjorde för innehållet som var utskickat tillsammans med kallelsen.

Styrelsen diskuterade olika strategier för skolavgiften

§12. VD-rapport

- **Kränkningar**
Inga kränkningar har rapporterats
- **Rekrytering av rektor**
Rekrytering av MYP rektor pågår
- **Skolinspektionen**
- **CIS besök vecka 43**
- **Nordic Network Köpenhamn**

Informationen antecknades till protokollet.

§13. Övriga frågor

Inga övriga frågor

§14. Avslutning

Ordförande Kristina Tharing tackade alla för ett väl genomfört möte. Härefter förklarades mötet avslutat.

Vid protokollet

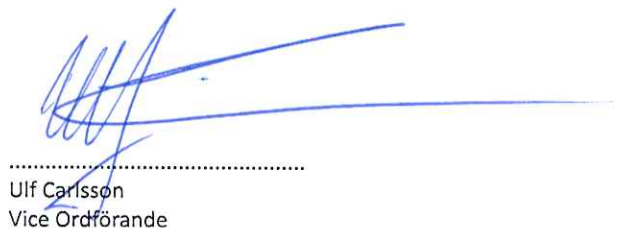

Peter Bilek
Sekreterare

Justerat av:

Kristina Tharing
Ordförande

Ulf Carlsson
Vice Ordförande

2022-10-17
2022/23 Nr 5

Protokoll från skolnämnden för den svenska sektionen inom Göteborgsregionens Internationella Skola

Närvarande Ledamöter

Kristina Tharing (M), Göteborg (ordförande)
Ulf Carlsson (MP), Göteborg (vice ordförande)
Johan Ahlsell (M), Mölndal
Jörgen Fogelklou (SD), Göteborg (från §.8)
Jessica Blixt (D), Göteborg

Tjänstgörande ersättare

Pija Ekström (S) Göteborg
Pär Gustafsson (L), Göteborg
Jan Hermfelt (SD), Göteborg (från §.1 - §.7)

Adjungerade

Peter Elmfeldt, SKF
Veronica Ekstedt Nyberg, Volvo Cars
Magdalena Patrzek-SucHECKA, Volvo AB

Förhinder

Katarina Bosetti Kristoffersson (S), Partille
William Hult (S), Kungälv
Renee Bengtsson (S), Lerum
Jenny Broman (V), Göteborg
Matti Ahlqvist, AstraZeneca

Övriga närvarande

Birgitta Sandström Barac, ISGR, Skolchef
Imre Tomasits, ISGR, Ekonomichef
Peter Bilek, ISGR sekreterare

§1. Sammanträdet öppnande

Ordförande Kristina Tharing hälsade alla välkomna till dagens möte. Härfter förklarades mötet öppnat.

§2 Upprop och tjänstgöring för styrelse och nämnd

Ordförande Kristina Tharing förrättade upprop samt fastställde tjänstgöring.

§3. Adjungering

Ingen adjungering förelåg.

§4. Val av justerare

Till att jämte ordförande justera dagens protokoll utsågs Ulf Carlsson.

§5. Godkännande av dagordning

Nämnden beslöt:
att godkänna dagordningen.

§6. Anmälan av jäv

Ingen av ISGRs nämndledamöter eller tjänstgörande ersättare ansåg sig förhindrad att delta vid ärendenas behandling.

§7. Beslutsärende föregående mötesprotokoll från den 1 september 2022

Nämndledamöterna hade inget att invända mot mötesprotokollet från den 1 september 2022.

Nämnden beslöt:

att godkänna föregående mötesprotokoll från den 1 september 2022.

RS U XM

§8. Beslutsärende

- **Månadsrapport per augusti 2022**

Ekonomichef Imre Tomasits redogjorde för innehållet i månadsrapporten vilken var utskickad tillsammans med kallelsen.

Nämnden beslöt:

att godkänna månadsrapporten per augusti 2022

§9. Beslutsärende

- **Indexering skolavgifter**

Ekonomichef Imre Tomasits redogjorde för innehållet som var utskickat tillsammans med kallelsen.

Nämnden antecknar till protokollet styrelsens beslut:

att ISGRs skolavgift för läsåret 2023/24 indexeras upp med 4,5% till 42.290 kronor. Från läsåret 2024/25 och framöver indexeras skolavgiften upp med samma procentsats som GR använder vid den årliga uppräknings av den interkommunala ersättningen till ISGR.

§10. Beslutsärende

- **Revidering av hyresavtal och hyresnivå**

Konsult Lena Gustafsson redogjorde för innehållet som var utskickat tillsammans med kallelsen.

Nämnden antecknar till protokollet styrelsens beslut:

att teckna hyresavtal med ny årshyra för inhyrning av nya lokaler om 4 156 kvm vid Guldhedsgatan 6, från Lokalförvaltningen i Göteborg

att ISGRs styrelse inhämtar GRs Förbundsfullmäktiges ställningstagande avseende rekommenderat förslag om inhyrning av nya lokaler 4 156 kvm

§11. Skolavgifter

- **Strategidiskussion kring skolavgifter**

Ekonomichef Imre Tomasits redogjorde för innehållet som var utskickat tillsammans med kallelsen.

Informationen antecknades till protokollet.

§12. Skolchefs-rapport

- **Kränkningar**
Inga kränkningar har rapporterats
- **Rekrytering av rektor**
Rekrytering av MYP rektor pågår
- **Skolinspektionen**
- **CIS besök vecka 43**
- **Nordic Network Köpenhamn**

Informationen antecknades till protokollet.

§13. Övriga frågor

Inga övriga frågor

§14. Avslutning

Ordförande Kristina Tharing tackade alla för ett väl genomfört möte. Härfter förklarades mötet avslutat.

Vid protokollet

Peter Bilek
Sekreterare

Justerat av:

Kristina Tharing
Ordförande

Ulf Carlsson
Vice Ordförande

Kalkyl ISGRs ny lokal år 1-10, inkl ökning av elevantalet 100 int. elever, reviderad 2022-10-18460 640 100 1200**Tillkommande intäkter****100 int. elever**100 **nya elever** ytterligare till Internationella sektionen **Elevantal** **IE per år 2023** **ny prislista**
förskoleverksamhet utgår

30 elever PYP 0-3	30	85 691	2 570 730
20 elever PYP åk 4-5	20	106 193	2 123 860
40 elever MYP	50	125 542	6 277 100
Skolavgift	100	42 290	4 229 000

b) Höjd interkommunal ersättning 4%, befintliga elever 1.100 4 400 000

c) Höjd skolavgift - befintliga elever 640 7 500 4 800 000

d) Ökning av skolavgifter from lå 23/24 -Ökat företagsstöd 640X1820 1 164 800

e) Bidrag från GR utgår -

f) Bidrag ur lokalfond i 10 år - start 2025/26 5 000 000

OBS! Periodiseringsfond på 4 MKR tillgänglig för att möta högre kostnader 2025**Summa merintäkter :** **30 565 490****Tillkommande kostnader****Antal** **Kostnad**

Fler pedagoger iB, en lärare per 10 elever 10 688 080 6 880 800

g) Samordningseffekter med andra brukare, idrott, skolmåltider m m -

Utökat antal skolluncher 175 dgr, 100 elever 50 875 000

Leasingavtal under 5 år - skolbänkar och skåp m m 2 500 000

Minskad hyra till följd av avveckling 3 paviljong byggnader - 3 300 000

h) Beräknad hyresökning 17 200 000

Läromedel 100 4 000 400 000

Fortbildning lärare 8 30 000 240 000

Utökad städning mer lokalyta 2, 0 tj á 26000 SEK 2 447 252 894 504

Datautrustning - chromebooks 100 3 500 350 000

Oförutsedda kostnader/OH 500 000

Internationalisering 500 000

Summa merkostnader : **27 040 304**

Netto:	3 525 186
---------------	------------------

I kalkyl 1 har följande förutsättningar och antaganden gjorts:

- a) 100 internationella elever har adderats till ISGRs nuvarande organisation 1100 +100 totalt 1.200 elever (460 svenska sektionen och 730 internationella sektionen). IKE -ersättningen baseras på 2023 års priser.
- b) Höjd IKE 4% beräknad på ISGRs nuvarande elevtal på 1.100 elever ger 4.400.000 SEK
- c) Höjd skolavgift 2500 sek x 3 år = 7 500 Kronor per elev x 640 int. elever ger 4.800.000 SEK
- d) Styrelsen tog beslut om indexering av skolavgifterna from lå 20223/24 den 17 oktober 2022. Indexet är samma som den årliga höjningen av IKE till ISGR.
- e) Bidrag från GR - 1.000.000 SEK per år från 2018 - 2021 ingår i lokalfonden. Inget bidrag härefter
- f) Bidrag ur lokalfonden 5.000.000 under 10 år (lokalfondens uppgår till 50 Mkr 2024)
- Pedagoglönen baseras på 40.000 kronor per månad och individ
- h) Beräknad hyresökning i kostnadsdelen uppgår till 17,2 MKR per vilket ger en total hyra på 28 MKR. 13.000 M2 /28.000.000 SEK ger ett m2-pris på 2.154:- kronor. Effektivare lokalutnyttjande, bättre schemaläggning?

Kalkyl ISGR ny lokal, från år 11 och framåt 100 int elever, reviderad 2022-10-17

Tillkommande intäkter

100 nya elever Internationella sektionen förskoleverksamhet utgår	Elevantal	IE per år	nytt pris 2023
30 elever PYP 0 - 3	30	85 691	2 570 730
20 elever PYP åk 4-5	20	106 193	2 123 860
50 elever MYP	50	125 542	6 277 100
32970 7500 40470 Skolavgift	100	42 290	4 229 000
Höjd interkommunal ersättning, beslut redan taget 4%) - befinliga elever			4 400 000
Höjd Skolavgift - befintliga internationella elever	640	7 500	4 800 000
Ökning av skolavgift from lå 23/24 - indexuppräknig/ 640 x 1820 = 1164800			3 600 000
<u>Inget Bidrag från GR</u>			-
<u>Bidrag ur lokalfond i 10 år (tömd)</u>			-
<u>Summa merintäkter :</u>			<u>28 000 690</u>

Tillkommande kostnader

	Antal	Kostnad	
Fler pedagoger intern. sektionen, en per 10 elever	10	688 080	6 880 800
Utökat antal skolluncher 175 dgr, 100 elever		50	875 000
leasing skolmöbler/utrustning			2 500 000
Minskad hyra till följd av avveckling 3 paviljong byggnader			- 3 300 000
Beräknad hyresökning			17 200 000
Läromedel	100	4 000	400 000
Fortbildning lärare	8	30 000	240 000
Datautrustning - chromebooks	100	3 500	350 000
Utökad städning mer lokalyta 2, 0 tj á 24000 SEK	2	447 252	894 504
Oförutsedda utgifter/OH			500 000
Internationalisering			500 000

Summa merkostnader :

27 040 304

Netto:

960 386

Kommentarer

Ändringar markerat med understukning i kalkylen ovan.

- * IKE-priset justerat till 2023-års nivå.
- * Höjd interkommunal ersättning 4% avser 1.100 elever från båda sektionerna
- * Skolavgiften ökad med 7.500 SEK till 40.470 SEK
- * Ökning av skolavgift efter lå23/24. Företagsstöd (Lokalfonden tömd) Efter 10 års uppräknig av skolavgiften överstiger beloppet 3.600.000 SEK i beräkningen ovan. Beslut i ISGRs styrelse 221017 om indexering av skolavgiften från lå 2023/24 och framåt. Följer index för IKE (4,5% 2023)
- * Inget bidrag från GR
- * Fler pedagoger 10 (100/10 elever = 10 tjänster) samt månadslön per tj 40.000:-
- * Totalt elevtal 1100 + 100 (fler internationella elever) = 1.200 elever

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare, Hans Olsson, senior rådgivare

Datum: 2022-10-25, Diarienummer: 2022-00014

Reviderade ägardokument för Gryning Vård AB

Förslag till beslut

Förbundsfullmäktige föreslås besluta att för GR:s del godkänna föreliggande förslag till ägardokument - aktieägaravtal, bolagsordning och ägardirektiv - för Gryning Vård AB.

Sammanfattning av ärendet

Bolaget Gryning Vård verkar på en konkurrensutsatt marknad som har förändrats mycket sedan bolaget startade. Under 2019-2020 har fokus för bolaget legat på ett omställningsarbete för att möta de nya marknadsförutsättningarna. Under våren 2021 beslöt ägarna att uppdra åt EY att undersöka civilrättsliga och bolagsrättsliga förutsättningar för en eventuell avyttring av aktier i Gryning Vård AB. Ett PM togs fram för diskussion vid ägarmötet i juli 2021. Det konstaterades vid detta ägarmöte att inga beslut om avyttring finns i något av de fyra kommunalförbunden. Det konstaterades samtidigt att ägarrepresentanterna bör få i uppdrag att se över och vid behov uppdatera ägardirektiv, konsortialavtal och bolagsordning. Syftet är att säkra att bolagets ändamål stämmer överens med kommunernas behov och minska den ekonomiska risken för ägarkonstellationen över tid.

Förbundsstyrelsen uppdrog 2022-02-23 åt GR:s ägarrepresentant för bolaget att tillsammans med övriga kommunalförbunds ägarrepresentanter se över och vid behov ta fram förslag på uppdatering av ägardirektiv, konsortialavtal och bolagsordning samt styrelsesammansättning. Övriga kommunalförbunds styrelser/direktioner har gett motsvarande uppdrag till sina ägarrepresentanter. Eventuell uppdatering ska vara genomförd senast till Grynings bolagsstämma 2023. GR:s förbundsdirektör har lett processen med översynen, enligt uppdrag från ägarsamrådet 2022-06-15. Avstämning har underhand skett med övriga ägarombud samt vid behov även med bolagets styrelse och ledning. Föreliggande förslag till ägardokument har tagits fram för godkännande i kommunalförbundens beslutande församlingar under vintern 2022-2023.

En grundläggande förutsättning för kommunalförbunds rätt att bilda och äga bolag finns i kommunallagen och i viss angränsande annan lagstiftning. I bilaga (bilaga 5) till detta ärende lämnas en redogörelse för aktuell lagstiftning som är relevant för innehållet i de styrdokument som är föremål för beslut i detta ärende.

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare, Hans Olsson, senior rådgivare

Datum: 2022-10-25, Diarienummer: 2022-00014

I avsnittet "Genomförd översyn hösten 2022" lämnas en redogörelse för de delar av styrdokumentet som varit föremål för överväganden inom ramen för översynen. Förslag har inarbetats i beslutsunderlaget omfattande aktieägaravtal, bolagsordning och ägardirektiv som bilagts detta ärende.

Beslutsunderlag

- Förslag till aktieägaravtal (tidigare Konsortialavtal), bilaga 1
- Förslag till bolagsordning, bilaga 2
- Förslag till ägardirektiv, bilaga 3
- Nu gällande ägardokument för Gryning Vård, bilaga 4
- Juridiska förutsättningar för ägarna till Gryning Vård AB, bilaga 5

BESKRIVNING AV ÄRENDET

Bakgrund

Gryning Vård är ett bolag med ändamålet att inom ramen för det allmännas intresse samt på samhällsnyttig grund tillgodose behov hos ägarnas medlemskommuner och dess invånare genom att utveckla och tillhandahålla vård-, omsorgs-, behandlings-, utrednings- och rådgivningsresurser samt bedriva annan därmed förenlig verksamhet. Bolaget ska tillhandahålla ett brett, differentierat och kundanpassat vårdutbud. Bolaget bildades år 2001 genom att Göteborgs kommun och Västra Götalands läns landsting överlät den verksamhet som fram till dess bedrivits i de så kallade sociala institutionerna och familjehemsverksamheter inom parternas respektive ansvarsområden. Bolaget har sedan dess ägts av de fyra kommunalförbunden i Västra Götalands län i proportion till folkmängden enligt följande: Göteborgsregionen 54 procent samt Skaraborg, Fyrbodalen och Sjuhärads vardera 17 procent.

Omställningsarbetet under åren 2017-2021

Gryning Vård verkar på en konkurrensutsatt marknad som har förändrats mycket sedan bolaget startade år 2001. Under 2015 expanderade bolaget snabbt med anledning av kommunernas ökade efterfrågan på insatser med koppling till ensamkommande barn och unga (EKB). När sedan efterfrågan på dessa tjänster minskade stod bolaget med en överdimensionerad verksamhet. Bolaget var trots detta tillmötesgående mot kommunerna och lät dem lämna avtal i förtid, när behovet av insatser för EKB minskade. Det innebar ekonomiska konsekvenser. Sedan 2017 pågår ett omfattande kostnadsreduceringsarbete för att anpassa bolaget till de nya marknadsförutsättningarna, inte minst rörande affärsområde EKB. Bolaget redovisade underskott under åren 2017 och 2018 vilket föranledde en stärkt ägaruppföljning under 2018 och 2019.

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare, Hans Olsson, senior rådgivare

Datum: 2022-10-25, Diarienummer: 2022-00014

Ägarna uppdrog 2018-10-06 åt bolagets styrelse att fortsätta anpassa verksamheten till kommunernas efterfrågan. Ekonomisk balans skulle nås till utgången av 2019-2020. Under kommande år låg fokus för bolaget på ett omställningsarbete för att möta de nya marknadsförutsättningarna. Flera ägarsamråd ägde rum, och ägarna konstaterade att den tydligt vikande efterfrågan på bolagets tjänster, framför allt inom Ungdom, innebar en stor ekonomisk risk för bolaget. Ägarna konstaterade vidare att det är styrelsens ansvar att bolagets omställning möter minskad efterfrågan samt att åtgärderna är tillräckligt omfattande och genomförs i det tempo som krävs för en ekonomi i balans.

Det konstaterades att strukturella åtgärder för att tillämpa inhouse-undantaget var av underordnad betydelse och att fokus skulle vara att åstadkomma konkurrenskraft när det gäller den breda verksamheten. Två alternativa scenarion beskrevs av bolaget: Ett "slimmat Gryning" med ett smalare utbud, hög affärsrisk, risk för minskad attraktivitet och avvecklingskostnader på ca 30-35 mkr, samt ett "önskvärt läge" med ett bredare utbud, bättre attraktivitet och mindre avvecklingskostnader. Det önskvärda scenariot förutsatte två upphandlingar som låg inom Göteborgs Stads beslutsmandat och inte var upp till GR eller övriga ägare att besluta om.

Ägarna menade att bolaget bör finnas kvar i nuvarande ägarstruktur. Under 2018 stängdes fyra enheter i det omställningsarbete som pågick, främst för att anpassa antalet platser till den nya situationen med lägre efterfrågan generellt. Under 2019 fortsatte arbetet med att anpassa bolagets kostnader till en lägre omsättning och anpassning till den delvis nya efterfrågan på bolagets tjänster, där en större fokus ligger på de riktigt svåra klienterna. En minskning av efterfrågan på bolagets tjänster kunde konstateras. Minskningen var störst i Göteborgsregionen och berörde i första hand Göteborgs stad. Under 2020 och 2021 låg fokus på fortsatt förändringsarbete för att möta de nya marknadsförutsättningarna, i syfte att värna om bolagets långsiktighet. Därtill hade bolaget ett fortsatt kvalitetsperspektiv för att svara upp mot de komplexa och svåra klientuppdragen. Bolaget intensifierade dialogen med kommunerna som ingår i kommunalförbundens ägarkrets. Flera ägarsamråd ägde rum och ägarna konstaterade att det är styrelsens ansvar att bolagets omställning möter minskad efterfrågan samt att åtgärderna är tillräckligt omfattande och genomförs i det tempo som krävs för en ekonomi i balans.

Grynings utveckling i fråga om ekonomi och prestationer under perioden 2017-2022

Bolaget uppvisar för närvarande ett gott verksamhetsmässigt resultat för 2022 och med ett nöjd-kund-index (NKI) på en skala från 1 till 5 på 4,57. Bolaget har

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare, Hans Olsson, senior rådgivare

Datum: 2022-10-25, Diarienummer: 2022-00014

gjort en omfattande omställningsresa 2017–2021, till följd av en efterfrågeminskning inom framför allt ensamkommande men pandemin har också påverkat bolagets verksamhet och försäljning. Omställningsarbetet har varit systematiskt, kraftfullt och ekonomiskt nödvändigt. Fokus har varit att anpassa bolaget till rådande ekonomiska förutsättningar och kommunernas efterfrågan. Många enheter har avvecklats under åren från och med 2017 och fram till idag, omfattande kostnadsåtgärdsprogram har vidtagits, nya tjänstelösningar arbetats fram och kommundialoger har förstärkts samt systematiserats. Coronapandemins effekter i verksamheten blev ytterligare en utmaning.

Utifrån storheter och jämförelse uppgick bolagets samlade intäkter till cirka 300 mkr i samlade intäkter för helåret 2021, vilket kan sättas i jämförelse med GR som för sitt senaste räkenskapsår hade totalt cirka 400 mkr i intäkter. Av bolagets samlade intäkter och kostnader tas däremot endast GR:s ägarandel (54%) upp i den sammanställda koncernredovisningen.

Budskapet från bolagets olika ägare, de fyra kommunalförbunden, har varit tydligt. Gryning Vård AB ska över tid stå på egna ben och åstadkomma en verksamhet och ekonomi i balans. Det är inte aktuellt med ägartillskott och det är viktigt att betona att det inte heller är nödvändigt med tanke på bolagets goda ekonomiska ställning.

Bolagets finansiella ställning bedöms, som nämnts ovan, vara god. Bolagets ekonomiska resultat för perioden januari-augusti 2022 uppgick till +11,3 mkr och med en bolagsreserv om 6,0 mkr inberäknad. Detta är 14,3 mkr högre än budget och 12,7 mkr högre i jämförelse med motsvarande period 2021. Prognosticerat helårsresultat för innevarande år är +2,0 mkr trots högre pensionskostnader vilket kommer att belastat bolaget med 3,0 mkr samt en allt högre inflation. Det egna kapitalet var vid det senaste delårsbokslutet 84,5 mkr. Bolagets soliditet per delår 2 uppgick till 69,9 procent vilket är en ökning från 63,9 procent per delår 2, 2021. Kassalikviditeten uppgick till 247 procent per sista augusti.

Kommunernas användande av Gryning

Bolaget har efterfrågat vägledning från ägarna för att i möjligaste mån möta förväntningar och göra rätt prioriteringar när det gäller anpassningarna. Det gäller bland annat vikten av geografisk spridning för verksamheten, förhållandet bredd och spets i enlighet med ägardirektivet samt hur mycket av det egna kapitalet som kan nyttjas för att nå en verksamhet i balans.

Under våren 2019 begärde GR:s ägarrepresentanter, som förberedelse inför kommande ägardialog, ett faktabaserat underlag som visar hur förbundets

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare, Hans Olsson, senior rådgivare

Datum: 2022-10-25, Diarienummer: 2022-00014

medlemskommuner använder bolaget och vilka förväntningar som finns på bolagets verksamhet. Socialchefs nätverket informerades och fick en enkät att besvara. Svar inkom från 12 av de 13 medlemskommunerna.

Sammanfattningsvis visar enkätsvaren från de 12 medlemskommunerna i GR att Gryning upplevs ha god kvalitet, men hög prisnivå. Samtliga kommuner köper HVB från Gryning. Den insats man köper minst av är boenden. Köpt vård och andra insatser omfattade 2018 totalt 1,825 miljarder kronor varav Gryning stod för i genomsnitt 12 procent (mellan 3 och 32 procent i kommunerna). Att kommunerna inte väljer Gryning anges ha att göra med att det saknas plats, att det saknas ramavtal, hög prisnivå eller att behov inte matchar. Vad gäller önskemål om Grynings utbud nämndes olika målgrupper och insatser, men den gemensamma nämnaren var barn och unga med stora och komplexa behov, ofta funktionsnedsättningar. Frågan från kommunerna var om Gryning vård kan anpassa sig efter marknadens utbud, kommunernas behov och ekonomiska förutsättningar? Bolaget har sedan dess ändrat och utvecklat sin prismodell för verksamheten för att öka attraktiviteten för medlemskommunerna.

2020-11-24 beslöt ägarna, i syfte att ur ett ägarperspektiv få underlag för strategiska ställningstaganden, att ställa klargörande frågor till samtliga kommuner i kommunalförbunden angående behov av Grynings tjänster liksom inställning till ett eventuellt ägartillskott.

43 kommuner svarade och kommunalförbundens sammanställningar av medlemskommunernas svar visar att det finns värden för kommunen i att ha tillgång till det kommunala bolaget Gryning Vård och att man använder sig av bolagets tjänster. I ett treårsperspektiv tror merparten av kommunerna att de sannolikt kommer att nyttja Gryning Vård men konstaterar att omfattningen är svår att uppskatta. Flera små kommuner nämner att de, utifrån sin storlek, har mycket litet och sällan förekommande behov av Gryning Vård. En kommun nyttjar inte Gryning Vård alls. Detta gäller både i nuläget och i ett längre perspektiv. Flera kommuner poängterar vikten av ramavtal samt att bolaget är flexibelt och kostnadseffektivt. Ingen av de svarande kommunerna har, på tjänstepersonsnivå, angett att de är beredda att bistå med ägartillskott.

Genomgång gjord av EY

Under våren 2021 beslöt ägarna att uppdra åt EY att undersöka civilrättsliga och bolagsrättsliga förutsättningar för en eventuell avyttring av aktier i Gryning Vård AB. Ett PM togs fram för diskussion vid det senaste ägarmötet i juli 2021. PM:et visar att part idag utan övriga parter samtycke inte kan sälja sina aktier i bolaget utan att bryta mot aktieägaravtalet och riskera att bli skadeståndsskyldig för den ekonomiska skada övriga parter lider till följd av

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare, Hans Olsson, senior rådgivare

Datum: 2022-10-25, Diarienummer: 2022-00014

avtalsbrottet. Om aktier överlåts till utomstående, dvs. någon som inte är part i aktieägaravtalet, är sådan köpare inte avtalsrättsligt bunden av aktieägaravtalet utan det är då aktiebolagslagen och registrerad bolagsordning som styr vad som gäller kvarvarade parter och köparen emellan. Enligt aktiebolagslagen och gällande bolagsordning skulle en köpare som äger mer än 50 procent av aktierna och rösterna i bolaget kunna utse samtliga ledamöter i styrelsen.

Några alternativa scenarion beskrivs också i PM:et. Det konstaterades vid ägarmötet i juli 2021 att inga beslut om avyttring finns i något av de fyra kommunalförbunden. Dessutom konstaterade ägarna att de styrande dokumenten för bolaget, bolagsordning, ägardirektiv, konsortialavtal och styrelsesammansättning, vid fortsatt ägande bör uppdateras inför kommande mandatperiod. Syftet är att säkra att bolagets ändamål stämmer överens med kommunernas behov och minska den ekonomiska risken för ägarkonstellationen över tid.

Konsortialavtalet har under åren genomgått vissa förändringar. Initialt fanns en skrivning om att bolagets tjänster i första hand ska erbjudas ägarnas medlemskommuner och att dessa vid eventuell kösituation äger företräde till önskad plats. Det tidigare avtalet betonade också att bolaget ska iaktta öppenhet och erbjuda samarbete för att stimulera kunskapsutveckling, verksamhetsutveckling och forskning. Dessutom skulle det finnas långtgående möjligheter att skraddarsy lösningar utifrån olika klienters och kunders behov. I nuvarande avtal finns dessa skrivningar inte längre med. Dagens konsortialavtal och ägardirektiv lägger tonvikten på att bolagets verksamhet ska bedrivas enligt affärsmässiga principer, att den ska vara förenlig med den kommunala kompetensen samt att bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sina ägare. Det fastslås även att bolaget ska tillhandahålla ett brett, differentierat och kundanpassat vårdutbud.

Genomförd översyn hösten 2022

Förbundsstyrelsen uppdrog 2022-02-23 åt GR:s ägarrepresentant för bolaget att tillsammans med övriga kommunalförbunds ägarrepresentanter se över och vid behov ta fram förslag på uppdatering av ägardirektiv, konsortialavtal och bolagsordning samt styrelsesammansättning. Övriga kommunalförbunds styrelser har gett motsvarande uppdrag till sina ägarrepresentanter. Eventuell uppdatering ska vara genomförd senast till Grynings bolagsstämma 2023.

GR:s förbundsdirektör har tillsammans med sin ekonomichef lett processen med översynen, enligt uppdrag från ägarsamrådet 2022-06-15. Olika resurspersoner har biträtt i detta arbete. Avstämning har underhand skett med övriga ägarombud samt med bolaget styrelse och ledning. Föreliggande förslag

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare, Hans Olsson, senior rådgivare

Datum: 2022-10-25, Diarienummer: 2022-00014

har tagits fram för godkännande i kommunalförbundens beslutande församlingar under vintern 2022-2023.

Med utgångspunkt i den bakgrundsredovisning som lämnats i detta ärende, ägarrådets uppdrag om översyn av styrdokumenterna, genomförda underhandsavstämningar, ny och ändrad lagstiftning samt utvecklad praxis, lämnas en mer utförlig motivering nedan i fråga om inriktningen av bolagets verksamhet.

Grynings framtida verksamhetsinriktning

Utgångspunkten i föreliggande översyn av styrdokumenterna är att verksamheten inom Gryning ska anpassas efter medlemskommunernas behov samtidigt som krav ställs på ekonomisk balans och effektivitet i verksamheten.

Under senare år har bolaget i allt större utsträckning kommit att inrikta sin verksamhet mot kunder utanför ägarkommunerna. En av drivkrafterna har varit att öka försäljningen i akt och mening att minska den ekonomiska risken för ägarna. Samtidigt har ägarkommunernas behov i viss utsträckning fått ge vika för de externa kundernas behov. Det finns ett potentiellt hot i denna utveckling och det är att Gryning successivt fjärrmar sig från grunduppdraget att vara "Kommunerna Gryning" såsom grundtanken var när bolaget bildades för drygt 20 år sedan.

En annan och påtaglig konsekvens av en omfattande extern försäljning är att bolaget inte längre räknas som ett så kallat "In-house" utifrån lagen om offentlig upphandling (LOU), vilket innebär att medlemskommunerna inte kan tilldela vårduppdrag direkt till bolaget utan att tillämpa LOUs omfattande och administrativt betungande regelverk. Detta innebär ett påtagligt hinder för snabba beslut och snabbt agerande i den verksamhet som är bolagets grunduppdrag.

Samtidigt ska framhållas att det fortsatt finns möjlighet för Gryning att sälja tjänster till externa kunder i begränsad omfattning utifrån tillfällig överkapacitet. För att bolaget ska kunna leva upp till ägarnas krav om anpassning till ägarkommunernas behov krävs att detta sker så fort som är praktiskt möjligt och ekonomiskt försvarbart.

<p>Fortsatt inriktning Förverkliga Kommunernas Gryning</p>

Ägandet av Gryning Vård AB

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare, Hans Olsson, senior rådgivare

Datum: 2022-10-25, Diarienummer: 2022-00014

Nuvarande ägare av bolaget har i handling manifesterat sin vilja att fortsatt utgöra ägare av bolaget. Frågan om att bredda ägandet har utretts av E&Y, utan att detta har lett till konkreta beslut om vidgat alternativ begränsat ägande.

Inom ramen för översynen har frågan om privat delägande värderats utifrån rent formella utgångspunkter. Så länge bolaget är i huvudsak kommunalt ägt gäller kommunallagens bestämmelser, vilket bland annat innefattar tillämpning av självkostnadsprincipen samt förbud att dela ut vinst till ägarna. I denna "affärsmodell" är verksamheten målet och det ekonomiska resultatet medlet. I det privata ägandets "affärsmodell" är normalt vinsten målet och verksamheten medlet. Slutsatsen är att de två affärsmodellerna inte kan tillämpas inom ett och samma bolag.

Om nuvarande kommunalförbund är överens kan antalet ägare begränsas genom ett på förhand överenskommet tillvägagångssätt. Förslag om regler för detta redovisas nedan.

Möjlighet att vidga det kommunala ägandet finns självklart om nuvarande ägare är överens. En sådan fråga är av principiell betydelse och ska beslutas av kommunalförbundens högsta instans. I beslut om nytt aktieägaravtal kan således ägandet vidgas i önskvärd omfattning. I gällande aktieägaravtal bör dock regleras att enbart nuvarande kommunalförbund kan inneha aktier i bolaget. Teoretiskt kan 1, 2, 3 eller 4 kommunalförbund utgöra ägarkretsen.

Fortsatt inriktning

Endast nuvarande fyra kommunalförbund tillåts inneha aktier i bolaget.

Principer för eventuell avveckling/förändring av ägande i bolaget

I syfte att underlätta processen vid eventuellt behov av förändring i ägandet av bolaget finns bestämmelser intagna i aktieägaravtalet och bolagsordningen. Ambitionen har varit att förenkla processen. Grundprincipen föreslås vara att om ett kommunalförbund vill avveckla sitt ägande ska övriga ägare vara skyldiga att uppta förhandlingar i syfte att hitta en lämplig lösning. En sådan lösning kan vara att vidga, begränsa eller avveckla ägandet.

Först om detta inte är möjligt ska en mer stegvis process genomföras bestående av följande huvudsakliga moment:

1. Aktieägare som vill avveckla sitt ägande säger upp aktieägaravtalet enligt gällande uppsägningsregler (treårig avtalstid).
2. Kvarvarande ägare ska ges rätt att förvärva aktierna i proportion till sitt ägande. Aktiens substansvärde ska utgöra bas för priset.

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare, Hans Olsson, senior rådgivare

Datum: 2022-10-25, Diarienummer: 2022-00014

3. Om förfarandet enligt punkt 2 inte är möjligt eller om ägarna i övrigt inte kan enas om en avveckling eller försäljning av bolaget ska bolaget träda i frivillig likvidation enligt aktiebolagslagens regler.

Fortsatt inriktning

Vid en eventuell avveckling av ägandet i bolaget ska en strukturerad process tillämpas.

Kommunalförbunden i rollen som ägare till Gryning

Genom ägandet av Gryning har kommunalförbunden tagit på sig ett betydande ansvar och ekonomisk risk, utan kommunala garantier om köp av vårdtjänster eller förpliktelser i övrigt från medlemskommunerna. Detta understryker behovet av en mer organiserad samverkan för att möjliggöra en aktiv ägarstyrning av bolaget. Idag saknas således former för en tydlig ägarstyrning där ägarens förväntningar och krav på bolaget tydliggörs och där väsentlig och tidig information från bolaget når ägarna. Nuvarande system med ägarråd har inte förutsättningar att i formell mening företräda ägarna i förhållande till bolagets styrelse.

En modell som prövats i andra kommuner är ägardialog. Ägardialogen utgår från att ägarna möter styrelsen i det direktägda bolaget i en dialog i frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt. Erfarenheter talar för att mötet mellan företrädare för ägare och bolag på ett unikt sätt skapar förutsättningar för förståelse för vandrars roller och ansvar. Ett sätt att organisera ägardialogen mellan ägarna i Gryning och bolaget är att presidiet i respektive förbundsstyrelse ges i uppdrag att tillsammans utgöra ägarkonstellation. Göteborgsregionens förbundskansli kan förslagsvis utgöra administrativ resurs i samband med planering och genomförande av ägardialogen. Planeringen bör inriktas mot att genomföra första ägardialogen under 2023. Planeringen bör genomföras i nära samverkan med ägarrådet.

Några utgångspunkter för det fortsatta arbetet kan vara:

- Ägardialogen genomförs årligen med utgångspunkt i en väl strukturerad dagordning och väl förberedda frågeställningar.
- Ägardialogen ska vara ömsesidig och frågeställningar kunna nomineras från såväl ägare som bolag.
- Ägardialogen ska fånga upp frågor av principiell karaktär eller av större vikt som kräver beslut i förbundsfullmäktige/direktion med åtföljande beslut på bolagsstämma
- Ägardialogen dokumenteras för att möjliggöra uppföljning

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare, Hans Olsson, senior rådgivare

Datum: 2022-10-25, Diarienummer: 2022-00014

Fortsatt inriktning

Göteborgsregionens kommunalförbund får ansvaret att med start 2023 inbjuda styrelsen i Gryning till dialog mellan ägarna och bolaget.

Ägarrådets ansvar

Ägarrådets roll är att vara ett forum för ägarnas diskussion och erfarenhetsutbyte om bolaget. Ägarrådet har ingen beslutanderätt och kan inte företräda ägarna i förhållande till bolaget eller tredje man. Det är således viktigt att ägarrådets agerande inte rubbar styrelsens formella ansvar enligt aktiebolagslagen. Ägarrådet har framför allt en viktig roll när det gäller att följa bolagets verksamhet och utveckling, inte minst i fråga om följsamheten mot ägardirektivet. Ägarrådet kommer att ha en viktig roll i förberedelserna av den föreslagna årliga dialogen mellan företrädare för ägarna och bolagets styrelse. Ett tydliggörande av ägarrådets roll som i första hand forum för ägarna tydliggör samtidigt styrelsens roll att agera självständigt utifrån ägardirektiv, aktiebolagslagen och övrig relevant lagstiftning.

Fortsatt inriktning

Ägarrådet ska endast agera utifrån rollen att vara ägarnas forum och samverka med ägarna inom ramen för ägardialog.

Ägarnas och styrelsens ekonomiska ansvar

Kommunalförbunden har i olika sammanhang tydliggjort sin inställning att kapitaltillskott till bolaget inte är aktuellt. Detta förutsätter i sin tur att principerna för bolagets finansiering är tydliga liksom styrelsens ansvar och befogenhet att hantera situationer där ekonomiskt underskott bedöms kunna uppstå. Start och avveckling av verksamheter blir då en naturlig och nödvändig del av styrelsens ansvar som ett led i en successiv anpassning till ekonomiska realiteter.

Om risk föreligger att bolagets aktiekapital kan komma att förbrukas ska omedelbart överläggningar upptas mellan ägarna i syfte att antingen tillskjuta kapital till bolaget alternativt starta en process avseende avveckling av ägandet.

I aktieägaravtalet tydliggörs att bolagets verksamhet ska finansieras genom försäljningsintäkter. Självkostnadsprincipen gäller vilket medger uppbyggnad av reserver i syfte att möta variationer i efterfrågan samt möjliggöra strukturella verksamhetsförändringar. För att styrelsen ska kunna ta det fulla ekonomiska ansvaret krävs att styrelsen även förfogar över bolagets ekonomiska reserver. Styrelsens ansvar är därvid att informera ägarna om vidtagna åtgärder.

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare, Hans Olsson, senior rådgivare

Datum: 2022-10-25, Diarienummer: 2022-00014

Fortsatt inriktning

Ägarnas och styrelsens ansvar och roller tydliggörs i syfte att säkerställa en ansvarsfull hantering av bolagets verksamhet och ekonomiska ställning.

Övriga frågor

I ägardirektivet har införts nya bestämmelser till följd av ny lagstiftning eller ny praxis gällande ägarstyrning av kommunala bolag. Hit hör bland annat frågor avseende

- hantering av eventuella oegentligheter
- tillämpning av offentlighetsprincipen
- styrelsens personuppgiftsansvar
- lagen om arbetstagarrepresentanter i styrelsen
- styrelsens skyldighet att årligen uttala sig huruvida verksamheten varit förenlig med det kommunala ändamålet och bedrivits inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Politisk styrelse

Enligt uppdragshandlingen till ägarrepresentanterna skulle även frågan om styrelsesammansättningen ingå i översynen. Frågan om en styrelse med politiska företrädare har värderats och alternativt förslag presenterats för ägarrådet. Ägarrådet har rekommenderat att inte gå vidare med detta alternativ. Det huvudsakliga argumentet har varit att nuvarande styrelsesammansättning har fungerat utmärkt, inte minst i samband med de anpassningar som gjordes för att nå ekonomisk balans till följd av det stora ekonomiska underskottet 2020.

Gitte Caous

Förbundsdirektör

Bo Andersson

Ekonomichef

Skickas till

Gryning Vård

Kommunalförbunden i Västra Götaland

AKTIEÄGARAVTAL

mellan aktieägarna i

Gryning Vård AB

Bilaga 1: Bolagsordning

Bilaga 2: Ägardirektiv

Detta aktieägaravtal ("Avtalet") har denna dag träffats mellan

- (A) Göteborgsregionens kommunalförbund,
 - (B) Fyrbodals kommunalförbund,
 - (C) Skaraborgs kommunalförbund, och
 - (D) Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund,
- rörande deras respektive ägande i Gryning Vård AB, org nr 556605-8201 ("Bolaget").

Ovan angivna parter (A) – (D) benämns var för sig "Part" och gemensamt för "Parterna" i Avtalet.

1. Bakgrund

- 1.1 Var och en av Parterna är en samarbetsorganisation för ett antal kommuner i Västra Götalands län samt Kungsbacka kommun. Parternas uppgifter består bland annat i att verka för samarbete över kommungränserna och att vara ett forum för idé- och erfarenhetsutbyte inom sina respektive regioner. Sammanlagt står 50 kommuner bakom Parternas samarbetsorganisationer.
- 1.2 Parterna har tillsammans ägt samtliga aktier i Bolaget sedan dess bildande under år 2001. Parternas aktieäggande i Bolaget regleras i förevarande Avtal.

2. Bolagets aktiekapital och fördelning av aktier

Bolagets aktiekapital ska uppgå till lägst tio miljoner kronor och högst 40 miljoner kronor i enlighet med den nedan angivna fördelningen av aktierna i Bolaget.

Aktieägare	Andel aktier och röster
Göteborgsregionens kommunalförbund	54 %
Fyrbodals kommunalförbund	17 %
Skaraborgs kommunalförbund	17 %
Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund	12 %
Summa	100%

Vid tidpunkten för Parternas ingående av Avtalet uppgår aktiekapitalet till tio miljoner kronor.

3. Bolagets verksamhet och ändamål m m

3.1 Parterna är överens om att endast tillåta nuvarande fyra kommunalförbund att inneha aktier i Bolaget.

Parterna förbinder sig att medverka till att deras medlemskommuner genom förbundsordning uppdragit åt kommunalförbunden att bedriva bolagets verksamhet

Det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet är att inom ramen för det allmännas intresse samt på samhällsnyttig grund, möta behov hos medlemskommunerna och dess invånare genom att utveckla och tillhandahålla vård-, omsorgs-, behandlings-, utrednings- och rådgivningsresurser samt att bedriva annan därmed förenlig verksamhet inom socialtjänstens område.

Det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet ska fastställas av högsta beslutande instans hos Parterna.

Verksamhetsutveckling genom förändring av vårdinnehåll, start eller avveckling av enheter, är naturliga delar i Bolagets verksamhet, inom ramen för det kommunala ändamålet.

Parterna förbinder sig att i egenskap av ägare verka enhetligt i förhållande till Bolaget. Bolaget är skyldig att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av Parterna genom beslut på bolagsstämma.

Bolagets verksamhet ska följa de kommunalrättsliga principerna enligt 2 kap. i kommunallagen innebärande att verksamheten ska vara förenlig med den kommunala kompetensen, lokaliseringsprincipen, likställighetsprincipen, självkostnadsprincipen samt bedrivs inom ramen för de kommunala befogenheterna, såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag.

Bilagda Bolagsordning (bilaga 1) och Ägardirektiv (bilaga 2) utgör styrdokument för Bolaget och beslutas på bolagsstämma i Bolaget. Bolagsordningen ska registreras av bolagsverket för att äga rättslig giltighet.

3.2 Bolaget ska tillhandahålla ett kundanpassat vårdutbud med differentierade insatser främst för barn och unga med särskilda behov. Utformningen av Bolagets insatser ska vila på kunskap och beprövad

erfarenhet, vilket ska bidra till en verksamhet med hög kvalitet och kostnadseffektivt utförande.

- 3.3 Utvecklingen av Bolagets verksamhet ska ske i nära samverkan mellan Parterna och Bolaget. Parterna ska en gång per år kalla bolagets styrelse till ägardialog. Förbundsstyrelsernas presidier ska företräda förbunden. Göteborgsregionens kommunalförbund är sammankallande. Ägardialogen ska med utgångspunkt från strategisk nivå ha fokus på ägardirektiv, samverkan med medlemskommunerna, bolagets budget och verksamhetsplan, väsentliga risker och övriga frågor av principiell karaktär.
- 3.4 Parterna ska lojalt verka för Bolagets bästa och förbinder sig att informera kommunerna om bolagets verksamhet inom ramen för de samverkansorgan som Parterna verkar inom.
- 3.5 Parterna förbinder sig att delta på extra bolagsstämma samt årsstämma och utöva rösträtt för sina aktier i Bolaget i enlighet med bestämmelserna i detta Avtal.

4. Bolagets finansiering m m

- 4.1 Bolagets verksamhet ska finansieras genom försäljningsintäkter för att dels täcka rörelsekostnader, dels möjliggöra uppbyggnad av reserver i syfte att möta variationer i efterfrågan, samt dels möjliggöra genomförande av strukturella verksamhetsförändringar.
- 4.2 Om risk föreligger att bolagets aktiekapital kommer att förbrukas ska fråga om eventuellt kapitaltillskott omedelbart tas upp till överläggning mellan Parterna. Om Parterna därvid beslutar att säkerställa Bolagets fortlevnad ska beslut skyndsamt fattas om kapitaltillskott i syfte att garantera bolagets aktiekapital. Kapitaltillskottet ska belasta Parterna i proportion till andelen aktier i Bolaget.
- Om någon av Parterna inte biträder beslut om kapitaltillskott ska frågan om eventuell avveckling/förändring av ägandet i Bolaget tas upp till förhandling mellan Parterna i enlighet med vad som sägs i avsnitt 8 i detta Avtal.
- 4.3 Om Bolaget ska likvideras ska dess vinst och behållna tillgångar tillfalla Parterna i proportion till deras respektive aktieinnehav.

5. Bolagsordning

Bolagets bolagsordning ska vid ingåendet av detta Avtal ha den lydelse som framgår av Bilaga 1. Bolagsordningen får inte ändras utan godkännande av högsta beslutande instans hos ägarna.

6. Arkivmyndighet

Som kommunalägt bolag jämställs Gryning Vård AB med myndighet vid tillämpningen av arkivlagen. Göteborgsregionens kommunalförbund är arkivmyndighet för Gryning Vård AB enligt avtal.

7. Styrelse och revisor

- 7.1 Bolagets styrelse ska bestå av sju ledamöter med lägst noll och högst sju suppleanter. Ledamöter och i förekommande fall suppleanter utses av respektive förbunds högsta beslutande instans. Göteborgsregionens kommunalförbund ska utse fyra ledamöter med eller utan suppleanter och Boråsregionens Sjuhärads kommunalförbund, Fyrbodals kommunalförbund och Skaraborgs kommunalförbund ska utse var sin ledamot med eller utan suppleant. Årsstämman utser ordförande och vice ordförande.
- 7.2 Parterna ska ha som målsättning att välja en så allsidig och jämställd sammansatt styrelse som möjligt avseende bolagets verksamhetsområde. Parterna ska samråda om styrelsens sammansättning innan val av ledamöter sker. Ledamöterna och eventuella suppleanter väljs för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det att val till fullmäktige har ägt rum i landet intill slutet av den årsstämma som följer närmast efter nästa val till fullmäktige.
- 7.3 Stämooombudet för Göteborgsregionens kommunalförbund ska vara ordförande vid årsstämman och vid eventuella extra bolagsstämmor.
- 7.4 Styrelsesammanträde ska hållas minst fyra gånger per verksamhetsår på kallelse av ordföranden eller av ordföranden utsedd person.
- 7.5 Styrelsen ska utse verkställande direktör i Bolaget. Verkställande direktörens anställningsförhållande ska regleras i särskilt anställningsavtal.
- 7.6 För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning ska bolaget ha en revisor och en revisorssuppleant. De väljs för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det att val till fullmäktige har

ägt rum intill slutet av den årsstämma som följer närmast efter nästa val till fullmäktige. Till revisor får även ett registrerat revisionsbolag utses.

För granskning av om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig ska bolaget även ha fyra lekmannarevisorer med eller utan suppleanter. Parternas högsta beslutande instans utser var sin lekmannarevisor och eventuellt en suppleant. Lekmannarevisorerna och eventuella suppleanter ska utses för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det att val till fullmäktige har ägt rum intill slutet av den årsstämma som följer närmast efter nästa val till fullmäktige.

8. Ägarförhållanden, avveckling och likvidation

- 8.1 Parterna har inför undertecknandet av detta Avtal som gemensam avsikt uttalat att Bolagets verksamhet ska bedrivas långsiktigt och med oförändrade ägarförhållanden. Om det under avtalstiden skulle inträffa att en Part skulle vilja avveckla sitt ägande i Bolaget ska övriga Parter vara skyldiga att uppta förhandlingar med denna Part i syfte att finna en för alla Parter och för Bolaget lämplig lösning på den uppkomna situationen.
- 8.2 Part som önskar avveckla sitt ägande säger upp detta Avtal enligt gällande uppsägningsregler (punkt 10). Kvarvarande Parter som är intresserade av att förvärva aktierna ska ges rätt att göra detta i proportion till sitt aktieinnehav. Priset på aktierna ska utgå från aktiernas substansvärde enligt senast godkända årsredovisning. Likvid ska erläggas till säljande Parten vid avtalstidens upphörande.
- 8.3 Om Parterna inte kan enas om fortsatt verksamhet för Bolaget enligt 8.2 alternativt inte kan genomföra en avveckling/försäljning som Parterna i enighet beslutat om, ska bolaget träda i frivillig likvidation. Därvid ska aktiebolagslagens regler om frivillig likvidation tillämpas. Det åligger Parterna att ta gemensamt ansvar i akt och mening att skydda vårdtagare och personal. Sedvanlig facklig samverkan ska etableras på ett tidigt stadium.
- 8.4 Som en del i likvidationsprocessen ska berörda kommuner beredas möjlighet att överta befintliga behandlingsenheter och verksamheter efter förhandling med förordnad likvidator. Ersättningen till bolaget ska baseras på en marknadsmässig bedömning.
- 8.5 Till säkerställande av Parternas fullgörande av den i punkt 8.2

angivna bestämmelsen ska Bolagets bolagsordning innehålla sådan hembudsklausul som framgår av bolagsordningen i Bilaga 1.

9. Ägardirektiv och ägarråd

- 9.1 Parterna har vid ingåendet av detta Avtal enats om att föreskrifterna i bilagda ägardirektiv, se Bilaga 2, ska gälla för Bolaget.
- 9.2 Varje Part ska utse en person som representerar Parten i ett ägarråd samt en ersättare som inträder vid förfall.
- 9.3 Ägarrådet ska utgöra samrådsorgan för Parterna och fungera som ett gemensamt forum för informationsutbyte och diskussion om aktuella händelser rörande Bolaget och dess uppdrag, mål och ekonomiska förhållanden och långsiktiga utveckling.
- Ägarrådet ska endast vara Parternas forum. Förekomsten av ett ägarråd ska inte påverka den rollfördelning som finns mellan Parterna och styrelsen. Ägarrådet har inte någon beslutanderätt och är inte heller företrädare för Parterna i förhållande till bolaget eller tredje man. Ägarrådet ska särskilt ha till uppgift att följa tillämpningen av ägardirektivet och initiera förändringar för beslut hos respektive Part.
- 9.4 Ägarrådet ska hålla minst ett sammanträde per verksamhetsår, vilket sammanträde bör äga rum på våren i god tid före årsstämman. Ägarrådet ska vidare alltid sammankallas om någon av Parterna begär det. Göteborgsregionens kommunalförbund är ansvarig för att samtliga Parter erhåller kallelse till ägarrådets sammanträden.
- 9.5 Bolagets styrelse och/eller verkställande direktör eller annan representant för Bolaget ska närvara vid ägarrådets sammanträden om detta bedöms lämpligt. I bolagsfrågor som är av principiell betydelse eller annars av större vikt kan ägarrådet vägleda styrelsen om att hänskjuta frågan till respektive Part. Vid ägarrådets sammanträden ska anteckningar föras.
- 9.6 Varje Part ska ha rätt att inbjuda verkställande direktör för Bolaget till möte i förbundsstyrelse/direktionen/fullmäktige för informationsutbyte om Bolagets angelägenheter.

10. Avtalstid

Detta avtal träder i kraft i samband med parternas undertecknande och löper därefter tills vidare. Det ersätter då tidigare avtal från 2016-12-05. Var och en av Parterna har rätt att säga upp Avtalet med iakttagande av

trettiosex månaders uppsägningstid. Uppsägning ska vara skriftlig och tillställas övriga Parter.

11. Villkor för Avtalets giltighet

Detta Avtal förutsätter för sin giltighet beslut om godkännande av Avtalet av samtliga Parter högsta beslutande instans.

12. Ändringar och tillägg

Ändringar av och tillägg till detta Avtal förutsätter för sin giltighet att skriftlig överenskommelse träffas mellan Parterna, som godkänns av respektive Parts högsta beslutande instans.

13. Tvist

Tvist angående tolkning eller tillämpning av detta avtal och därmed sammanhängande rättsförhållanden ska i första hand lösas genom förhandling mellan parterna. Skulle parterna inte enas ska tvisten avgöras av svensk allmän domstol.

Detta Avtal har upprättats i fyra exemplar, varav Parterna har tagit var sitt.

Ort: _____

Ort: _____

Datum: _____

Datum: _____

GÖTEBORGSREGIONENS
KOMMUNALFÖRBUND

FYRBODALS KOMMUNAL-
FÖRBUND

Birgitte Caous
Förbundsdirektör

Anna Lärk Ståhlberg
Förbundsdirektör

Ort: _____

Ort: _____

Datum: _____

Datum: _____

SKARABORGS KOMMUNAL-
FÖRBUND

BORÅSREGIONEN SJUHÄRADS
KOMMUNALFÖRBUND

Kristofer Svensson
Förbundsdirektör

Magnus Haggren
Förbundsdirektör

Bilaga 1 till aktieägaravtal

Bolagsordning för Gryning Vård AB

Org. nr 556605-8201

1. Bolagets firma

Bolagets firma är Gryning Vård AB.

2. Säte

Bolagets styrelse har sitt säte i Göteborg.

3. Verksamhetsföremål och kommunalt ändamål

Bolaget ägs av de fyra kommunalförbunden inom Västra Götalandsregionen, nedan benämnda ägarna.

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att utveckla och tillhandahålla vård-, omsorgs-, behandlings-, utrednings- och rådgivningsresurser samt att bedriva annan därmed förenlig verksamhet inom socialtjänstens område.

Det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet är att inom ramen för det allmännas intresse och på samhällsnyttig grund möta behov hos ägarnas medlemskommuner och dess invånare med tjänster inom ovan nämnda område. Bolaget ska inte ha till syfte att bereda vinst åt aktieägarna.

4. Principer för bolagets verksamhet

Bolagets verksamhet ska följa de kommunalrättsliga principerna enligt 2 kap. i kommunallagen innebärande att verksamheten ska vara förenlig med den kommunala kompetensen, lokaliseringsprincipen, likställighetsprincipen, självkostnadsprincipen samt bedrivs inom ramen för de kommunala befogenheterna, såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag.

5. Underställningsplikt

Bolaget ska bereda högsta beslutande instans hos ägarna möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

6. Aktiekapital

Bolagets aktiekapital ska vara lägst 10 000 000 kronor och högst 40 000 000 kronor.

7. Antal aktier

Antalet aktier i bolag ska vara lägst 100 000 och högst 400 000.

8. Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår ska vara kalenderår.

9. Styrelsen

Styrelsen ska bestå av sju ledamöter med lägst noll och högst sju suppleanter.

Styrelseledamöterna ska utses enligt följande; Göteborgsregionens kommunalförbunds fullmäktige utser fyra ledamöter och vid behov fyra suppleanter, förbundsregionerna i Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund, Skaraborgs kommunalförbund och Fyrbodals kommunalförbund utser vardera en ledamot och vid behov vardera en suppleant.

Ledamöterna och suppleanterna väljs för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det att val till fullmäktige har ägt rum intill slutet av den årsstämma som följer närmast efter nästa val till fullmäktige.

Årsstämman utser ordförande samt vice ordförande.

Den som har utsett ledamot eller suppleant i styrelsen har rätt att besluta om att ledamoten eller suppleanten ska entledigas och ersättas under pågående mandatperiod.

10. Beslutsförhet i styrelsen

- 10.1 Styrelsen i Bolaget är beslutsför endast om mer än hälften av dess ledamöter är närvarande. Vid förfall för ordinarie representant i styrelsen ska eventuell styrelsesuppleant inträda. För det fall styrelsesuppleanter utsetts ska arbetsordningen för styrelsen innehålla föreskrifter om när styrelsesuppleanterna ska inträda i de ordinarie ledamöternas ställe och i vilken ordning de ska inträda.

- 10.2 Styrelsen fattar sina beslut med enkel majoritet om inte annat följer av aktiebolagslagen eller av bestämmelse i Aktieägaravtalet. Vid lika röstetal ska ordföranden ha utslagsröst.

11. Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning ska bolaget ha en revisor och en revisorssuppleant. De väljs för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det att val till fullmäktige har ägt rum intill slutet av den årsstämma som följer närmast efter nästa val till fullmäktige. Till revisor får även ett registrerat revisionsbolag utses.

För granskning av om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig ska bolaget även ha fyra lekmannarevisorer med eller utan suppleanter.

Göteborgsregionens kommunalförbunds fullmäktige, förbundsdirectionerna i Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund, Skaraborgs kommunalförbund och Fyrbodals kommunalförbund utser vardera en lekmannarevisor med en suppleant. De väljs för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det att val till fullmäktige har ägt rum i landet intill slutet av den årsstämma som följer närmast efter nästa val till fullmäktige.

12. Kallelse till extra bolagsstämma och årsstämma

Kallelse till extra bolagsstämma och årsstämma ska utfärdas tidigast sex och senast två veckor före stämman. Kallelse ska ske genom e-post eller brev med posten.

13. Årsstämma

På årsstämma ska följande ärenden förekomma till behandling:

1. Val av ordförande vid stämman;
2. Upprättande och godkännande av röstlängd;
3. Val av en eller två justeringspersoner att underteckna protokollet från stämman;
4. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad;
5. Godkännande av dagordning;
6. Framläggande av årsredovisningen och revisionsberättelsen samt lekmannarevisorernas granskningsrapport;
7. Beslut om:
 - a) fastställande av resultaträkningen och balansräkningen;
 - b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda

balansräkningen;

c) ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören

8. Anteckning av ägarnas val av styrelse, styrelsesuppleanter samt lekmannarevisorer med suppleanter fram till och med nästa årsstämma ;

9. Val av styrelsens ordförande och vice ordförande;

10. I förekommande fall val av revisor och revisorssuppleant

11. Fastställande av arvoden åt styrelsen och revisorerna;

12. Annat ärende som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

14. Förfarande vid likvidation

Om bolaget likvideras ska dess vinst och behållna tillgångar tillfalla ägarna i proportion till deras respektive aktieinnehav.

15. Ändring av bolagsordningen

Denna bolagsordning får inte ändras utan godkännande av högsta beslutande instans hos ägarna.

16. Hembud

Om en aktie har övergått till en ny ägare, har övriga aktieägare rätt att lösa aktien. Aktiens nya ägare ska snarast anmäla aktieövergången till bolagets styrelse på det sätt som aktiebolagslagen föreskriver (hembud). Lösen får ej ske av ett mindre antal aktier än hembudet omfattar.

Styrelsen ska genast lämna en underrättelse om hembudet till varje lösningsberättigad med känd postadress. I underrättelsen ska lämnas uppgift om den tid inom vilken lösningsanspråk ska framställas.

Lösningsanspråk ska framställas inom två månader från behörigt hembud enligt ovan. Om lösningsanspråk framställs av fler än en lösningsberättigad, ska samtliga aktier så långt det är möjligt fördelas mellan de lösningsberättigade i förhållande till deras tidigare innehav av aktier i bolaget. Återstående aktier ska fördelas genom lottning av bolagets styrelse. Priset på aktierna ska utgå från aktiernas substansvärde enligt senast godkända årsredovisning. För inlösen ska inga andra villkor gälla.

Om förvärvaren och den som har begärt att få lösa in aktierna inte kommer överens i frågan om inlösen, får den som har begärt inlösen väcka talan inom två månader från den dag lösningsanspråket framställdes hos bolagets styrelse. Sådan tvist ska avgöras av skiljemän enligt den vid var tid gällande svenska lagen om

skiljeförfarande.

Lösenbeloppet ska betalas inom en månad från den tidpunkt då lösenbeloppet blev bestämt.

FÖRSLAG

Ägardirektiv för Gryning Vård AB

Inledande bestämmelser

Bolagsordning och detta ägardirektiv utgör underlag för kommunalförbundens/ägarnas styrning av Gryning Vård AB (Gryning). Genom ägardirektivet anger förbunden ändamålet och den långsiktiga viljeinriktningen för bolagets verksamhet samt krav och förväntningar på bolaget. Bolaget har informerats om det aktieägaravtal som Parterna har ingått.

Ägardirektivet syftar till att skapa förutsättningar för ett effektivt styrelsearbete och en aktiv styrning och uppsikt av bolaget.

Syftet med det gemensamma ägandet av bolaget är att skapa nytta för medlemskommunerna och dess invånare och därigenom bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle utifrån ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till uppdraget.

Bolaget ska utföra sitt uppdrag utifrån demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och mot alla former av diskriminering. Bolaget ska arbeta för en sund och säker arbetsmiljö samt goda och anständiga arbetsvillkor.

Bolagets styrelse utses av kommunalförbundens högsta beslutande instans och har som sin huvudsakliga uppgift att inom ramen för bolagsordningen och aktiebolagslagens bestämmelser eller annan tvingande lag eller författning, genomföra de uppdrag som lämnas i detta ägardirektiv.

Styrelsen i Gryning ska en gång per år medverka i ägardialog med företrädare för kommunalförbunden. Ägardialogen ska ha fokus på ägardirektiv, samverkan med medlemskommunerna, bolagets budget och verksamhetsplan, väsentliga risker och övriga frågor av principiell karaktär.

Det kommunala ändamålet

Det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet är att inom ramen för det allmännas intresse samt på samhällsnyttig grund, möta behov hos ägarnas medlemskommuner och dess invånare genom att utveckla och tillhandahålla vård-, omsorgs-, behandlings-, utrednings- och rådgivningsresurser samt att bedriva annan därmed förenlig verksamhet inom socialtjänstens område.

Bolaget ska tillhandahålla ett kundanpassat vårdutbud med differentierade insatser

främst för barn och unga med särskilda behov. Bolaget ska fokusera på vårdinsatser som ligger inom ramen för den unika kompetens som bolaget utvecklat men ska vid behov också kunna utgöra ett komplement till medlemskommunernas egen verksamhet.

Utformningen av Grynings insatser ska vila på kunskap och beprövad erfarenhet samt bidra till en verksamhet av hög kvalitet som också är kostnadseffektiv.

Bolagets samverkan med medlemskommunerna

Kommunalförbunden inom Västra Götalandsregionen har hörsammat medlemskommunernas behov av en kompetent och kraftfull resurs inom socialtjänstområdet genom bildandet av Gryning vård AB år 2001, dock utan att kunna styra medlemskommunernas val av vårdgivare. Förbunden har därigenom - utan kommunala garantier eller förpliktelser i övrigt - tagit på sig ett betydande ansvar och ekonomisk risk.

För att Gryning AB ska kunna svara upp mot medlemskommunernas krav och behov krävs väl utvecklade och stabila samverkansformer som successivt styr verksamheten inom bolaget till de vårdområden där bolaget har unik kompetens och förmåga. Långsiktiga ramavtal med förutsägbar kvalitet och kostnad ska så långt det är möjligt upprättas mellan bolaget och medlemskommunerna för att skapa nödvändig stabilitet. Bolaget ska använda Benchmark med relevanta aktörer i arbetet med att utveckla verksamhetens effektivitet.

Ekonomiska utgångspunkter

Gryning ska präglas av långsiktig ekonomisk uthållighet, ekonomiskt ansvarstagande samt kostnadsmedvetenhet. Bolaget ska självt finansiera utvecklingen av verksamheten. Grynings verksamhet ska drivas utifrån självkostnadsprincipen. Inom ramen för självkostnadsprincipen ska Gryning bygga upp ett eget kapital, dels som en buffert, dels för att möjliggöra långsiktiga satsningar i verksamheten.

För att möjliggöra snabba anpassningar i verksamheten till följd av vikande efterfrågan eller vid behov av strukturella förändringar, ska styrelsen kunna ta i anspråk bolagets ekonomiska buffert. Styrelsen ska tillse att bolaget har en löpande ekonomisk rapportering som möjliggör att ägaren successivt kan följa bolagets ekonomiska ställning.

Bolaget ska tillse att eventuell försäljning av vårdtjänster m m till andra kunder än medlemskommunerna är av sådan omfattning att det s k verksamhetskriteriet enligt LOU är uppfyllt..

Bolaget får inte pantsätta egendom eller på annat sätt ställa säkerhet för lån.

Övriga bestämmelser

Bolagets verksamhet ska bedrivas enligt kommunalrättsliga principer och de regelverk som i övrigt styr bolagets verksamhet. Före beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, ska bolagsstyrelsen tillse att högsta beslutande

instans hos ägarna får ta ställning.

Bolagsstyrelsen ansvarar för bolagets organisation och arbetsfördelning inom bolagsstyrelsen och mellan bolagsstyrelse och verkställande direktör. Det åligger styrelsen i Bolaget att årligen anta arbetsordning för styrelsen jämte instruktion för den verkställande direktören samt instruktion för den ekonomiska rapporteringen till styrelsen.

Bolaget ska hålla ägarna väl informerade om sin verksamhet och utöver löpande rapportering även informera om frågor av betydelse för den övergripande uppföljningen och styrningen av bolaget. Misstankar om allvarliga oegentligheter ska, innan ytterligare åtgärder vidtas, omedelbart anmälas till bolagets revisorer.

Bolagets styrelse ska i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen i detta avseende stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av verksamhetens syfte, inriktning och uppställda mål.

I anslutning till upprättande av årsbokslutet ska styrelsen och verkställande direktören yttra sig över huruvida den verksamhet som bolaget bedrivit under kalenderåret bedöms ha varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna i enlighet med §§ 3-4 i bolagsordningen.

Det åligger bolaget, förutsatt att det inte möter hinder på grund av sekretess, att till ägarna utan dröjsmål översända;

- Kallelser, handlingar och protokoll från styrelsesammanträde, årsstämma samt extra bolagsstämma.
- Övriga handlingar av större vikt för bolagets verksamhet

Styrelsen ska årligen utvärdera sitt eget arbete och åtgärda eventuella brister. Bolagsstyrelsen ska årligen utvärdera verkställande direktörens insatser, varvid endast styrelseledamöterna ska närvara.

Allmänhetens intresse av insyn i bolaget tillgodoses genom att offentlighetsprincipen omfattar bolaget. Om inte affärsmässiga överväganden eller sekretessregler motiverar annat ska bolaget kännetecknas av öppenhet och ett serviceinriktat arbetssätt. Informationen till personer som kommer i kontakt med bolaget och med media ska vara en naturlig och väsentlig del av verksamheten.

Styrelsen är personuppgiftsansvarig för de behandlingar av personuppgifter som sker i bolagets verksamhet.

Lagen om styrelserepresentation för privatanställda gäller även för Gryning. Lokal arbetstagarorganisation fattar beslut om inrättande av styrelserepresentation och bolagets styrelse ska skriftligen underrättas om sådant beslut. Genom överenskommelse med lokal facklig organisation ges möjlighet till yttranderätt och förslagsrätt för arbetstagarrepresentant vid styrelsesammanträde.

Detta ägardirektiv ska – för att äga giltighet - fastställas av högsta beslutande instans hos de fyra kommunalförbunden och antas på bolagsstämma i Gryning Vård AB.

Förslag

Stämmohandling nr 2

Dnr 2016-00514

2016-12-05

KONSORTIALAVTAL

mellan aktieägarna i

Gryning Vård AB

Bilaga 1: Bolagsordning

Bilaga 2: Ägardirektiv

Detta konsortialavtal ("**Avtalet**") har denna dag träffats mellan

(A) Göteborgsregionens kommunalförbund,

(B) Fyrbodals kommunalförbund,

(C) Skaraborgs kommunalförbund, och

(D) Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund,

rörande deras respektive ägande i Gryning Vård AB, org nr 556605-8201 ("**Bolaget**").

Ovan angivna parter (A) – (D) benämns var för sig "**Part**" och gemensamt för "**Parterna**" i Avtalet.

1. Bakgrund

- 1.1 Var och en av Parterna är en samarbetsorganisation för ett antal kommuner i Västra Götalands län. Parternas uppgifter består bl a i att verka för samarbete över kommungränserna och att vara ett forum för idé- och erfarenhetsutbyte inom sina respektive regioner. Sammanlagt står 50 kommuner bakom Parternas samarbetsorganisationer.
- 1.2 Parterna har tillsammans ägt samtliga aktier i Bolaget sedan dess bildande under år 2001. Parternas aktieäggande i Bolaget regleras i förevarande Avtal.

2. Bolagets aktiekapital och fördelning av aktier

Bolagets aktiekapital ska uppgå till lägst 10 miljoner kronor och högst 40 miljoner kronor i enlighet med den nedan angivna fördelningen av aktierna i Bolaget.

Aktieägare	Andel aktier och röster
Göteborgsregionens kommunalförbund	54 %
Fyrbodals kommunalförbund	17 %
Skaraborgs kommunalförbund	17 %
Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund	12 %
Summa	100 %

Vid tidpunkten för Parternas ingående av Avtalet uppgår aktiekapitalet till 10 miljoner kronor.

3. Bolagets verksamhet och ändamål m m

3.1 Det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet är att inom ramen för det allmännas intresse samt på samhällsnyttig grund, syfta till att tillgodose behov hos ägarnas medlemskommuner och dess invånare genom att utveckla och tillhandahålla vård-, omsorgs-, behandlings-, utrednings- och rådgivningsresurser samt att bedriva annan därmed förenlig verksamhet.

Bolagets verksamhet ska bedrivas enligt affärsmässiga principer.

Bolagets verksamhet ska vara förenlig med den kommunala kompetensen.

Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sina ägare.

Det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet ska fastställas av högsta beslutande instans hos ägarna.

- 3.2 Bolaget ska tillhandahålla ett brett, differentierat och kundanpassat vårdutbud. Utformningen av Bolagets insatser ska vila på kunskap och beprövad erfarenhet, vilket ska bidra till en verksamhet av hög kvalitet och god konkurrenskraft.
- 3.3 Utvecklingen av Bolagets verksamhet ska ske i nära samverkan med Parterna och Bolaget.
- 3.4 Parterna ska lojalt verka för Bolagets bästa och förbinder sig särskilt att delta på extra bolagsstämma samt årsstämma och utöva rösträtt för sina aktier i Bolaget i enlighet med bestämmelserna i detta Avtal.

4. Bolagets finansiering m m

- 4.1 Bolagets verksamhet ska finansieras genom dess aktiekapital och genom försäljningsintäkter. Bolaget ska självt finansiera utvecklingen av verksamheten, även innefattande start av nya verksamheter.
- 4.2 I den mån Bolaget skulle behöva tillskott av rörelsekapital ska Parterna uppta förhandlingar med varandra i syfte att tillse att Bolaget erhåller erforderlig finansiering genom ökning av aktiekapitalet, aktieägartillskott, lån eller på annat sätt i syfte att tillförsäkra Bolagets fortlevnad.
- 4.3 Om Bolaget skulle likvideras ska dess vinst och behållna tillgångar tillfalla Parterna i proportion till deras respektive aktieinnehav.

5. Bolagsordning

Bolagets bolagsordning ska vid ingåendet av detta Avtal ha den lydelse som framgår av Bilaga 1. Bolagsordningen får inte ändras utan godkännande av högsta beslutande instans hos ägarna.

6. Arkivmyndighet

Som kommunalägt bolag jämställs Gryning Vård AB med myndighet vid tillämpningen av arkivlagen. Göteborgsregionens kommunalförbund är arkivmyndighet för Gryning Vård AB.

7. Styrelse och revisor

- 7.1 Bolagets styrelse ska bestå av sju ledamöter med lägst noll och högst sju suppleanter. Val av ledamöter och eventuella suppleanter ska ske av ägarna. Göteborgsregionens kommunalförbund ska utse fyra ledamöter och Boråsregionens Sjuhärads kommunalförbund, Fyrbodals kommunalförbund och Skaraborgs kommunalförbund ska utse var sin ledamot. Årsstämman utser ordförande och vice ordförande.
- 7.2 Parterna ska ha som målsättning att välja en så allsidig och jämställd sammansatt styrelse som möjligt avseende bolagets verksamhetsområde. Parterna ska samråda om styrelsens sammansättning innan val av ledamöter sker. Ledamöterna och eventuella suppleanter väljs för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det att val till fullmäktige har ägt rum i landet intill slutet av den årsstämma som följer närmast efter nästa val till fullmäktige.
- 7.3 Stämooombudet för Göteborgsregionens kommunalförbund ska vara ordförande vid årsstämman och vid eventuella extra bolagsstämmor.
- 7.4 Styrelsesammanträde ska hållas minst fyra (4) gånger per verksamhetsår på kallelse av ordföranden eller av ordföranden utsedd person.
- 7.5 Styrelsen ska utse verkställande direktör i Bolaget. Verkställande direktörens anställningsförhållande ska regleras i särskilt anställningsavtal.
- 7.6 För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning ska bolaget ha en revisor och en revisorssuppleant. Revisorn och revisorssuppleanten ska väljas vid årsstämman och utses för tiden

intill slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

För granskning av om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig ska bolaget även ha fyra lekmannarevisorer med eller utan suppleanter. Val av lekmannarevisorer och eventuella suppleanter ska ske av ägarna som ska utse var sin lekmannarevisor och eventuell suppleant. Lekmannarevisorerna och eventuella suppleanter ska utses för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det att val till fullmäktige har ägt rum i landet intill slutet av den årsstämma som följer närmast efter nästa val till fullmäktige.

- 7.7 Det åligger styrelsen i Bolaget att årligen antaga arbetsordning för styrelsen jämte instruktion för den verkställande direktören.

8. Beslutsförhet i styrelsen

- 8.1 Styrelsen i Bolaget är beslutsför endast om mer än hälften av dess ledamöter är närvarande. Vid förfall för ordinarie representant i styrelsen ska eventuell styrelsesuppleant inträda. För det fall styrelsesuppleanter utsetts ska arbetsordningen för styrelsen innehålla föreskrifter om när styrelsesuppleanterna ska inträda i de ordinarie ledamöternas ställe och i vilken ordning de ska inträda.
- 8.2 Styrelsen fattar sina beslut med enkel majoritet om inte annat följer av aktiebolagslagen eller av bestämmelse i detta Avtal. Vid lika röstetal ska ordföranden ha utslagsröst.

9. Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen i detta avseende stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av verksamhetens syfte, inriktning och uppställda mål.

10. Överlåtelseförbud m m

- 10.1 Part får under avtalstiden för detta Avtal inte utan övriga Parter skriftliga medgivande överlåta eller på annat sätt överföra eller pantsätta del av eller hela sitt innehav av aktier i Bolaget.
- 10.2 Till säkerställande av Parternas fullgörelse av den i punkt 10.1 angivna bestämmelsen ska Bolagets bolagsordning innehålla sådan hembudsklausul som framgår av bolagsordningen i Bilaga 1.
- 10.3 Parterna har inför undertecknandet av detta Avtal som gemensam avsikt uttalat att Bolagets verksamhet ska bedrivas långsiktigt och med oförändrade ägarförhållanden, vilket legat till grund för avtalsbestämmelsen i punkt 10.1 ovan. Om det under avtalstiden för Avtalet emellertid skulle inträffa att en Part skulle vilja avveckla sitt ägande i Bolaget ska övriga Parter vara skyldiga att uppta förhandlingar med denna Part i syfte att finna en för alla Parter och för Bolaget lämplig lösning på den uppkomna situationen.

11. Ägardirektiv och ägarråd

- 11.1 Parterna har vid ingåendet av detta Avtal enats om att föreskrifterna i bilagda ägardirektiv, se Bilaga 2, ska gälla för Bolaget.
- 11.2 Parterna ska bilda ett ägarråd som ska utgöra samrådsorgan för Parterna och fungera som ett gemensamt forum för informationsutbyte och diskussion om aktuella händelser rörande Bolaget och om Bolagets uppdrag, mål och ekonomiska förhållanden och långsiktiga utveckling. Ägarrådet ska även vara ett forum som Bolagets ledning ska kunna vända sig till för att initiera frågor och för att efterfråga ägarnas uppfattning om Bolagets strategiska utveckling. Ägarrådet, som ska bestå av en (1) representant från varje Part, ska särskilt ha till uppgift att säkerställa att ägardirektiven är aktuella.
- 11.3 Ägarrådet ska hålla minst ett sammanträde per verksamhetsår, vilket sammanträde bör äga rum på våren i god tid före årsstämman. Ägarrådet ska vidare alltid sammankallas om någon av Parterna begär det. Göteborgsregionens Kommunalförbund är ansvarig för att samtliga Parter erhåller kallelse till ägarrådets sammanträden. Bolagets styrelse och/eller verkställande direktör eller annan

representant för Bolaget ska närvara vid ägarrådets sammanträden om detta bedöms lämpligt av Parterna. Vid ägarrådets sammanträden ska anteckningar föras.

- 11.4 Varje Part ska ha rätt att inbjuda verkställande direktör för Bolaget till möte i förbundsstyrelsen/direktionen för informationsutbyte eller diskussion om Bolagets angelägenheter.

12. Avtalstid

Detta avtal träder i kraft i samband med parternas undertecknande och löper därefter tills vidare. Det ersätter då tidigare avtal från 2009-01-01. Var och en av Parterna har rätt att säga upp Avtalet med iakttagande av trettiosex (36) månaders uppsägningstid. Uppsägning ska vara skriftlig och tillställas övriga Parter.

13. Villkor för Avtalets giltighet

Detta Avtal förutsätter för sin giltighet vederbörligt beslut om godkännande av Avtalet av samtliga Parters högsta beslutande instans.

14. Ändringar och tillägg

Ändringar av och tillägg till detta Avtal förutsätter för sin giltighet att skriftlig överenskommelse träffas mellan Parterna, som godkänns av respektive Parts högsta beslutande instans.

15. Tvist

Tvist angående tolkning eller tillämpning av detta avtal och därmed sammanhängande rättsförhållanden ska i första hand lösas genom förhandling mellan parterna. Skulle parterna inte enas ska tvisten avgöras av svensk allmän domstol.

Detta Avtal har upprättats i fyra exemplar, varav Parterna har tagit var sitt.

Ort: _____

Ort: _____

Datum: _____

Datum: _____

GÖTEBORGSREGIONENS
KOMMUNALFÖRBUND

FYRBODALS KOMMUNAL-
FÖRBUND

Helena Söderbäck
Förbundsdirektör

Anneli Snobl
Förbundsdirektör

Ort: _____

Ort: _____

Datum: _____

Datum: _____

SKARABORGS KOMMUNAL-
FÖRBUND

BORÅSREGIONEN SJUHÄRADS
KOMMUNALFÖRBUND

Per-Olof Hermansson
Förbundsdirektör

Lena Brännmar
Förbundsdirektör

Bilaga 1 till konsortialavtal

Bolagsordning

1. Bolagets firma

Bolagets firma är Gryning Vård AB.

2. Säte

Bolagets styrelse har sitt säte i Göteborg.

3. Bolagets ändamål

Det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet är att inom ramen för det allmännas intresse samt på samhällsnyttig grund, syfta till att tillgodose behov hos ägarnas medlemskommuner och dess invånare genom att utveckla och tillhandahålla vård-, omsorgs-, behandlings-, utrednings- och rådgivningsresurser samt att bedriva annan därmed förenlig verksamhet.

Bolagets verksamhet ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Bolagets verksamhet ska vara förenlig med den kommunala kompetensen.

Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sina ägare.

Det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet ska fastställas av högsta beslutande instans hos ägarna.

4. Principer för bolagets verksamhet

Ramen för bolagets verksamhet utgörs av de kommunalrättsliga befogenheter som följer av vid var tid gällande kommunallag, särskilt principerna om likställighet, självkostnad och lokalisering.

5. Underställningsplikt

Bolaget ska bereda, högsta beslutande instans hos ägarna, möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

6. Aktiekapital

Bolagets aktiekapital ska vara lägst 10 000 000 kronor och högst 40 000 000 kronor.

7. Antal aktier

Antalet aktier i bolag ska vara lägst 100 000 och högst 400 000.

8. Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår ska vara kalenderår.

9. Styrelsen

Styrelsen ska bestå av 7 ledamöter med lägst 0 och högst 7 suppleanter.

Styrelseledamöterna ska utses enligt följande; Göteborgsregionens kommunalförbund utser 4 ledamöter och i förekommande fall 4 suppleanter, Sjuhärads kommunalförbund, Skaraborgs kommunalförbund och Fyrbodals kommunalförbund utser vardera en ledamot och i förekommande fall vardera en suppleant.

Ledamöterna och suppleanterna väljs för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det att val till fullmäktige har ägt rum i landet intill slutet av den årsstämma som följer närmast efter nästa val till fullmäktige.

Årsstämman utser ordförande samt vice ordförande.

Den som har utsett ledamot eller suppleant i styrelsen har rätt att besluta om att ledamoten eller suppleanten ska entledigas och ersättas under pågående mandatperiod.

10. Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaperna samt styrelsens

och verkställande direktörens förvaltning ska bolaget ha en revisor och en revisorssuppleant. Revisorn och revisorssuppleanten ska väljas av årsstämman och ska utses för tiden intill slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

För granskning av om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig ska bolaget även ha fyra lekmannarevisorer med eller utan suppleanter.

Göteborgsregionens kommunalförbund, Sjuhärads kommunalförbund, Skaraborgs kommunalförbund och Fyrbodals kommunalförbund utser vardera en lekmannarevisor med en suppleant. De väljs för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det att val till fullmäktige har ägt rum i landet intill slutet av den årsstämma som följer närmast efter nästa val till fullmäktige.

11. Kallelse till extra bolagsstämma och årsstämma

Kallelse till extra bolagsstämma och årsstämma ska utfärdas tidigast sex och senast två veckor före stämman. Kallelse ska ske genom e-post eller brev med posten.

12. Årsstämma

På årsstämma ska följande ärenden förekomma till behandling:

1. Val av ordförande vid stämman;
2. Upprättande och godkännande av röstlängd;
3. Val av en eller två justeringspersoner att underteckna protokollet från stämman;
4. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad;
5. Godkännande av dagordning;
6. Framläggande av årsredovisningen och revisionsberättelsen samt lekmannarevisorernas granskningsrapport;
7. Beslut om:
 - a) fastställande av resultaträkningen och balansräkningen;
 - b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen;
 - c) ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören;

8. Ägarnas val av styrelse, styrelsesuppleanter samt lekmannarevisorer med suppleanter fram till och med nästa årsstämma antecknas;
9. Val av styrelsens ordförande och vice ordförande;
10. I förekommande fall val av revisor och revisorssuppleant
11. Fastställande av arvoden åt styrelsen och revisorerna;
12. Annat ärende som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

13. Förfarande vid likvidation

Om bolaget skulle likvideras ska dess vinst och behållna tillgångar tillfalla ägarna i proportion till deras respektive aktieinnehav.

14. Ändring av bolagsordningen

Denna bolagsordning får inte ändras utan godkännande av högsta beslutande instans hos ägarna.

15. Hembud

Om en aktie har övergått till en ny ägare, har övriga aktieägare rätt att lösa aktien. Aktiens nya ägare ska snarast anmäla aktieövergången till bolagets styrelse på det sätt som aktiebolagslagen föreskriver (hembud). Lösen får ej ske av ett mindre antal aktier än hembudet omfattar.

Styrelsen ska genast lämna en underrättelse om hembudet till varje lösningsberättigad med känd postadress. I underrättelsen ska lämnas uppgift om den tid inom vilken lösningsanspråk ska framställas.

Lösningsanspråk ska framställas inom två månader från behörigt hembud enligt ovan. Om lösningsanspråk framställs av fler än en lösningsberättigad, ska samtliga aktier så långt det är möjligt fördelas mellan de lösningsberättigade i förhållande till deras tidigare innehav av aktier i bolaget. Återstående aktier ska fördelas genom lottning av bolagets styrelse.

Om aktien har övergått genom försäljning, ska lösenbeloppet motsvara köpeskillingen. För inlösen ska inga andra villkor gälla.

Om förvärvaren och den som har begärt att få lösa in aktierna inte kommer överens i frågan om inlösen, får den som har begärt inlösen väcka talan inom två månader från den dag lösningsanspråket framställdes hos bolagets styrelse. Sådan tvist ska avgöras av skiljemän enligt den vid var tid gällande svenska lagen om skiljeförfarande.

Lösenbeloppet ska betalas inom en månad från den tidpunkt då lösenbeloppet blev bestämt.

Bilaga 2 till konsortialavtal

Ägardirektiv för Gryning Vård AB

Syfte – ägaridén

Gryning Vård AB ska, på samhällsnyttig grund utveckla och tillhandahålla vård-, omsorgs-, behandlings-, utrednings- och rådgivningsresurser samt bedriva annan därmed förenlig verksamhet. Verksamheten syftar till att tillgodose behov hos ägarnas medlemskommuner och dess invånare.

Bolaget ska tillhandahålla ett brett, differentierat och kundanpassat vårdutbud. Utformningen av Grynings insatser ska vila på kunskap och beprövad erfarenhet, vilket ska bidra till en verksamhet av hög kvalitet och god konkurrenskraft.

Utvecklingen av Grynings verksamhet ska ske i nära samverkan med ägarna.

Verksamhetens inriktning och utgångspunkter

Gryning Vård ska bidra till socialt hållbar utveckling. Grynings mål och uppdrag är att göra nytta för människor och samhälle, att skapa samhällsnytta. Ett medel för att uppnå detta är affärsnytta, att bolaget ska drivas på ett affärsmässigt hållbart sätt. Genom att arbeta med samhällsnytta som mål, affärsnytta som medel och med fokus på att utgöra ett komplement till kommunernas egen verksamhet, skapar Gryning nytta för ägarna. Grynings verksamhet ska utvecklas över tid så att den stödjer och omfattar de tre, av varandra ömsesidigt beroende perspektiven på hållbar utveckling; social, ekologisk och ekonomisk utveckling.

Gryning ska vara en föregångare inom sitt verksamhetsområde. Det innebär att bidra till att utveckla och förädla kunskap och metoder samt att ha en organisation som är ändamålsenlig och effektiv i alla led.

Ekonomiska utgångspunkter

Gryning ska präglas av långsiktig ekonomisk uthållighet, ekonomiskt ansvarstagande samt kostnadsmedvetenhet. Bolaget ska självt finansiera utvecklingen av verksamheten. Grynings verksamhet ska drivas utifrån självkostnadsprincipen. Inom ramen för självkostnadsprincipen ska Gryning bygga upp ett eget kapital, dels som en buffert dels som möjlighet att göra långsiktiga satsningar i verksamheten.

Samordning och ägardialog samt ansvarsfördelning

Detta ägardirektiv ska – för att äga giltighet – fastställas av högsta beslutande instans hos de fyra ägarna och antas på bolagsstämman i Gryning Vård AB.

Det ankommer på bolagets styrelse och verkställande direktör att följa detta ägardirektiv i den mån det inte står i strid mot tvingande bestämmelser i aktiebolagslagen eller annan lag eller författning.

Bolagets verksamhet ska bedrivas enligt kommunalrättsliga principer och de regelverk som i övrigt styr bolagets verksamhet. Före beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, ska bolagsstyrelsen tillse att högsta beslutande instans hos ägarna får ta ställning.

Bolaget ska hålla ägarna väl informerade om sin verksamhet. Det åligger bolaget, förutsatt att det inte möter hinder på grund av sekretess, att till ägarna utan dröjsmål översända

- Protokoll från ägarråd och års- respektive bolagsstämma
- Protokoll från styrelsesammanträde
- Bolagets årsredovisning
- Revisionsberättelse och lekmannarevisorernas granskningsrapport
- Bolagets affärsplan och budget
- Tertialvisa redovisningar av bolagets förvaltning, ställning och resultat
- Övriga handlingar av vikt för bolagets verksamhet

Bolagsstyrelsen ansvarar för bolagets organisation och arbetsfördelning inom bolagsstyrelsen och mellan bolagsstyrelse och verkställande direktör. Styrelsen ska årligen utvärdera sitt eget arbete och åtgärda eventuella brister. Bolagsstyrelsen ska årligen utvärdera verkställande direktörens insatser, varvid endast styrelseledamöterna ska närvara.

Om inte affärsmässiga överväganden eller sekretessregler motiverar annat ska bolaget kännetecknas av öppenhet och ett serviceinriktat arbetssätt. Informationen till personer som kommer i kontakt med bolaget och med media ska vara en naturlig och väsentlig del av verksamheten.

Dessa ägardirektiv är antagna vid Gryning Vård ABs extra bolagsstämma den x månad 201X

Promemoria Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Jan Persson, jurist
Datum: 2022-11-01

Bilaga 5

Avsikten med denna promemoria är endast att allmänt redovisa den kommunala lagstiftning som beaktats vid revideringen av ägardokumentet för Gryning Vård AB.

Kommunallagen

Bestämmelserna i kommunallagen ska enligt 9 kap. 2 § även tillämpas av kommunalförbundet, om inget annat anges. Enligt 3 kap. 11 § kommunallagen kan därmed ett kommunalförbund överlämna skötseln av en kommunal angelägenhet till ett bolag. En förutsättning för det är att kommunalförbundets medlemmar i sin tur enligt 3 kap. 8 § kommunallagen överlämnat uppdraget att handha angelägenheten till kommunalförbundet.

När beslutet om att bilda bolaget fattas ska fullmäktige enligt 10 kap. 3 § kommunallagen;

1. Fastställa det kommunala ändamålet med verksamheten,
2. Se till att det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna som utgör ram för verksamheten anges i bolagsordningen,
3. Utse samtliga styrelseledamöter,
4. Se till att det anges i bolagsordningen att fullmäktige får ta ställning till sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt innan de fattas,
5. Utse minst en lekmannarevisor, och
6. Se till att bolaget ger allmänheten insyn i den verksamhet som genom avtal lämnas över till privata utförare.

Dessa bestämmelser ska enligt 10 kap 4 § kommunallagen tillämpas i rimlig omfattning när ett kommunalförbund bildar bolag tillsammans med annan. När bolagsbildningen sker med andra kommunala organisationer anses att bestämmelsen i 10 kap. 3 § kommunallagen i princip ska gälla fullt ut, med naturligt undantag av punkterna 3 och 5. Dessa regler gäller naturligtvis även därefter vid revidering av viktiga bolagsdokument.

Kravet på att fastställa det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna i bolagsordningen har tillkommit för att säkerställa att kommunala bolag verkar inom det område som är tillåtet. Det skapar också utrymme för kommunmedborgarna att begära laglighetsprövning av bolagsbildningen, eftersom de inte har någon möjlighet överklaga de beslut som sedan fattas i kommunala bolag. En ytterligare bestämmelse med denna inriktning är 6 kap. 9 § kommunallagen som anger att styrelsen i årliga beslut för sina aktiebolag ska pröva om bolagets verksamhet föregående år varit

förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Styrelsen ska också enligt 6 kap. 1 § kommunallagen ha uppsikt över verksamheten.

De kommunala angelägenheterna består i första hand av det som lagstiftaren bestämt att kommunerna ska göra, oftast reglerat i s.k. **speciallagstiftning**. Exempel på det är socialtjänstlagen, lagen om vård av missbrukare och lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga. Kommunerna har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver. Enligt 2 kap. 5 § socialtjänstlagen får en kommun, utöver avtalssamverkan enligt 9 kap. 37 § kommunallagen, sluta avtal med enskild person om att utföra uppgifter inom socialtjänsten, som inte innefattar myndighetsutövning. Som nämnts ovan kan också alla kommunala angelägenheter överlämnas till ett kommunalförbund. En viktig utgångspunkt är att det kommunala ansvaret primärt avser de som vistas i kommunen enligt 2 a kap. 1 § socialtjänstlagen.

Därutöver får en kommun ha hand om angelägenheter av **allmänt intresse** som har anknytning till kommunens område eller deras medlemmar. Detta anses uttrycka den allmänna kompetensen samt den s.k. lokaliseringsprincipen. Det som avgör om en angelägenhet är av allmänt intresse är om det kan anses vara ett allmänt, samhälleligt och till det egna området knutet intresse att kommunen engagerar sig. Det kan vara svårt dra en gräns för vad som är av allmänt intresse och ytterst får det prövas i domstol.

Inledningsvis ska också konstateras att regleringen i kommunallagen, som berörs i det följande, inte gäller om annat reglerats i annan lagstiftning, s.k. speciallag.

Som ett utslag av allmänintresset ligger ett principiellt förbud mot att ge **understöd åt enskild**, juridisk eller fysisk person, såvida det inte finns lagstöd i speciallag.

Lokaliseringsprincipen innebär att kommunerna ska verka inom sitt geografiska område eller för sina medlemmar. Motsvarande bestämmelse inom socialtjänstlagen är att varje kommun svarar för dem som vistas i den, såvida inte lagen medger undantag. Ett annat undantag från lokaliseringsprincipen är bestämmelserna om kommunala avtalssamverkan i 9 kap 37 § kommunallagen, som anger att en kommun får ingå avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av en annan kommun. Mer om denna regel nedan.

En kommun får enligt 2 kap. 2 § kommunallagen inte ha hand om sådana angelägenheter som enbart staten, en annan kommun, en annan region eller **någon annan ska ha hand om**. Om en lagstiftning anger att stat, region

eller annan kommun har ansvaret, så hindrar det den egna kommunen att utföra uppgiften.

Enligt 2 kap 3 § kommunallagen ska en kommun behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat, den s.k.

likställighetsprincipen. Principen innebär att kommunmedlemmar, eller grupper av kommunmedlemmar, som är i samma situation ska behandlas lika. Den är försedd med många undantag och gäller bara när en kommun möter medlemmarna i deras egenskap av just kommunmedlemmar, t.ex. som nyttjare av kommunala tjänster.

Enligt 2 kap 4 § får en kommun inte fatta beslut med tillbakaverkande kraft till nackdel för medlemmarna, s.k. **retroaktiva beslut**.

Enligt 2 kap. 6 § kommunallagen får en kommun inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller. Denna **självkostnadsprincip** har sin grund i att skydda kommunmedborgare från monopolprissättning och mot att genom avgifterna betala förtäckt skatt. Den ska därmed också förhindra att avgifter sätts så att kommunala verksamheter går med vinst.

Denna bestämmelse har sin motsvarighet inom socialtjänsten, där det i 8 kap. 2 § socialtjänstlagen anges att avgifter inte får överstiga kommunens självkostnader.

Självkostnadsprincipen syftar till det totala avgiftsuttaget för varje verksamhet, inte för varje enskild tjänst som utförs.

Kostnader som får ingå i självkostnaden är i princip alla relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till vid en normal affärsmässig drift. Man kan förenklat säga att alla kostnader får tas med men att någon vinst inte får uppstå. Självkostnaden hindrar inte att en verksamhet genererar ett överskott, men det totala avgiftsuttaget får inte överstiga kostnaderna under längre tid. Fondering av överskott kan få göras under förutsättning att överskottet inom en rimlig framtid används i verksamheten.

Enligt 2 kap. 7 § kommunallagen får en kommun driva **näringsverksamhet**, om den drivs utan vinstsyfte och syftar till att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt medlemmarna.

Denna bestämmelse ger i första hand utrymme för näringsverksamhet inom det som brukar kallas sedvanlig kommunal affärsverksamhet, primärt att tillhandahålla kollektiva anläggningar eller anordningar av olika slag. Men den gäller också verksamheter som har anknytning till befintlig eller erkänd kommunal angelägenhet.

Promemoria Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Jan Persson, jurist
Datum: 2022-11-01

Om det i kommunal näringsverksamhet uppstår en tillfällig överkapacitet anses det i princip vara godtagbart att kommunen går ut på den allmänna marknaden med sina tjänster. För att det ska få göras krävs att det är fråga om en övergångsperiod och om tillfällig överkapacitet i mindre omfattning.

Detta var övergripande om förutsättningarna för ett kommunalförbund att bilda och äga ett aktiebolag. Därutöver finns ytterligare lagregleringar som också är relevanta att beakta.

Lagen om offentlig upphandling LOU

LOU utgår från att alla köp hos offentliga myndigheter sker efter annonsering och i konkurrens. Från denna huvudregel finns vissa undantag. Enligt 1 kap. 22 § LOU är kommuner, kommunalförbund och Gryning Vård AB upphandlande myndigheter.

Om en kommun har överlämnat en angelägenhet till ett kommunalförbund som innebär att kommunalförbundet utför en tjänst åt medlemskommunen, är den undantagen från lagen om offentlig upphandling enligt dess 3 kap. 13 §.

För medlemskommunernas köp av tjänst från ett aktiebolag som ägs av ett kommunalförbund är närmast följande undantagsbestämmelser tillämpliga.

Enligt 3 kap. 12 § LOU är en upphandling intern och omfattas inte av lagens krav om;

1. den upphandlande myndigheten utövar kontroll över motparten motsvarande den som myndigheten utövar över sin egen förvaltning,
2. motparten utför mer än 80 procent av sin verksamhet, bestämt enligt 16 §, för myndighetens räkning eller för andra sådana juridiska personer eller organ som avses i 11 § och som myndigheten utövar kontroll över, och
3. det inte finns något direkt privat ägarintresse i motparten.

En upphandlande myndighet ska anses utöva kontroll enligt första stycket 1 om den har ett avgörande inflytande över motpartens strategiska mål och viktiga beslut. Kontrollen kan också utövas av en annan juridisk person eller gemensam nämnd enligt kommunallagen som själv kontrolleras på samma sätt av myndigheten.

Enligt 3 kap. 13 § LOU är en upphandling intern och omfattas inte av lagens krav om;

1. den upphandlande myndigheten gemensamt med andra upphandlande myndigheter utövar kontroll över motparten motsvarande den som myndigheterna utövar över sina egna förvaltningar,
2. motparten utför mer än 80 procent av sin verksamhet, bestämt enligt 16 §, för myndigheternas räkning eller för andra sådana juridiska personer eller

Promemoria Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Jan Persson, jurist

Datum: 2022-11-01

organ som avses i 11 § och som myndigheterna utövar kontroll över, och
3. det inte finns något direkt privat ägarintresse i motparten.

Upphandlande myndigheter ska anses utöva sådan gemensam kontroll som avses i första stycket 1, om

1. motpartens beslutsorgan består av representanter från samtliga myndigheter,
2. myndigheterna tillsammans har ett avgörande inflytande över motpartens strategiska mål och viktiga beslut, och
3. motparten inte har något eget intresse som strider mot myndigheternas intressen.

Avtalssamverkan m.m.

I kommunallagen 9 kap. 37 § anges att en kommun får ingå avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av en annan kommun. Sådan avtalssamverkan är ett undantag från lokaliseringsprincipen. I kommentarer anges att även kommunalförbund har rätt ingå avtalssamverkan. Ett problem med bestämmelsen är att den inte innebär något undantag från upphandlingslagstiftningen. Enligt SKR:s jurister omfattas inte kommunala bolag av möjligheten att ingå avtalssamverkan.

Däremot finns i LOU undantag för horisontell samverkan mellan upphandlande myndigheter, s.k. Hamburgsamarbeten enligt 3 kap 17 och 18 §§ LOU.

17 § Denna lag gäller inte för upphandling mellan två eller flera upphandlande myndigheter, om

1. upphandlingen syftar till att upprätta eller reglera formerna för ett samarbete mellan myndigheterna som ska säkerställa att de offentliga tjänster som myndigheterna ska utföra tillhandahålls för att uppnå myndigheternas gemensamma mål,
2. samarbetet styrs endast av överväganden som hänger samman med allmänintresset, och
3. myndigheterna på den öppna marknaden utövar mindre än 20 procent av den verksamhet som berörs av samarbetet.

18 § Verksamhetsandelen enligt 17 § 3 ska bestämmas på grundval av den upphandlande myndighetens sammanlagda genomsnittliga omsättning i fråga om varor, tjänster och byggtreprenader avseende de verksamheter som har omfattats av samarbetet under de tre åren som föregår tilldelningen eller på grundval av ett annat lämpligt verksamhetsbaserat mått grundat på uppgifter under samma tidsperiod.

Promemoria Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Jan Persson, jurist
Datum: 2022-11-01

Om uppgifterna inte längre är relevanta eller inte är tillgängliga, får verksamhetsandelen bestämmas på grundval av något annat lämpligt kvantitativt eller kvalitativt verksamhetsmått.

Konkurrenslagen

I konkurrenslagen 3 kap. 27-32 §§ finns bestämmelser om s.k. offentlig säljverksamhet. En kommun, eller kommunalt bolag, kan förbjudas att bedriva en viss verksamhet eller tillämpa ett visst förfarande i en verksamhet om förfarandet snedvridet eller hämmar konkurrensen på marknaden. Förbud får dock inte meddelas om förfarandet är försvarbart från allmän synpunkt.

Jan Persson
Jurist

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Jan Persson, jurist

Datum: 2022-10-21, Diarienummer: 2022-00101

Verksamhetsövergång Validering Väst till Västra Götalandsregionen

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsfullmäktige att godkänna att verksamheten Validering Väst överförs från Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) till Västra Götalandsregionen (VGR).

Sammanfattning av ärendet

Förbundsstyrelsen har beslutat om verksamhetsövergång avseende Validering Väst till VGR. Beslutet har överklagats bl.a. med hänsyn till att det är en principiell fråga som ska beslutas i fullmäktige. För att minska risken att verksamhetsövergången inte kan genomföras, föreslås att förbundsstyrelsen föreslår förbundsfullmäktige att bekräfta förbundsstyrelsens beslut.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Förbundsstyrelsens beslut om verksamhetsövergång av Validering

Väst den 14 juni 2022 (§ 400) med tjänsteskrivelse och beslutsunderlag

Bilaga 2: Regionutvecklingsnämndens beslut den 17 juni 2022 (§ 109)

Bilaga 3: Förvaltningsrättens föreläggande den 7 september 2022 i mål 8044–22 med överklagandet

Bilaga 4: Förbundsstyrelsens svar på överklagandet, den 30 september 2022

BESKRIVNING AV ÄRENDET

Bakgrund och syfte

Förbundsstyrelsen beslutade den 14 juni 2022, § 400, att under förutsättning att VGR fattar motsvarande beslut godkänna att verksamheten Validering Väst överförs från GR till VGR. Regionutvecklingsnämnden i VGR har den 17 juni 2022, § 109, beslutat ställa sig bakom verksamhetsövergången.

Förbundsstyrelsens beslut har överklagats till förvaltningsrätten, bl.a. med hänvisning till att ärendet är av sådan principiell betydelse att beslutet måste fattas i fullmäktige.

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Jan Persson, jurist

Datum: 2022-10-21, Diarienummer: 2022-00101

Av 9 kap. 2 § kommunallagens följer att kommunallagens övriga regler gäller även för kommunalförbund om inget annat anges. Enligt 5 kap. 1 § kommunallagen ska fullmäktige besluta i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Förbundsordningen innehåller ingen motsvarande reglering om vilka beslut som ska fattas i fullmäktige. Däremot står det i förbundsstyrelsens reglemente att förbundsfullmäktige är högsta beslutande organ för GR och beslutar om verksamhetsinriktning och budget, årsredovisning samt i ärenden av principiell beskaffenhet eller större vikt för förbundet.

Förbundsstyrelsen har i svar på överklagandet argumenterat för att en överföring av verksamheten vid Validering Väst inte bör betraktas vara av principiell beskaffenhet eller av större vikt, med hänsyn till att verksamheten finansieras av VGR, inte överlämnats av medlemskommunerna och är av begränsad omfattning i förhållande till GR:s övriga verksamhet.

Bedömning

Frågan, om en överföring av Validering Väst till VGR är en principiell fråga eller av större vikt för förbundet, kommer nu att prövas av förvaltningsrätten. Skulle förvaltningsrätten finna att så är fallet hindras därmed en verkställighet av beslutet. Om förvaltningsrättens dom dröjer och beslutet upphävs, innebär ett verkställande av överföringen att verkställigheten ska rättas i den utsträckning som det är möjligt eller alternativt fattas nytt beslut. Oavsett utgång kan också förvaltningsrättens dom överklagas och om kammarrätten meddelar prövningstillstånd kan rådande osäkerhet när det gäller beslutets giltighet bli långvarig.

För att minska risken att verksamhetsövergången inte kan genomföras, föreslås att förbundsstyrelsen föreslår förbundsfullmäktige att bekräfta förbundsstyrelsens beslut. Ett sådant beslut skapar ökad trygghet vid genomförandet av verksamhetsövergången som avses ske den 31 december 2022.

Även detta beslut kan komma att överklagas, men det förstärker sannolikheten att beslutet klarar en prövning i domstol.

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Jan Persson
Jurist

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Jan Persson, jurist

Datum: 2022-10-21, Diarienummer: 2022-00101

Skickas till

Medlemskommunerna

VGR

Förvaltningsrätten

Protokollsutdrag

§ 400. Verksamhetsövergång Validering Väst till Västra Götalandsregionen

Diarienummer: 2022-00101

Beslut

Under förutsättning att Västra Götalandsregionen (VGR) fattar motsvarande beslut godkänner förbundsstyrelsen att verksamheten Validering Väst överförs från Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) till VGR.

Sammanfattning av ärendet

Validering Väst är sedan 2012 en enhet inom GR:s avdelning för arbetsmarknad och social välfärd med uppdraget att i samverkan med arbetsmarknadens parter och branscher arbeta för att stödja tillkomsten av ett behovsstyrt valideringsutbud i Västra Götaland.

Validering Väst arbetar länsövergripande och finansieras idag främst via ett årligt verksamhetsbidrag från VGR på för närvarande 4 mkr. Mot bakgrund av detta samt utifrån att VGR i högre grad än GR bedöms ha de resurser som behövs för att stärka Validering Väst i förhållande till länets 49 kommuner föreslås en överföring av verksamheten från GR till VGR.

Underhandsdiskussioner visar att såväl VGR som medarbetarna inom Validering Väst ser positivt på en verksamhetsövergång från GR till VGR. Verksamhetsövergången förutsätter att både GR och VGR fattar motsvarande beslut.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Beskrivning av Validering västs uppdrag och strategi

Bilaga 2: BHU-beslut - stödstruktur validering

Bilaga 3: Slutrapport från arbetsgruppen kring stödstruktur för validering

Skickas till

Medlemskommunerna

VGR

Vid protokollet:

Gunnel Rydberg

Förbundssekreterare

Protokoll 2022-06-14
Göteborgsregionens kommunalförbund
Plats: Elite Park Aveny Hotell, Göteborg

Justeras:

Axel Josefson
Ordförande

Miguel Odhner
Justerare

Verksamhetsövergång Validering Väst till Västra Götalandsregionen

Förslag till beslut

Under förutsättning att Västra Götalandsregionen (VGR) fattar motsvarande beslut föreslås förbundsstyrelsen godkänna att verksamheten Validering Väst överförs från Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) till VGR.

Sammanfattning av ärendet

Validering Väst är sedan 2012 en enhet inom GR:s avdelning för arbetsmarknad och social välfärd med uppdraget att i samverkan med arbetsmarknadens parter och branscher arbeta för att stödja tillkomsten av ett behovsstyrt valideringsutbud i Västra Götaland.

Validering Väst arbetar länsövergripande och finansieras idag främst via ett årligt verksamhetsbidrag från VGR på för närvarande 4 mkr. Mot bakgrund av detta samt utifrån att VGR i högre grad än GR bedöms ha de resurser som behövs för att stärka Validering Väst i förhållande till länets 49 kommuner föreslås en överföring av verksamheten från GR till VGR.

Underhandsdiskussioner visar att såväl VGR som medarbetarna inom Validering Väst ser positivt på en verksamhetsövergång från GR till VGR. Verksamhetsövergången förutsätter att både GR och VGR fattar motsvarande beslut.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Beskrivning av Validering västs uppdrag och strategi

Bilaga 2: BHU-beslut - stödstruktur validering

Bilaga 3: Slutrapport från arbetsgruppen kring stödstruktur för validering

BESKRIVNING AV ÄRENDET

Bakgrund och syfte

Valideringsverksamheten i Göteborgsregionen startades 1998 i projektform inom Kunskapslyftet. År 2001 inrättades Valideringscentrum som en enhet inom Vuxenutbildningsförvaltningen i Göteborg med LO, TCO, Svenskt Näringsliv och Företagarna som anknutna samarbetsparter och med stöd av Europeiska socialfonden. År 2004 överfördes verksamheten till GR som bildade dotterbolaget Meritea AB. 1 januari 2012 avvecklades bolaget och

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Linda Angborn, HR-strateg

Datum: 2022-05-19, Diarienummer: 2022-00101

valideringsverksamheten överfördes till GR i form av enheten Validering Väst inom avdelning arbetsmarknad och social välfärd.

Valideringsverksamheten har under årens lopp till stora delar skett på uppdrag av och med medel från VGR. Uppdraget har under åren inneburit att i samverkan med arbetsmarknadens parter och branscher arbeta för att stödja tillkomsten av ett behovsstyrt valideringsutbud i Västra Götaland med god kvalitet samt hög tillgänglighet med både regional och nationell förankring. Arbetet har resulterat i utveckling av valideringsmodeller inom olika yrkesområden som vård- och omsorg, detaljhandeln, bygg, måleri, med flera. Uppdraget är länsgemensamt.

Verksamhetsflytten bedöms göra verksamheten mer tydlig och begriplig för samverkansparter samt att Validering Väst i ännu större utsträckning kan ägna sig åt operativa insatser kopplade till uppdraget från VGR i samarbete med kommunerna. Exempel på kommande insatser:

- Stöd till kommunerna i samband med kommande proposition med skallkrav att erbjuda inledande kartläggning och validering till alla elever som söker till vuxenutbildning
- Stöd och struktur kopplat till den pågående omställningen på arbetsmarknaden gällande elektrifiering och digitalisering.
- Ökat samarbete med andra regioner för nationell förankring och påverkansarbete i valideringsfrågor.

Verksamhetsövergången

GR är en av fyra delregioner i länet med uppdrag för 13 kommuner. VGR som har sitt uppdrag i hela länet finansierar idag Validering Väst samt bedöms ha de resurser som behövs för att stärka Validering Väst i förhållande till länets 49 kommuner.

Enheten Validering Väst omfattar idag en enhetschef, två månadsanställda medarbetare, en timanställd medarbetare och två externa konsulter. Vid en verksamhetsövergång från GR till VGR skulle hela enheten flyttas över till VGR. VGR ser positivt på en verksamhetsövergång och det finns heller inga motsättningar hos medarbetarna inom Validering Väst, utan de är villiga att följa med till VGR. En riskanalys har genomförts i samråd med berörda medarbetare, som också har fått information kring vad som gäller vid verksamhetsövergång utifrån LAS och SKR:s vägledning. Inga risker har lyfts gällande personalen.

Tidplan

- 2022-04-25 Information till lokala fackliga organisationer
- 2022-04-27 Förslag till beslut - Förbundsledningsgruppen
- 2022-05-04 Förslag till beslut - APT Validering Väst
- 2022-05-30 Förslag till beslut – Förbundsstyrelsens presidium

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Linda Angborn, HR-strateg

Datum: 2022-05-19, Diarienummer: 2022-00101

- 2022-05-31 Facklig samverkan – CSG
- 2022-06-14 Beslut i förbundsstyrelsen
- 2022-06-17 Beslut hos i Regionutvecklingsnämnden, VGR
- 2022-09-xx Inrangeringsförhandlingar mellan fackförbund och VGR
- 2022-12-31 Verksamhetsövergång från GR till VGR

Bedömning

Under förutsättning att VGR fattar beslut kring att ta emot valideringsverksamheten står förbundsledningsgruppen på GR bakom ett beslut kring verksamhetsövergång. Avväganden har gjorts och en risk som har lyfts är befarad minskad tillgång till valideringsstöd för kommunerna om verksamheten flyttas till VGR och mindre möjligheter för kommunerna att påverka verksamheten. I samband med verksamhetsövergången ses därför kommunalförbundens roll i Validering Västs styrgrupp över. Ambitionen är att stärka kommunalförbundens möjlighet att påverka verksamhetsplanen.

Frågan har även varit uppe i Västgruppen den 30 mars och ledningsråd VGK den 20 april, och det finns inget som tyder på att detta skulle innebära en försämring för kommunerna, snarare tvärt om utifrån ovan.

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Lena Holmlund
Avdelningschef, Arbetsmarknad och social välfärd

Skickas till

Medlemskommunerna
VGR

Validering Väst, en del av kompetensplattform Västra Götaland

**Fler valideringar med bra kvalitet
inom Västra Götaland**

**Regional motor
Västra Götaland**

Samordna
Nationell förankring
Kvalitetssäkring
Metodstöd
Kompetensöverföring
Information/Mäklare
Rådgivning/Support

Valideringsportal:
metoder, goda exempel,
utförare, regelverk, etc.

Samarbete, kompetensöverföring,
erfarenheter, info, etc

Finansieras till stor del av VGR

Uppdrag

- Fler valideringar med bra kvalitet inom Västra Götaland

Strategi

- Påverka nationella beslutsfattare genom direkta och indirekta insatser
- Arbeta med utveckling av metoder, processer, strukturer och/eller utbildning, information där hållbara förutsättningar finns för finansiering av synliggörande av reell kompetens

- Branschvalidering
- Validering inom vuxenutbildning
- Validering inom Yrkeshögskola
- Validering inom högskola och universitet
- KUB- och FYR- modellerna
- SeQF

Validering Väst ger i hög utsträckning stöd regionalt, men det mesta av vårt arbete påverkas av **nationella förutsättningar**

- Lagar, regelverk, incitamentsystem och prioriteringar
- Finansiering av utveckling och löpande kostnader
- Nationella valideringsverktyg som är kvalitetssäkrade och digitaliserade
- Kunskapskravens (kvalifikationernas) relevans, läsbarhet och överförbarhet

Beredningen för hållbar utveckling
2012-10-16

§ 57**Stödstruktur för validering i Västra Götaland**

Dnr RS 558-2011

Utsända handlingar:

1. TU 2012-09-24 Validering i Västra Götaland
2. Slutrapport från arbetsgruppen för en stödstruktur för validering i Västra Götaland (Draft version 7)

Märja-Leena Lampinen, regionutvecklingssekretariatet, presenterar kortfattat arbetsgruppens förslag. Beredningen föreslås besluta:

1. Ställa sig bakom förslaget till stödstruktur för validering i Västra Götaland.
2. Ge arbetsgruppen fortsatt uppdrag att arbeta vidare med genomförandet av stödstrukturen i enlighet med förslaget och att detta sker inom ramen för Kompetensplattform Västra Götaland

Under överläggningen yttrar sig Gunilla Levén, Ulf Olsson, Alex Bergström och Leif Blomqvist.

Beredningens ställningstagande

1. Godkänner förslaget till stödstruktur för validering i Västra Götaland.
2. Ger arbetsgruppen fortsatt uppdrag att arbeta vidare med genomförandet av stödstrukturen i enlighet med förslaget och att detta sker inom ramen för Kompetensplattform Västra Götaland

§ 58**Information om utredning angående "Infrastrukturella och trafikala förutsättningar för malmintransporter i stråket Öxnered - Brofjordens hamn"**

Utsänd handling:

1. Sammanfattning av teknisk utredning avseende: Infrastrukturella och trafikala förutsättningar för malmintransporter i stråket Öxnered - Brofjordens hamn.

Ärendet introduceras av Roland Karlsson, kommunstyrelsens ordförande i Lysekils kommun, samt av Fredrik Bärthel, konsult vid Vectura och ansvarig för utredningen.

Under överläggningen yttrar sig Henrik Sundström, Kristina Jonäng, Sören Kviberg, Carina Gullberg, Johan Nyhus, Roland Karlsson, Rolf Thor och Leif Blomqvist.

Ordföranden tackar för informationen och sammanfattar diskussionen: Det finns ett stort intresse att arbeta vidare med frågan, som kan betyda mycket både för framtida godstransporter med behov av djuphamnsläge samt även för personstågstrafiken på norra Bohusbanan.

RL VL

Slutrapport från arbetsgruppen för en stödstruktur för validering i Västra Götaland

Uppdrag och sammansättning

Arbetsgruppen för stödstruktur för validering har arbetat på uppdrag av BHU i Västra Götalandsregionen. Deltagare i gruppen har varit:

Leif Carlsson, Skaraborgs kommunalförbund
Björn Dufva-Hellsten, Meritea
Göran Fock, Västra Götalandsregionen
Ingmari Frimanson, Meritea
Gustav Höjer, Göteborgsregionens kommunalförbund
Karin Jansson, Fyrbodals kommunalförbund
Marja-Leena Lampinen, Västra Götalandsregionen
Anders Nilsson, Göteborgs Stad
Kerstin Odén, Meritea
Charlotte Stigh Brusin, Boråsregionens kommunalförbund

Arbetsgruppen betraktar med denna rapport sitt hittillsvarande uppdrag som fullgjort, men står till förfogande för nya uppdrag i samband med implementering av en stödstruktur för validering i Västra Götaland.

Definition (Valideringsdelegationen)

”Validering är en process som innebär en strukturerad bedömning, värdering, dokumentation och ett erkännande av kunskaper och kompetens som en person besitter oberoende av hur de förvärvats”

Sammanfattning

Arbetsgruppen har utifrån behovsinventering och analys nått samsyn om hur en stödstruktur för validering i Västra Götaland kan utformas som en integrerad del av den regionala kompetensplattform vilken Västra Götalandsregionen av Närings-, Arbetsmarknads- och Utbildningsdepartementen har fått i uppdrag att etablera. Stödstrukturen för validering ska vara ett verktyg för kommunerna, kommunalförbunden, andra utbildningsanordnare och intressenter. Den ska tjäna som plattform för samverkan med näringslivet och arbetsmarknadens parter, vars deltagande är av kritisk betydelse för valideringens ändamålsenlighet och reliabilitet. Stödstrukturen ska byggas i samspel mellan lokala, regionala och nationella nivåer och aktörer.

Stödstrukturen föreslås bestå av: (1) delregionala strukturer med noder och mötesplatser för att koppla samman valideringens aktörer och avnämare, kartlägga behov, planera och implementera verksamhet, (2) en gemensam portal med modell- och metodbank, IT-stöd och verktyg för att hantera processerna kring validering (3) regional Valideringskompetens med uppgift att bistå med bl.a. metod och kvalitetsstöd, information och verka för samordningsvinster.

Stödstrukturen samfinansieras av Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden, och samordnas genom styrfunktionerna för den regionala kompetensplattformen. Utförande av validering finansieras av respektive beställare/avnämare.

Strukturen etableras successivt under 2012 och 2013 med målsättningen att det delade huvudmannskapet och finansieringen är realiserat 2014.

Utmaningar för kompetensförsörjningen

Den snabba tekniska utvecklingen i kombination med ökad konkurrens på marknaderna till följd av globaliseringen och den demografiska utvecklingen med omfattande pensionsavgångar och stagnerande befolkning i yrkesaktiva åldrar ställer oss inför stora utmaningar när det gäller att klara kompetensförsörjningen.

Det handlar inte bara om nyrekrytering. Det finns också behov av fortbildning och kompetensutveckling för redan anställda. Västra Götaland är en tekniktung region där tillverkningsindustrin spelar en viktig roll både för exportinkomster och för att generera efterfrågan och arbetstillfällen i andra sektorer och branscher. Inom teknikbranschen förnyas på tio år 80 procent eller mer av produktionstekniken, men bara 20 procent av arbetskraften (Teknikföretagen). Medarbetarnas kompetensutveckling är nödvändig för att bevara och stärka konkurrenskraften, såväl i den direkta varuproduktionen som i de stora delar av den privata tjänsteproduktionen som riktas mot varuförädlingen. Även de offentligt finansierade tjänsterna blir allt mer kunskapsintensiva.

Samtidigt visar forskningen att i runt tal en tredjedel av de anställda i Sverige är överkvalificerade för de arbetsuppgifter de har (Åberg 2002, Le Grand et al 2004, Näringsdepartementet 2000). Kompetens är en bristvara som vi hushållar dåligt med. Teknikutvecklingen, omdefiniering av tjänster, globaliseringen och befolkningsutvecklingen kommer att göra det allt dyrare att fortsätta med det. Validering är kvalitetssäkrade, systematiska metoder att ta tillvara människors reella kompetenser och effektivisera utbildningsinsatser.

Användningsområden för validering

Fem användningsområden för validering avtecknar sig omedelbart:

- Att ta tillvara yrkesfärdigheter från andra länder och göra dem gångbara på svensk arbetsmarknad, t ex att göra erfarna murare från Bosnien anställningsbara genom att validera mot branschens yrkesbevis
- Att förkorta utbildning genom att validera deltagarens redan uppnådda kunskaper och färdigheter inom området och individanpassa utbildningsinsatserna. I Göteborgsområdet har sedan 1998 cirka fem tusen vård- och sjukvårdsbiträden med validering i genomsnitt halverat utbildningstiden till att bli undersköterskor
- Att underlätta för arbetsgivare att klara rekryteringsbehov och kompetensförsörjning internt genom validering och kompletterande, individanpassade utbildningsinsatser av redan anställda
- Att åstadkomma verksamhetsutveckling i arbetslivet med utgångspunkt i kartläggning och bättre tillvaratagande av medarbetarnas reella kompetenser, något som det finns mångårig erfarenhet inom t.ex. teknikbranschen i Göteborgsområdet
- Att underlätta omställning och matchning till nya arbetstillfällen i samband med strukturomvandling

Fördelar med att samordna regionalt

Det finns betydande vinster med att samarbeta med validering på regional nivå i Västra Götaland.

För individen

- Större valideringsutbud att välja på och snabbare ingång
- Validering med högre kvalitet och legitimitet
- Dokumentation som är mer gångbar regionalt och i större omfattning nationellt

För samhället

- Nyttja samma valideringsmodeller. Minskar kostnader för metodutveckling och ger förutsättningar för högre legitimiteten hos modeller och dokumentation
- Underlättar koppling till nationella (exempelvis branschbestämda) och internationella standards (exempelvis *European Qualification Framework*)
- Underlättar anknytning till en kommande nationell struktur för validering
- Underlättar samarbete med olika intressenter som branscher, valideringsutförare, metodutvecklare och myndigheter
- Dela på kostnaden för spetskompetenser inom valideringsområdet
- Flera valideringsnoder kan knytas samman i en struktur där varje nod specialiseras till särskilda områden, vilket innebär att antalet validander kan bli tillräckligt stort även inom små valideringsområden. Ger kostnadsfördelar då styckkostnaden per validering inom en rad områden, exempelvis bygg, är starkt volymberoende
- Ökade möjligheter till erfarenhetsutbyte och kunskapsspridning
- Samarbete ökar handlingskraften i utvecklingsarbetet
- Ger ekonomiska fördelar genom att kostnaderna delas för en gemensam portal med valideringsmetoder och modeller, IT-stöd både för validering och för processer i samband med detta (exempelvis administrativa), regelverk, bank av valideringsutförare, fora för erfarenhetsutbyte m.m.

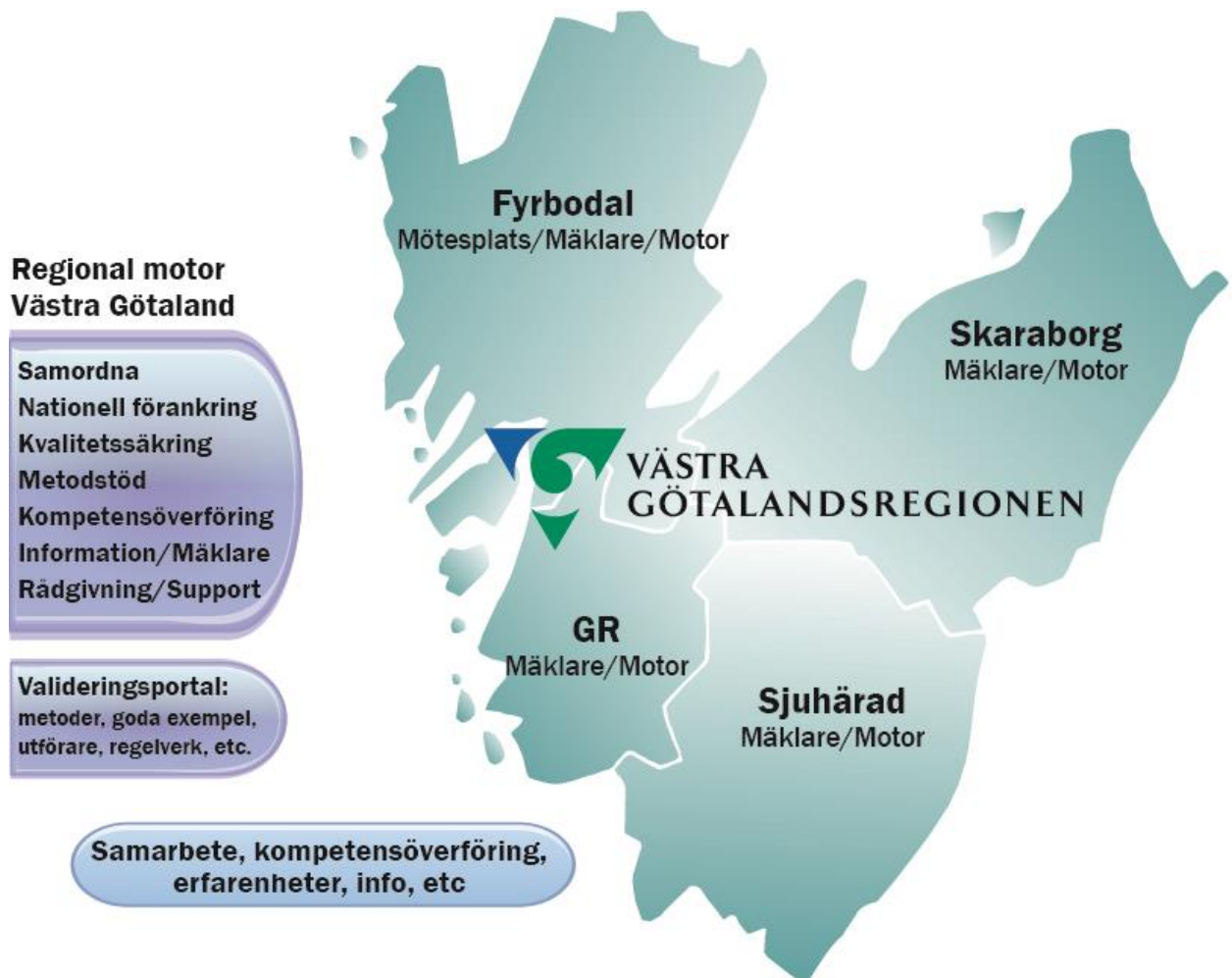
För näringslivet och offentliga aktörer

- Bättre tillgång till validering för att klara rekryteringsbehov, främja verksamhetsutveckling och för näringslivet stärka konkurrenskraften
- Större möjligheter till inflytande över valideringens utformning och anpassning till branschernas behov

Konkurrensfördel i Västra Götaland

I Västra Götaland har utvecklingsarbete med validering bedrivits i samverkan mellan näringslivet, kommunal vuxenutbildning och arbetsförmedlingen sedan slutet av 1990-talet. Såväl metodutveckling som volymer har drivits längre än på andra håll i landet. Verksamhetens former har dock präglats av bristande stabilitet och *ad hoc*-lösningar. Arbetsgruppen bedömer det som angeläget att den betydande regionala kompetensuppbyggnad som ägt rum inom området förankras i en hållbar struktur, som kan knyta an till både ett nationellt system för validering i vardande och de standarder som utformas på europeisk nivå (t.ex. EQF). I detta finns ett försprång och en konkurrensfördel för Västra Götaland som det är viktigt att slå vakt om i en tid som allt mer kännetecknas av stora utmaningar när det gäller arbetsmarknadens kompetensförsörjning.

Förslag till stödstruktur för validering i Västra Götaland

*Mäklare/Motor funktionen har olika innebörd i de olika delregionerna, se nedan.

Skaraborg

Mäklare/Motor

- känner utbildningsanordnare i territoriet
- är förtrogen med valideringsbegreppet
- äger viss kunskap om valideringsmetoder i territoriet
- samordna insatser (t.ex. mellan branscher, mellan validerare)
- plantera validering i branschråden
- verka för valideringsinsatser

Sjuhärad*Mäklare/Motor*

- vara förtrogen med valideringsbegreppet
- informera och driva nätverk för valideringsaktörer i regionen
- samordna valideringsinsatser mellan olika aktörer
- verka för fler valideringsinsatser

GR*Mäklare/Motor*

- ingå i strategiskt utvecklingsarbete
- känner utbildningsanordnare i territoriet
 - Skapa kontaktytor mellan intressenter
 - Informera och initiera
 - Vara uppdaterad i Valideringsfrågor
 - Matchning
- bransch
 - unikt (ex. Teknikföretagen)
 - generellt (ex Vård)

Fyrbodäl*Mötesplats/Mäklare/Motor*

- känner utbildningsanordnare i territoriet
 - driva delregionalt nätverk för utförare
 - verka för valideringsinsatser
 - samordna insatser (t.ex. mellan branscher, mellan validerare)
- är förtrogen med valideringsbegreppet
- äger viss kunskap om valideringsmetoder i territoriet
- plantera validering i de lokala och delregionala kompetensplattformarna

Styra och samordna

Stödstrukturen för Validering bör vara en väl integrerad del av den regionala kompetensplattformen

Ekonomi

Stödstrukturen samfinansieras av Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden. Strukturen etableras successivt under 2012 och 2013 med målsättningen att det delade huvudmannskapet och finansieringen är realiserat 2014. Utförande av validering finansieras av respektive beställare/avvärmare.

o O o

Referenser

Le Grand, C., Szulkin, R. och Tåhlin, M. (2004) "Överutbildning eller kompetensbrist? Matchning på den svenska arbetsmarknaden 1974 - 2000", kap. 9 i Bygren, M., Gähler, M. och Neramo, M., (red.) *Familj och arbete - vardagsliv i förändring*. Stockholm: SNS förlag.

Näringsdepartementet (2000), *Kompetensparadoxen*, Ds 2000:49.

Åberg, R. (2002), "Överutbildning - ett arbetsmarknadspolitiskt problem?", kap. 3 i Abrahamsson, K., Abrahamsson, L., Björkman, T., Ellström, P-E. & Johansson, J. (red.) *Utbildning, kompetens och arbete*. Lund: Studentlitteratur.

Protokoll från regionutvecklingsnämnden, 2022-06-17

§ 109

Inriktningsbeslut om Validering Västs flytt från Göteborgsregionen till Västra Götalandsregionen

Diarienummer RUN 2022-00191

Beslut

1. Regionutvecklingsnämnden ställer sig bakom verksamhetsövergången av Validering Väst från Göteborgsregionen till Västra Götalandsregionen, under förutsättning att processen för verksamhetsövergången genomförs enligt plan.

Jäv

Bengt Forsling (S) anmäler jäv och deltar inte i genomgång eller beslut av ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Vid årsskiftet 2021/2022 och i samband med vissa personalförändringar på Validering Väst, tog Göteborgsregionen (GR) upp frågan om en verksamhetsövergång av Validering Väst från GR till Västra Götalandsregionen (VGR).

Validering Väst har av praktiska och historiska skäl organisatoriskt tillhört GR istället för VGR, trots att uppdraget är regionalt och styrning och finansiering kommit från Regionutvecklingsnämnden sedan 2012.

För Validering Väst att tillhöra VGR är en logisk förändring som skulle ge bättre förutsättningar att arbeta över hela regionen och därmed lättare genomföra det uppdrag som Regionutvecklingsnämnden årligen ger Validering Väst. Det skulle även öka tydlighet vid kommunikation, nätverkande och samarbete med andra aktörer regionalt, nationellt samt inom EU.

Under våren 2022 har frågan om lämplig placering av Validering Väst hos VGR undersökts av Koncernkontoret som kommit fram till att Folkhögskoleförvaltningen är en lämplig placering.

I juni 2022 planerar GR att fatta beslut om att släppa Validering Väst och Styrelsen för VGRs folkhögskolor planerar att fatta beslut om att ta emot Validering Väst. Samtidigt har den formella processen för verksamhetsövergången, där de tre medarbetarna på Validering Väst flyttas över

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
------------	------------	------------	------------------------

Protokoll från regionutvecklingsnämnden, 2022-06-17

från GR till VGR, påbörjats av HR-experten på GR och VGR enligt etablerade rutiner.

För Regionutvecklingsnämnden innebär övergången att valideringsfrågan, som är en central del i det regionala kompetensförsörjningsarbetet, knyts närmare regional utveckling. Uppdrag och finansiering fortsätter som innan, i form av ett verksamhetsbidrag där mottagaren från den 1 januari 2023 är Styrelsen för VGRs folkhögskolor istället för GR.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande daterat 2022-05-24

Skickas till

- Anders Ahlström, anders.ahlstrom@vgregion.se, Folkhögskoleförvaltningen, för kännedom
- Lena Holmlund, lana.holmlund@goteborgsregionen.se, Göteborgsregionen för kännedom

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
------------	------------	------------	------------------------

Göteborgsregionens
kommunalförbund

Parter: [REDACTED] ./ Göteborgsregionens kommunalförbund
Målet gäller: laglighetsprövning enligt kommunallagen

Domstolen har fått in handlingar i målet. Handlingarna följer med detta brev.

Lämna ett yttrande till domstolen

Ni ska lämna in ett skriftligt yttrande där ni bemöter det som står i handlingarna. Domstolen måste ha yttrandet **senast den 17 oktober 2022**. När tiden har gått ut kan domstolen komma att avgöra målet, även om något svar inte kommit in.

När ni skickar in yttrandet

Uppge alltid ert namn, målnummer 8044-22 och mobilnummer eller annat telefonnummer som ni kan nås på. Lämna också e-postadress, så att vi framöver kan skicka handlingar i målet via e-post.

Skicka gärna in handlingarna till domstolen digitalt, helst i PDF-format. De behöver då inte lämnas på annat sätt. På www.domstol.se/skickadigitalt finns information om hur ni kan lämna in handlingar digitalt.

Har ni frågor?

På webbplatsen finns information om domstolen och om handläggningen. Kontakta oss gärna vid frågor – ni når oss enklast per telefon 031-732 70 00.

Ann-Sofie Jonsson

Bifogade handlingar: aktbilaga 1-5 (mål 8044-22)

Sida 1 (av 1)

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00

Öppettider
måndag–fredag
08:00–16:00

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

E-post
forvaltningsrattenigoteborg@dom.se

Webbplats
www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se

12 juli 2022

Förvaltningsrätten i Göteborg

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avd. 5INKOM: 2022-07-12
MÅLNR: 8044-22
AKTBIL: 1**ÖVERKLAGANDE**

Klagande:

[REDACTED]
Kommunmedlem i Göteborgs kommun

Överklagat beslut:

Förbundsstyrelsen vid Göteborgsregionens
kommunalförbund beslut den 14 juni 2022 under §§ 405
sammanträdestider 2023, och § 400 Verksamhetsövergång av
Validering i väst.

Saken

Laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725),
förtkortad KL**YRKANDEN**

1. Beslutet om distansdeltagande strider mot lag och förbundsstyrelsen är inte behörig att besluta om distansdeltagande vilket gör att styrelsen fattat ett beslut som de inte är behöriga och beslutet har därmed inte tillkommit i laga ordning.
2. Beslutet om verksamhetsövergången strider mot lag och har inte tillkommit i laga ordning.
3. Jag begär att domstolen beslutar om verkställighetsförbud för punkterna 1-2 tills domstolen slutligt avgör målet.

Beslutet att medge deltagande på distans för sammanträden

1. Av 36 § reglementet för förbundsstyrelsen¹ framgår att ledamöter av förbundsstyrelsen kan medverka i sammanträdet om det finns särskilda skäl. Det är ordförande som avgör inför varje möte om en särskild ledamot har särskilda skäl.
2. Av 6 kap. 24 § KL framgår att det är fullmäktige som i en nämnds reglemente ska besluta om hur distansdeltagande får lov att ske. Av reglementet framgår att det inte finns någon generell möjlighet att i förväg besluta om att sammanträdena ska vara på distans för alla eller merparten av förbundsstyrelsens ledamöter och tjänstgörande ersättare.

¹ Bilaga 1 – Förbundsstyrelsens reglemente

3. Sveriges kommuner och regioner har i sitt förslag till Reglemente för styrelse och nämnder i sitt förslag till reglemente kommenterat motsvarande bestämmelse som finns i förbundsstyrelsens bestämmelse om möjligheten att närvara på distans. Av kommentaren framgår dels att särskilda skäl markerar att ett sammanträde ska vara fysiskt med där distans deltagandet för en eller flera ledamöter på distans som komplement.²
4. Av beslutet anges två sammanträden med förbundsstyrelsen ska ske via Teams, dvs distanssammanträde för ledamöterna av förbundsstyrelsen. Förbundsstyrelsens beslut innebär dels att det inte är ordförande utan styrelsen i sin helhet som fattat beslutet om distansdeltagande vilket strider mot gällande reglementet.
5. Styrelsen motivering till distansdeltagandet är att ledamöterna ska spara tid och miljö kan inte bedömas vara särskilda skäl i den mening som avses i reglementet. De motiv som anges har snarare innebörden av att allmänt tillåta samtliga ledamöter närvara på distans. Om fullmäktige medgivit det hade fullmäktige inte genom reglementet skrivit in förbundsstyrelsens reglemente att det krävs särskilda skäl.
6. Utifrån att det inte kan anses utgöra särskilda skäl och att styrelsen går över sin behörighet gällande distansdeltagande som är ordförandens beslutsmandat innebär att beslutet om distansdeltagande dels strider mot lag och reglementet, och att beslutet är fattat av ett organ som inte äger beslutet om distansdeltagande.

Verksamhetsövergången

7. I redogörelse av ärendet framgår att verksamheten bedrevs i kommunalregi hos Göteborgs kommun innan verksamheten **överlämnades** till Göteborgsregionens kommunalförbund och bolagiserades 2004 som avvecklades och övergick i drift i förvaltningsform från 2012.
8. Av promemoria³ upprättad inom förbundet den 19 september 2003 som revideras 30 september 2003, framgår att förbundet genom överlämnandet av valideringsarbetet som är en kommunalverksamhet skulle kommunalförbundet bli huvudman för verksamheten (jfr 3 kap. 8 § KL).
9. Av tjänsteskrivelsen till beslutet framgår att huvudmannaskapet för valideringen överlämnades 2004 från kommunerna till kommunalförbundet. Där är således klarlagt att uppgiften har kommit från kommunerna och att det efter 2004 och framåt har kommunalförbundet varit ansvarig för uppgiften. Kommunalförbundet har sedan 2004 varit huvudman för uppgiften.
10. Av 3 kap. 8 § KL framgår att förbundskommunerna genom antagande av förbundsordningen kan överlämna uppgifter som en kommun är ansvarig för till ett kommunalförbund. Denna överföring av uppgiften skedde 2004 och ges till uttryck i förbundsordningens 3 § genom följande skrivning:

² Bilaga 2 - SKRs kommentar till 27 § Sammanträden på distans.

³ Bilaga 3 – Promemoria upprättad inom kommunalförbundet om uppdraget om validering 2003.

– Svara för anordnande av lärande för vuxna enligt gällande lagstiftning, bl.a. skollag och förordning om kommunal vuxenutbildning, inom ramen för gällande samverkansavtal.

11. Av 3 kap. 16 § 1991 års kommunal, dagens 10 kap. 1 § i nuvarande kommunallag framgår att en kommun (jfr 9 kap. 2 § KL) kan lämna över en kommunal uppgift till ett aktiebolag under förutsättning angelägenheten ska bedrivas av en kommunal nämnd, besluta att lämna över skötseln av en kommunal angelägenhet till en juridisk person eller en enskild individ.
12. Utifrån att valideringsverksamheten även har varit bolagiserad av kommunalförbundet visar det att uppgiften har varit en uppgift för vilket kommunalförbundet varit huvudman (jfr 3 kap. 8 § KL). Det får således vara visat att valideringsverksamheten som bedrivs är en uppgift som kommit från de 13 medlemskommunerna. Västra Götalandsregionen är inte en av de kommuner som lämnat över uppgiften till kommunalförbundet och ingår inte i kommunalförbundet.
13. Utifrån att uppdrag har lämnats av kommunerna så är det kommunernas uppdrag för validering som överlämnats och därmed är inte regionen behörig att bedriva den verksamhet som kommunerna ansvarar för och som GR bedrivit genom att förbundskommunerna överlämnat uppgiften (jfr 2 kap. 1 § KL och 20 kap. skollagen). Vidare kan inte ett kommunalförbund överföra verksamheten till en annat offentligt organ i första hand för en uppgift som är primärkommunal. Det är endast förbundskommunerna som kan förändra uppgiften och ansvaret för validering och det sker genom justeringar i förbundsordningen och sedan kan varje kommun överlämna delar av uppgiften till regionen med stöd av skollagen.
14. Av 4 § Förordning (2021:744) om statsbidrag för kartläggning och validering inom kommunal vuxenutbildning framgår att den verksamhet som Validering i Väst bedriver är en kommunal angelägenhet och inte en uppgift för regionen. Lika så talar 20 kap. 18 § skollagen för detta då det är specialreglerat i vilken utsträckning som en kommun kan överlåta uppgiften på en region. En sådan överlåtelse kan ske från en kommun till ett kommunalförbund till en region, då det strider mot hur ansvar överförs mellan offentlighetsrättsliga organ. Det finns inte stöd i kommunallagen för en sådan hantering där utfallet blir att regionen blir huvudman.
15. I förbundsordningen (jfr punkt 10) anges att närmare bestämmelser om vad som ingår i kommunalförbundets uppdrag i det samverkansavtal som gäller för vuxenutbildningen. Av punkten 4.1. i samverkansavtalet⁴ framgår att kommunalförbundet ansvarar även för validering. Detta sammantaget gör att uppgiften kring validering är en uppgift för kommunalförbundet och samverkansavtalet bör likställas med status som förbundsordningen då avtalet reglerar förhållandet mellan förbundskommunerna och kommunalförbundet.

⁴ Bilaga 4 - Samverkansavtal för vuxenutbildning 2020 – 2023

16. Vidare bör om den aktuella verksamhetsövergång beslutas av fullmäktige då det rör om en principiell fråga genom att förbundet önskar överföra verksamhet till en region för en verksamhet som är kopplad till en uppgift som förbundet fått från sina medlemskommuner. Den mottagande regionen är inte medlem i kommunalförbundet och därför rör det sig om ett beslut av principiell betydelse och förbundets verksamhet och organisering.
17. Ett kommunalförbunds mandat och uppdrag bygger på att förbundet får mandatet från medlemskommunerna och uppdraget kan vara helt eller partiellt från de deltagande kommunerna. Uppdrag anges i förbundsordningen och är en förutsättning för att kommunalförbundet ska kunna hantera uppgifterna då kommunalförbundet lyder under legalitetsprincipen som den anges i 1 kap. 1 § tredje stycket regeringsformen – makten utövas under lagarna – och 5 § förvaltningslagen.
18. Beslutet om verksamhetsövergång verkar inte föranleda någon ändring av förbundsordningen som justerar kommunalförbundets uppdrag varvid uppdraget fortsatt är en del av uppgifterna som kommunalförbundet ska bedriva och därför strider beslutet även mot förbundsordningens 3 § om kommunalförbundets uppdrag.
19. Det är sammantaget visat att det är kommunalförbundet som är huvudman och ansvarig för Validering i Västs verksamhet genom att uppgiften har lämnats till kommunalförbundet och har varit så i närmare 18 år. Förbundsstyrelsen är inte behörig att överlåta en verksamhet för vilket kommunalförbundet är ansvarig och i annat fall avser frågan en sådan principiell fråga att den ska beslutas av förbundsfullmäktige.
20. Beslutet om verksamhetsövergång strider därför mot lag och beslutet har inte kommit till i laga ordning.

Inhibition

21. Beslutet om verksamhetsövergången påverkar dels de anställda som omfattas av beslutet om verksamhetsövergång och när beslutet väl verkställts är det svårt att låta beslutet gå åter. Det tillsammans med det som anförs i sak gör att det är sannolikt att besluteten strider mot lag eller har beslutats av ett inte behörigt organ. Därför ska besluten tillsvidare inte få verkställas.
22. Gällande distansdeltagande är det uppenbart att styrelsen gått utöver sin beslutsbefogenhet enligt sitt reglemente.

Bilagor

1. Förbundsstyrelsens reglemente
2. SKRs kommentar till 27 § Sammanträden på distans
3. Promemoria upprättad inom kommunalförbundet om uppdraget om validering 2003

4. Promemoria upprättad inom kommunalförbundet om uppdraget om validering 2003

Yttrande till förvaltningsrätten i laglighetsprövningsmål 8044-22

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås besluta att ordförandens yttrande till förvaltningsrätten enligt beslut den 29 augusti 2022, § 533, antas som förbundsstyrelsens eget yttrande.

Sammanfattning av ärendet

Förbundsstyrelsen föreslås bekräfta det yttrande som ordföranden avgett till förvaltningsrätten i mål om laglighetsprövning, eftersom lagligheten ifrågasatts.

Beslutsunderlag

1. Ordförandebeslut den 29 augusti 2022 med yttrande till förvaltningsrätten i mål 8044-22.
2. Överklagandeskrift 2022-07-22.
3. Dom angående ordförandebeslutet - mål 9860-22
4. Föreläggande från förvaltningsrätten 2022-09-07

BESKRIVNING AV ÄRENDET

Bakgrund och syfte

Med anledning av överklagande av förbundsstyrelsens beslut den 14 juni 2022 om sammanträdestider (§ 405) och verksamhetsövergång av Validering Väst (§ 400) förelade förvaltningsrätten den 12 juli 2022 kommunalförbundet att senast den 4 augusti 2022 avge yttrande över överklagandet. Med hänsyn till semesterperioden begärdes anstånd med att avge yttrande till den 30 augusti 2022, vilket domstolen beviljade.

Förbundsledningen tog fram ett förslag till yttrande som översändes till förbundsstyrelsens medlemmar den 24 augusti 2022 för eventuella synpunkter. Inga synpunkter inkom och ordföranden fattade den 30 augusti 2022 beslut om yttrandet med stöd av delegationen att fatta beslut i brådskande ärenden. Beslut och yttrande skickades därefter in till förvaltningsrätten.

Enligt 6 kap. 39 § kommunallagen kan uppdrag ges till ordföranden att besluta på styrelsens vägnar i ärenden som är så brådskande att styrelsens

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Jan Persson, jurist

Datum: 2022-09-14, Diarienummer: 2022-00229

avgörande inte kan avvaktas. Sådan delegation har skett enligt punkt 1 i gällande delegationsordning.

Klaganden i målet har överklagat ordförandebeslutet och gjort gällande att ärendet inte varit så brådskande att förutsättning förelegat att fatta ett sådant beslut. Förvaltningsrätten har avslagit detta överklagande med hänvisning till att rätten begärt nytt yttrande från förbundsstyrelsen, att svara senast den 17 oktober 2022.

Förbundsledningen vill också informera att vi överväger föreslå förbundsstyrelsen att föreslå förbundsfullmäktige att konfirmera beslutet om verksamhetsövergång av Validering Väst i ett senare ärende.

Bedömning

Med anledning av att Förvaltningsrätten önskar förnyat yttrande från förbundsstyrelsen föreslås att förbundsstyrelsen konfirmerar ordförandens delegationsbeslut.

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Jan Persson
Jurist

Skickas till

Förvaltningsrätten i Göteborg

Protokoll

NÄRVARANDE

Ledamöter

Axel Josefson (M), Göteborg, förbundsstyrelsens ordförande

Sekreterare

Gunnel Rydberg, Göteborgsregionen

PARAGRAF 533

§ 533. Yttrande till Förvaltningsrätten med anledning av laglighetsprövning enligt kommunallagen, mål 8044-22

Med stöd av förbundsstyrelsens delegationsordning, punkt 1, fattar ordföranden följande;

Beslut

Förbundsstyrelsen godkänner föreliggande yttrande och att det översänds till Förvaltningsrätten.

Sammanfattning av ärendet

2022-07-12 inkom en överklagan till Förvaltningsrätten av förbundsstyrelsens beslut den 14 juni 2022, §§ 405, Sammanträdestider 2023, och § 400, Verksamhetsövergång Validering i väst. Förvaltningsrätten har medgett GR anstånd med att lämna sitt yttrande i ärendet till den 30 augusti 2022.

Ett förslag till yttrande har tagits fram, daterat 2022-08-30. Förbundsstyrelsen har getts möjlighet att lämna synpunkter på yttrandet per epost.

Enligt förbundsstyrelsens delegationsordning får förbundsstyrelsens ordförande fatta beslut i brådskande ärenden då förbundsstyrelsens beslut inte kan avvaktas. Så är fallet i detta ärende, då förbundsstyrelsens nästa sammanträde äger rum 30 september 2022. Förbundsstyrelsens ordförande föreslås därför, med stöd av gällande delegationsordning punkt 1, att på styrelsens vägnar godkänna föreliggande yttrande och att det översänds till Förvaltningsrätten. Delegationsordningens villkor att samråd ska äga rum med presidiet är uppfyllt genom att hela styrelsen haft möjlighet lämna synpunkter.

Beslutet anmäls till förbundsstyrelsens nästa möte.

Sekreterare

Gunnel Rydberg
Förbundssekreterare

Justeras

Axel Josefson
Förbundsstyrelsens ordförande

GÖTEBORGS
REGIONEN

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: Axel Josefson

Date: 2022-08-29 17:22:17

BankID refno: 34c4c24b-3195-4ed3-8f38-d88f42364154

Ordförande förbundsstyrelsen: Axel Josefson

Datum: 2022-08-30

Förvaltningsrätten i Göteborg
Box 53197
400 15 Göteborg

Svar i mål om laglighetsprövning, målnummer 8044-22

Ert föreläggande den 21 juli 2022.

Laglighetsprövning gällande beslut om sammanträdestider och plats för förbundsstyrelsens möten 2023.

Förbundsstyrelsens beslut om sammanträdestider för 2023 är att betrakta som en procedurfråga som ingår i styrelsens planering av sin egen verksamhet. Beslutet är av rent förberedande art och därför inte överklagbart enligt 13 kap. 2 § 3 p. kommunallagen. Detsamma gäller i beslutet ingående ställningstagande att två av mötena planeras hållas även digitalt, alltså med möjlighet för ledamöter och ersättare att delta på distans. Det bör noteras att lagstiftaren i 6 kap. 23 § kommunallagen använt lokutionen ”bestämmer tid och plats”, inte beslutar om tid och plats, vilket talar för att ställningstagandet inte är ett överklagbart beslut. Ställningstagandet om sammanträdestider och fysiska eller digitala möten kan komma att ändras beroende på yttre omständigheter, t.ex. pågående pandemis utveckling.

För det fall rätten anser beslutet överklagbart vill förbundsstyrelsen anföra följande;

Förbundsfullmäktige har enligt 6 kap. 24 § kommunallagen rätt att besluta i vilken utsträckning ledamöter får delta i en nämnds sammanträden på distans. Några begränsningar i denna rätt, utöver de som anges i 5 kap. 16 § om sättet för deltagandet, finns inte. Förbundsfullmäktige har i förbundsstyrelsens reglemente, § 36, beslutat att förbundsstyrelsen, om särskilda skäl föreligger, får sammanträda med ledamöter och ersättare närvarande på distans. I detta inbegrips att förbundsstyrelsen äger rätt att besluta hålla ett sammanträde även på distans. Som framgår av kommentaren till SKR:s normalreglemente är bestämmelsen utformad som ”en frivillig möjlighet för nämnden att besluta om sammanträde på distans”. Kommunallagen exkluderar således inte förbundsstyrelsen från att fatta beslut om att hålla sammanträde på distans och regleringen i reglementet ger förbundsstyrelsen denna rätt.

Bestämmelsen om att ordföranden avgör om närvaro får ske på distans i det enskilda mötet är avsedd för de fall då enskild ledamot inför ett möte så begär. Denna bestämmelse begränsar inte förbundsstyrelsens rätt att planera för sammanträde på distans.

Förbundsstyrelsen får alltså enligt sitt reglemente sammanträda med ledamöter och ersättare på distans, om särskilda skäl föreligger. Det är inte tydligt i reglementet, som bygger på SKR normalreglemente, om det är styrelsen som ska ha särskilda skäl eller om dessa skäl ska uppfyllas av ledamot

eller ersättare som vill delta på distans. Som lagstiftning och normalreglemente formulerats är den mest rimliga utgångspunkten att de särskilda skälen endast är kopplade till de enskilda ledamöternas och ersättarnas deltagande, inte till styrelsens möjlighet att avgöra vid vilka möten deltagande på distans ska kunna ske.

Om förvaltningsrätten ändå anser att förbundsstyrelsens befogenhet att planera in ett möte med digitalt deltagande kräver särskilda skäl, anser förbundsstyrelsen att sådana föreligger. Som skäl anges i tjänsteskrivelsen att erfarenheten under pandemin visat att digitala möten fungerat väl, att det sparar tid för ledamöter och gynnar miljön i form av uteblivna resor. Därtill kommer att smittspridningen i samhället gällande Covid 19 fortfarande pågår. De digitala mötena kommer vara begränsade i antal, såvida inte smittspridningen föranleder annat. Deltagande på distans tillämpas fortfarande som ett komplement till fysiska möten, vilket varit lagstiftarens utgångspunkt. Även när digitalt deltagande planeras är basen för mötet fysiskt på senare angiven plats.

Det måste primärt vara en fråga för förbundsstyrelsen vad som utgör särskilda skäl för beslutet. I andra hand kan frågan möjligen prövas av förbundsfullmäktige. Det förefaller inte rimligt att laglighetspröva motiven för hur förbundsstyrelsen planerar sina möten. Förbundsstyrelsen anser att särskilda skäl föreligger och att beslutet därmed inte strider mot angivna befogenheter i reglementet eller lag.

När det gäller enskilda ledamöters och ersättares särskilda skäl för att delta digitalt föreligger ännu inga ställningstaganden.

Det överklagade beslutet strider därmed inte mot lag och förbundsstyrelsen har varit behörig bestämma om möten med deltagande på distans. Förbundsstyrelsen yrkar att överklagandet avslås.

Laglighetsprövning av beslut om verksamhetsövergång av Validering Väst till Västra Götalandsregionen.

Klaganden synes felaktigt utgå från att Göteborgsregionens kommunalförbund genom enheten Validering Väst svarar för hela valideringsverksamheten inom kommunalförbundets 13 kommuner eller Västra Götalandsregionen. Validering Västs uppdrag är kortfattat att stödja och utveckla valideringsverksamheten i Västra Götalandsregionen, inte bedriva den. Att utföra validering är ett kommunalt uppdrag inom vuxenutbildningen och ansvaret för det ligger kvar på primärkommunerna inom Göteborgsregionen.

Bakgrund om verksamheten

Validering Väst är en stödorganisation för den valideringsverksamhet som bedrivs i Västra Götalandsregionen. Verksamheten och uppdraget består i 1. att upprätthålla delregionala stödstrukturer med noder och mötesplatser för att koppla samman valideringens aktörer och avnämare, kartlägga behov och planera och implementera verksamhet 2. Att tillhandahålla en gemensam portal med modell- och metodbank, IT-stöd och verktyg för att hantera processerna kring validering och 3. Att upprätthålla en regional

valideringskompetens med uppgift att bistå med bl.a. metod och kvalitetsstöd, information och verka för samordningsvinster. För en djupare inblick i verksamheten hänvisas till Validering Västs verksamhetsplan 2023, se bilaga 1.

Valideringsverksamheten i Göteborgsregionen startades 1998 i projektform inom Kunskapslyftet. År 2001 inrättades Valideringscentrum som en enhet inom Vuxenutbildningsförvaltningen i Göteborg med LO, TCO, Svenskt Näringsliv och Företagarna som anknutna samarbetsparter och med stöd av Europeiska socialfonden. År 2004 överfördes verksamheten till GR som bildade dotterbolaget Meritea AB. Den 1 januari 2012 avvecklades bolaget och GR skapade enheten Validering Väst inom avdelning arbetsmarknad och social välfärd, med ett annorlunda uppdrag.

Validering Västs verksamhet har under årens lopp till stora delar skett på uppdrag av och med medel från Västra Götalandsregionen VGR. Uppdraget har under åren inneburit att i samverkan med arbetsmarknadens parter och branscher arbeta för att stödja tillkomsten av ett behovsstyrt valideringsutbud i Västra Götaland med god kvalitet samt hög tillgänglighet med både regional och nationell förankring. Arbetet har resulterat i utveckling av valideringsmodeller inom olika yrkesområden som vård- och omsorg, detaljhandeln, bygg, måleri, med flera. Uppdraget är länsgemensamt.

Verksamhetsflytten bedöms göra verksamheten mer tydlig och begriplig för samverkansparter samt att Validering Väst i ännu större utsträckning kan ägna sig åt operativa insatser kopplade till uppdraget från VGR i samarbete med kommunerna.

Validering Väst bedriver alltså ingen egen valideringsverksamhet och fråntar inte medlemskommunerna eller andra aktörer deras ansvar för validering. Enheten Validering Väst omfattar idag en enhetschef, två månadsanställda medarbetare, en timanställd medarbetare och två externa konsulter. Verksamheten finansierades i sin helhet under 2021 med bidrag från Västra Götalandsregionen om 4 miljoner kronor och därutöver projektmedel och bidrag om 689 000 kr från ESF, universitet, yrkesnämnder, branscher m.fl. Någon finansiering från medlemskommunerna förekommer inte.

År 2010 fick regionerna ett uppdrag från regeringen att arbeta med sk Kompetensplattformar. Strukturer för validering på regional nivå var en del av detta arbete. Den 1 april 2011 gav Beredningen för hållbar utveckling (BHU) dåvarande Regionutvecklingssektariatet i uppdrag att tillsammans med de fyra kommunalförbunden redovisa hur en gemensam stödplattform för valideringsverksamhet kunde utvecklas. I samband med detta omvandlades GR-verksamheten till Validering Väst - en regional stödstruktur för valideringsfrågor. Sedan 2012 får Validering Väst ett årligt verksamhetsbidrag från Regionutvecklingsnämnden och är en central del i det regionala kompetensförsörjningsarbetet.

VGR är en av de regioner som kommit längst i att etablera en välfungerande struktur för validering och den expertis som byggts upp på Validering Väst är ledande i Sverige.

Att verksamheten legat kvar på GR trots att uppdraget blev regionalt var framför allt av praktiska skäl. Placeringen har dock inte varit helt logisk eftersom Validering Västs uppdrag alltid har varit att arbeta i hela regionen och att vara ett stöd för alla 49 kommuner i Västra Götaland.

Validering är en central del i det regionala kompetensförsörjningsarbetet och bidrar till att arbetsgivare i privat och offentlig sektor får tillgång till rätt kompetens. Såsom Valideringsdelegationen påtalar i sitt slutbetänkande - *Validering för kompetensförsörjning och livslångt lärande (SOU 2019:69)* - är validering "en central del av kompetensförsörjningsarbetet. En väl fungerande kompetensförsörjning är central för hållbar regional tillväxt genom att arbetsgivare i privat och offentlig sektor får tillgång till rätt kompetens. Validering kan bidra till att skapa nytta ur ett regionalt kompetensförsörjnings- och sysselsättningsperspektiv genom att synliggöra och bekräfta den kompetens som finns i regionen. Regionerna bör driva på, samordna, stödja och öka kunskapen bland regionala aktörer när det gäller validering. Regional samverkan om validering kan bidra till likvärdig tillgång till validering mellan kommuner och att systemet för validering hålls ihop."

Regionernas åtagande att arbeta med kompetensförsörjningsfrågor har stärkts genom revidering av lagen om regionalt utvecklingsansvar § 5 p. 2 (lag 2022:1090) som tydliggör att regioner ska arbeta med kompetensförsörjningsfrågor. Att etablera effektiva strukturer för validering är dessutom en del av regeringens villkorsbeslut till regionerna. Validering beskrivs också i RUSen 2021-2030 och programmet Bygga Kompetens, som en central del av det regionala kompetensförsörjningsarbetet.

Kommentarer till överklagandet

Det är korrekt att Göteborgs kommun överlämnade viss valideringsverksamhet till Göteborgsregionens kommunalförbund. Valideringar utfördes i bolagsform fram tills Meritea AB avvecklades den 1 januari 2012. Verksamheten omvandlades till Validering Väst och har därefter vidgått en hel del förändringar till dagens. Verksamheten som Validering Väst bedriver har utvecklats inom kommunalförbundet. Den har inte överlämnats från medlemskommunerna utan tillkommit på det sätt som beskrivits ovan.

Göteborgsregionens kommunalförbund är i dag huvudman för Validering Västs verksamhet, men verksamheten härrör inte från något uppdrag från medlemskommunerna. Uppdraget att utveckla och stödja valideringsverksamheten i Västra Götalandsregionen är inte en primärkommunal uppgift. Verksamheten har utvecklats inom kommunalförbundet till att omfatta stöd och utveckling för validering i hela Västra Götalandsregionen, vilket är ett skäl till att verksamheten nu övergår till den regionala nivån. Ansvar och verksamhet kopplas därmed samman i rätt organisation.

Förbundsordningen anger inom vilket område kommunalförbundet ska verka. Förbundets ändamål är att verka för samarbete över kommungränserna i Göteborgsregionen inom bl.a. kompetensutveckling, kompetensförsörjning, vara mötesplats och driva nätverk och gemensamma utvecklingsprojekt. Enligt

förbundsordningens § 3 är förbundet myndighetsutövande inom en begränsad del av utbildningsområdet och samverkansorgan mellan kommunerna inom bl.a. arbetsmarknad och utbildning. Förbundsordningen innehåller inget uttalande om att stödja och utveckla valideringsverksamheten i medlemskommunerna. Validering Västs verksamhet är inte kopplad till anordnande av lärande för vuxna enligt gällande lagstiftning, som klaganden påstår. Den verksamhet som övertogs från Göteborgs kommun, med väsentligt inslag att utföra valideringar, är inte densamma som den verksamhet Validering Väst bedriver i dag.

Samverkansavtalet inom vuxenutbildningen berör inte den verksamhet som bedrivs inom Validering Väst. Validering Väst bedriver ingen avtalsutbildning inom området validering. Kommunernas ansvar handlar om validering inom kommunal vuxenutbildning och det är inget som ingår i den verksamhet som Validering Väst bedriver.

Avslutningsvis vill förbundsstyrelsen framföra följande. Validering Västs uppdrag och huvudsakliga finansiering kommer numera från Västra Götalandsregionen. Den verksamhet som bedrivs har blivit ett allt tydligare uppdrag för Sveriges regioner. En överföring av verksamheten till Västra Götalandsregionen stödjer utvecklingen på området. Eftersom kommunerna inte överlämnat uppgiften till kommunalförbundet och den aktuella verksamheten inte har någon koppling till gällande förbundsordning eller samverkansavtal saknas anledning för medlemskommunernas deltagande i beslutsprocessen. En överföring av verksamheten till VGR saknar ekonomisk effekt för såväl kommunalförbund som medlemskommuner. Verksamheten är av begränsad omfattning i förhållande till kommunalförbundet som helhet och består huvudsakligen i de anställdas kompetens. Med hänsyn till ovanstående bedöms inte frågan vara av sådan principiell beskaffenhet eller större vikt, att den måste behandlas i förbundsfullmäktige.

Det överklagade beslutet strider inte mot lag och har tillkommit i laga ordning. Förbundsstyrelsen yrkar att överklagandet avslås.

Göteborg som ovan

Axel Josefsson
Ordförande
gr@goteborgsregionen.se
box 5073
402 22 Göteborg

Göteborgsregionens
kommunalförbund

Parter: ██████████ ./ Göteborgsregionens kommunalförbund
Målet gäller: laglighetsprövning enligt kommunallagen

Domstolen har fått in handlingar i målet. Handlingarna följer med detta brev.

Lämna ett yttrande till domstolen

Ni ska lämna in ett skriftligt yttrande där ni bemöter det som står i handlingarna. Domstolen måste ha yttrandet **senast den 4 augusti 2022**. När tiden har gått ut kan domstolen komma att avgöra målet, även om något svar inte kommit in.

När ni skickar in yttrandet

Uppge namn, målnummer 8044-22 och mobilnummer eller annat telefonnummer ni kan nås på. Lämna också e-postadress, så att vi kan skicka handlingar i målet via e-post.

Skicka gärna in handlingarna med e-post, helst i PDF-format. De behöver då inte lämnas på annat sätt. För högre säkerhet än vanlig e-post, använd www.domstol.se/kontaktformular. För handlingar som ska signeras, använd istället www.domstol.se/digitalhandling.

Har ni frågor?

På webbplatsen finns information om domstolen och om handläggningen. Kontakta oss gärna vid frågor – ni når oss enklast per telefon 031-732 70 00.

Linda Blackedal

Bifogade handlingar: aktbilaga 1-5 (mål 8044-22)

Sida 1 (av 1)

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00

Öppettider
måndag–fredag
08:00–16:00

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

E-post
forvaltningsrattenigoteborg@dom.se

Webbplats
www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se

12 juli 2022

Förvaltningsrätten i Göteborg

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avd. 5INKOM: 2022-07-12
MÅLNR: 8044-22
AKTBIL: 1**ÖVERKLAGANDE**

Klagande: [REDACTED], [REDACTED]
Kommunmedlem i Göteborgs kommun

Överklagat beslut: Förbundsstyrelsen vid Göteborgsregionens kommunalförbund beslut den 14 juni 2022 under §§ 405 sammanträdestider 2023, och § 400 Verksamhetsövergång av Validering i väst.

Saken Laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725), förkortad KL

YRKANDEN

1. Beslutet om distansdeltagande strider mot lag och förbundsstyrelsen är inte behörig att besluta om distansdeltagande vilket gör att styrelsen fattat ett beslut som de inte är behöriga och beslutet har därmed inte tillkommit i laga ordning.
2. Beslutet om verksamhetsövergången strider mot lag och har inte tillkommit i laga ordning.
3. Jag begär att domstolen beslutar om verkställighetsförbud för punkterna 1-2 tills domstolen slutligt avgör målet.

Beslutet att medge deltagande på distans för sammanträden

1. Av 36 § reglementet för förbundsstyrelsen¹ framgår att ledamöter av förbundsstyrelsen kan medverka i sammanträdet om det finns särskilda skäl. Det är ordförande som avgör inför varje möte om en särskild ledamot har särskilda skäl.
2. Av 6 kap. 24 § KL framgår att det är fullmäktige som i en nämnds reglemente ska besluta om hur distansdeltagande får lov att ske. Av reglementet framgår att det inte finns någon generell möjlighet att i förväg besluta om att sammanträdena ska vara på distans för alla eller merparten av förbundsstyrelsens ledamöter och tjänstgörande ersättare.

¹ Bilaga 1 – Förbundsstyrelsens reglemente

3. Sveriges kommuner och regioner har i sitt förslag till Reglemente för styrelse och nämnder i sitt förslag till reglemente kommenterat motsvarande bestämmelse som finns i förbundsstyrelsens bestämmelse om möjligheten att närvara på distans. Av kommentaren framgår dels att särskilda skäl markerar att ett sammanträde ska vara fysiskt med där distans deltagandet för en eller flera ledamöter på distans som komplement.²
4. Av beslutet anges två sammanträden med förbundsstyrelsen ska ske via Teams, dvs distanssammanträde för ledamöterna av förbundsstyrelsen. Förbundsstyrelsens beslut innebär dels att det inte är ordförande utan styrelsen i sin helhet som fattat beslutet om distansdeltagande vilket strider mot gällande reglementet.
5. Styrelsen motivering till distansdeltagandet är att ledamöterna ska spara tid och miljö kan inte bedömas vara särskilda skäl i den mening som avses i reglementet. De motiv som anges har snarare innebörden av att allmänt tillåta samtliga ledamöter närvara på distans. Om fullmäktige medgivit det hade fullmäktige inte genom reglementet skrivit in förbundsstyrelsens reglemente att det krävs särskilda skäl.
6. Utifrån att det inte kan anses utgöra särskilda skäl och att styrelsen går över sin behörighet gällande distansdeltagande som är ordförandens beslutsmandat innebär att beslutet om distansdeltagande dels strider mot lag och reglementet, och att beslutet är fattat av ett organ som inte äger beslutet om distansdeltagande.

Verksamhetsövergången

7. I redogörelse av ärendet framgår att verksamheten bedrevs i kommunalregi hos Göteborgs kommun innan verksamheten **överlämnades** till Göteborgsregionens kommunalförbund och bolagiserades 2004 som avvecklades och övergick i drift i förvaltningsform från 2012.
8. Av promemoria³ upprättad inom förbundet den 19 september 2003 som revideras 30 september 2003, framgår att förbundet genom överlämnandet av valideringsarbetet som är en kommunalverksamhet skulle kommunalförbundet bli huvudman för verksamheten (jfr 3 kap. 8 § KL).
9. Av tjänsteskrivelsen till beslutet framgår att huvudmannaskapet för valideringen överlämnades 2004 från kommunerna till kommunalförbundet. Där är således klarlagt att uppgiften har kommit från kommunerna och att det efter 2004 och framåt har kommunalförbundet varit ansvarig för uppgiften. Kommunalförbundet har sedan 2004 varit huvudman för uppgiften.
10. Av 3 kap. 8 § KL framgår att förbundskommunerna genom antagande av förbundsordningen kan överlämna uppgifter som en kommun är ansvarig för till ett kommunalförbund. Denna överföring av uppgiften skedde 2004 och ges till uttryck i förbundsordningens 3 § genom följande skrivning:

² Bilaga 2 - SKRs kommentar till 27 § Sammanträden på distans.

³ Bilaga 3 – Promemoria upprättad inom kommunalförbundet om uppdraget om validering 2003.

– Svara för anordnande av lärande för vuxna enligt gällande lagstiftning, bl.a. skollag och förordning om kommunal vuxenutbildning, inom ramen för gällande samverkansavtal.

11. Av 3 kap. 16 § 1991 års kommunal, dagens 10 kap. 1 § i nuvarande kommunallag framgår att en kommun (jfr 9 kap. 2 § KL) kan lämna över en kommunal uppgift till ett aktiebolag under förutsättning angelägenheten ska bedrivas av en kommunal nämnd, besluta att lämna över skötseln av en kommunal angelägenhet till en juridisk person eller en enskild individ.
12. Utifrån att valideringsverksamheten även har varit bolagiserad av kommunalförbundet visar det att uppgiften har varit en uppgift för vilket kommunalförbundet varit huvudman (jfr 3 kap. 8 § KL). Det får således vara visat att valideringsverksamheten som bedrivs är en uppgift som kommit från de 13 medlemskommunerna. Västra Götalandsregionen är inte en av de kommuner som lämnat över uppgiften till kommunalförbundet och ingår inte i kommunalförbundet.
13. Utifrån att uppdrag har lämnats av kommunerna så är det kommunernas uppdrag för validering som överlämnats och därmed är inte regionen behörig att bedriva den verksamhet som kommunerna ansvarar för och som GR bedrivit genom att förbundskommunerna överlämnat uppgiften (jfr 2 kap. 1 § KL och 20 kap. skollagen). Vidare kan inte ett kommunalförbund överföra verksamheten till en annat offentligt organ i första hand för en uppgift som är primärkommunal. Det är endast förbundskommunerna som kan förändra uppgiften och ansvaret för validering och det sker genom justeringar i förbundsordningen och sedan kan varje kommun överlämna delar av uppgiften till regionen med stöd av skollagen.
14. Av 4 § Förordning (2021:744) om statsbidrag för kartläggning och validering inom kommunal vuxenutbildning framgår att den verksamhet som Validering i Väst bedriver är en kommunal angelägenhet och inte en uppgift för regionen. Lika så talar 20 kap. 18 § skollagen för detta då det är specialreglerat i vilken utsträckning som en kommun kan överlåta uppgiften på en region. En sådan överlåtelse kan ske från en kommun till ett kommunalförbund till en region, då det strider mot hur ansvar överförs mellan offentlighetsrättsliga organ. Det finns inte stöd i kommunallagen för en sådan hantering där utfallet blir att regionen blir huvudman.
15. I förbundsordningen (jfr punkt 10) anges att närmare bestämmelser om vad som ingår i kommunalförbundets uppdrag i det samverkansavtal som gäller för vuxenutbildningen. Av punkten 4.1. i samverkansavtalet⁴ framgår att kommunalförbundet ansvarar även för validering. Detta sammantaget gör att uppgiften kring validering är en uppgift för kommunalförbundet och samverkansavtalet bör likställas med status som förbundsordningen då avtalet reglerar förhållandet mellan förbundskommunerna och kommunalförbundet.

⁴ Bilaga 4 - Samverkansavtal för vuxenutbildning 2020 – 2023

16. Vidare bör om den aktuella verksamhetsövergång beslutas av fullmäktige då det rör om en principiell fråga genom att förbundet önskar överföra verksamhet till en region för en verksamhet som är kopplad till en uppgift som förbundet fått från sina medlemskommuner. Den mottagande regionen är inte medlem i kommunalförbundet och därför rör det sig om ett beslut av principiell betydelse och förbundets verksamhet och organisering.
17. Ett kommunalförbunds mandat och uppdrag bygger på att förbundet får mandatet från medlemskommunerna och uppdraget kan vara helt eller partiellt från de deltagande kommunerna. Uppdrag anges i förbundsordningen och är en förutsättning för att kommunalförbundet ska kunna hantera uppgifterna då kommunalförbundet lyder under legalitetsprincipen som den anges i 1 kap. 1 § tredje stycket regeringsformen – makten utövas under lagarna – och 5 § förvaltningslagen.
18. Beslutet om verksamhetsövergång verkar inte föranleda någon ändring av förbundsordningen som justerar kommunalförbundets uppdrag varvid uppdraget fortsatt är en del av uppgifterna som kommunalförbundet ska bedriva och därför strider beslutet även mot förbundsordningens 3 § om kommunalförbundets uppdrag.
19. Det är sammantaget visat att det är kommunalförbundet som är huvudman och ansvarig för Validering i Västs verksamhet genom att uppgiften har lämnats till kommunalförbundet och har varit så i närmare 18 år. Förbundsstyrelsen är inte behörig att överlåta en verksamhet för vilket kommunalförbundet är ansvarig och i annat fall avser frågan en sådan principiell fråga att den ska beslutas av förbundsfullmäktige.
20. Beslutet om verksamhetsövergång strider därför mot lag och beslutet har inte kommit till i laga ordning.

Inhibition

21. Beslutet om verksamhetsövergången påverkar dels de anställda som omfattas av beslutet om verksamhetsövergång och när beslutet väl verkställts är det svårt att låta beslutet gå åter. Det tillsammans med det som anförs i sak gör att det är sannolikt att besluteten strider mot lag eller har beslutats av ett inte behörigt organ. Därför ska besluten tillsvidare inte få verkställas.
22. Gällande distansdeltagande är det uppenbart att styrelsen gått utöver sin beslutsbefogenhet enligt sitt reglemente.

Bilagor

1. Förbundsstyrelsens reglemente
2. SKRs kommentar till 27 § Sammanträden på distans
3. Promemoria upprättad inom kommunalförbundet om uppdraget om validering 2003

4. Promemoria upprättad inom kommunalförbundet om uppdraget om validering 2003

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 5

DOM
2022-09-07
Meddelad i Göteborg

Mål nr
9860-22

KLAGANDE

██████████ ██████████

MOTPART

Göteborgsregionens kommunalförbund

ÖVERKLAGAT BESLUT

Ordförandens för Förbundsstyrelsen vid Göteborgsregionens
kommunalförbund beslut 2022-08-29, § 533

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725) (KL)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

DET ÖVERKLAGADE BESLUTET

Ordföranden för Förbundsstyrelsen vid Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) beslutade den 29 augusti 2022 att på styrelsens vägnar godkänna ett föreslaget yttrande till förvaltningsrätten i mål om laglighetsprövning i mål nr 8044-22. Som grund för beslutet anfördes bl.a. att ordföranden enligt delegationsordning får fatta beslut i brådskande ärenden, vilket ansågs vara fallet i det aktuella laglighetsprövningsmålet, då yttrande där skulle ges in senast den 30 augusti 2022 men förbundsstyrelsens nästa sammanträde äger rum först den 30 september 2022.

YRKANDEN M.M.

██████████ överklagar beslutet och yrkar att domstolen tar upp målet till avgörande omgående och yrkar i andra hand inhibition i målet tills domstolen avgör målet slutligt. Han anför därvid bl.a. följande. De beslut som överklagandet i mål 8044-22 omfattar har fattats av styrelsen i sin helhet. Det innebär att yttrandet till förvaltningsrätten i det målet ska fattas av hela styrelsen, då beslutet om yttrande omfattas av delegationsförbudet i 6 kap. 38 § andra punkten KL. Beslutet om yttrande har inte varit brådskande om styrelsen hade använt möjligheten att begära anstånd med motiveringen att upprätthålla delegationsförbundet i 6 kap. 38 § andra punkten KL. Förbundsstyrelsen har också tidigare begärt och fått anstånd med att inkomma med yttrande. Eftersom styrelsen inte har begärt ytterligare anstånd och utifrån målets art och karaktär kan det inte ha ansetts oundgängligt att fatta ett ordförandebeslut som har sin grund i 6 kap. 39 § KL. Ordföranden har genom beslutet därmed gått utanför sin befogenhet och beslutet har därför inte kommit till i laga ordning.

GR anför bl.a. följande avseende frågan om inhibition. Inhibitionsyrkandet bör avslås då yttrandet redan har översänts till förvaltningsrätten och beslutet därmed har verkställts. Någon ytterligare verkställighet kommer inte att ske.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Det överklagade beslutet kan endast prövas som en laglighetsprövning enligt KL. En sådan prövning får inte avse lämpligheten och skäligheten i det överklagade beslutet utan tar enbart sikte på om beslutet är olagligt enligt någon av de grunder som anges i 13 kap. 8 § KL. Förvaltningsrätten kan då inte ändra det överklagade beslutet utan kan endast pröva om beslutet ska upphävas.

Enligt 13 kap. 8 § KL ska ett överklagat beslut upphävas, om

1. det inte har kommit till på lagligt sätt,
2. beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen eller regionen,
3. det organ som har fattat beslutet inte har haft rätt att göra det, eller
4. beslutet annars strider mot lag eller annan författning.

Av 6 kap. 38 § KL framgår att beslutanderätten inte får delegeras när det gäller

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller

5. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Enligt 6 kap. 39 § KL får en nämnd uppdra åt ordföranden, eller en annan ledamot som nämnden har utsett, att besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Det finns inte någon begränsning av möjligheterna att delegera brådskande beslut enligt 6 kap. 39 § KL med hänsyn till ärendenas art. Vad som är ett brådskande ärende får avgöras utifrån förhållandena i varje enskilt fall (jfr HFD 2016 ref. 74).

Möjligheten för en ordförande eller annan ledamot att med stöd av 6 kap. 39 § KL på nämndens vägnar besluta om yttrande i ett laglighetsprövningsmål rörande ett överklagat nämndbeslut, utgör därmed ett undantag från att nämnden själv ska besluta yttrande och förutsätter att man inte kan vänta med beslutet till nämndens nästa sammanträde samt att det rör sig om ärenden som oundgängligen måste avgöras (jfr prop. 1990/91:117 s. 205 samt 2016/17:171 s. 378). I mål om laglighetsprövningar gäller emellertid normalt att kommuner ofta kan få anstånd med att avge yttranden, även om domstolarna av handläggningsskäl som huvudregel ofta initialt beslutar om ganska korta tidsrymder för avgivande av yttrande.

Förvaltningsrätten konstaterar därmed att den av domstolen angivna yttrandetiden i mål nr 8044-22 inte bör utgöra skäl för att frånga delegationsförbudet i 6 kap. 38 § KL och kommer i det målet därför att ånyo förelägga GR:s förbundsstyrelse att yttra sig, men den gången med en längre tid för yttrande än vad som tidigare har beslutats.

Med ledning av det anförda och med beaktande av 13 kap. 9 § KL bedömer förvaltningsrätten att det inte finns skäl att upphäva det överklagade beslutet. Då förvaltningsrätten därmed också har tagit upp målet till omedelbart avgörande föranleder [REDACTED] yrkande om inhibition ingen ytterligare

åtgärd. Därvid kan emellertid också tilläggas att då ordförandebeslutet numera redan är verkställt skulle ett inhibitionsbeslut också ha framstått som meningslöst och därmed ej vara prövningsbart (jfr t.ex. RÅ 1991 not. 201). Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-03)

Maria Jolfors Detert
Rådman

Föredragande i målet har varit föredragande juristen Lars Elfving.

Göteborgsregionens
kommunalförbund

Parter: ██████████ ./ Göteborgsregionens kommunalförbund
Målet gäller: laglighetsprövning enligt kommunallagen

Domstolen har fått in handlingar i målet. Handlingarna följer med detta brev.

Lämna ett yttrande till domstolen

Ni ska lämna in ett skriftligt yttrande där ni bemöter det som står i handlingarna. Domstolen måste ha yttrandet **senast den 17 oktober 2022**. När tiden har gått ut kan domstolen komma att avgöra målet, även om något svar inte kommit in.

När ni skickar in yttrandet

Uppge alltid ert namn, målnummer 8044-22 och mobilnummer eller annat telefonnummer som ni kan nås på. Lämna också e-postadress, så att vi framöver kan skicka handlingar i målet via e-post.

Skicka gärna in handlingarna till domstolen digitalt, helst i PDF-format. De behöver då inte lämnas på annat sätt. På www.domstol.se/skickadigitalt finns information om hur ni kan lämna in handlingar digitalt.

Har ni frågor?

På webbplatsen finns information om domstolen och om handläggningen. Kontakta oss gärna vid frågor – ni når oss enklast per telefon 031-732 70 00.

Ann-Sofie Jonsson

Bifogade handlingar: aktbilaga 1-5 (mål 8044-22)

Sida 1 (av 1)

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00

Öppettider
måndag–fredag
08:00–16:00

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

E-post
forvaltningsrattenigoteborg@dom.se

Webbplats
www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se